

سیراقت

شماره
82
2013

نور پوپ
رهه زمان
ل دهور زبانا
فوبا تاسبت
د به یفت

سازم و سفا
که لکنا به
که لقا فو
سمره و هونر
هه مینکره

فهره کچ دنا فبهره افه و نین ره شره و سبیدا

فواند لک بهی به شره فبهره کرنا ناهیا لره دنا

سوزان حامد

مهردهم کهسه کاره مینه کرم ز کارین هو

مالکی .. دنا فبهره خه بات و توند ره ویندا

میدیا کوردستانی و سهردهریا وی دکهل نالوزیت نه تهوی

خالد دیرهشی

مکه لهک جاران میدیا سگار و له مهوره نیرت بواریت میدیایین تیگمه و سگاری وی دست نیشانگیرنه و بیدایی ناکهت ل قیره وان تیگمه و تیوران بهرچاله بکین ب تئی یا مه دقیت به حس بکین مگانی سمنا هندک ل میدیا یا کوردستانی ب چ باسکه دا دجیت و جاوا سهردهریی دکهل ناریشه و نالوزی و رویدان و بوویگران دکهل و جاوا پرسیت نه تهوی و نه ناهیا وهلاتی ل بهرچاله وردنگرن و جاوا جشامنی هان دهن بوو زیباتیا وهلاتی.

مه چ حکومت ل سهر ویری نین مگو میدیا کوردستانی، ب نهایی ریکه مگا ساخلم مگرتیه بهر و پانه روژ مگا مگمش زی ل پیشیا وی به و پرسیب و سئوینت میدیا جیهانی بووینه نارمانجا وی، به تی یا مگو دئی مروقی نیشیت هندک سازی و مگه نالیت میدیا یا ب ناله ناراد و سهره خوونه، مگو بو خه لکی خو ب قورناله کهر و چاره مگهریت نیش و دهریت وان دهنه زانین

هیزهک، یان لایه مگن قهشارتی ل پشت وی ههیه، ههتا ۱۰۰ هه می دزانین نهو میدیا ل کوردستانی هه، بشت سگاری خو بکته و خو ب خودان بکته هه چهنده نهغه مگه ماسیه مگا میدیایین به و ههتا مگو میدیا دئی قالی دا دهره مگه نالیت نه شیت ب دروستی به یاما خو یا راستگو بکته هه نیت و بقت و نه قبت دئی مگه نیته دهن مگینج و هیزا وی نالی قه به تی دکهل هندی زی نهغه بوو وی رهنکه میدیایین ب مگرتی ناهیته دبان و نهو مگن وان نالیانه.

نهو میدیا مه مبهست بپا دکگیر طانکه مگا مکه لهک نالوزه دزیت وهه می بزاقا وان نهو مگرتیین چه ماویری ل دوور خو مگوم بکهن و نیرازا فرونا خو بینه بکهن و زی بهر قن چهندی و مگه هشتان ب قن نارمانجا خو، خو دوور مگرتیه ل هه می نهغه مگیت و پروفیشنالی روژنامه قالی ساخلم و یا ل هه مین زی دل لیشر نهو دهن نه ههز و نهاریت مگوردا نشته مگن یان نوچه مگن ل سهر مگوردهان بپا ب مگرن و مگرن و ب نارمانج به لاله مگن نهغه سازیت نه سهری خو باورن مگن مگو نهو نوچه ب دست مگه نیت و بقی تیگه و دوور، دئی مگه مانشیت مگرتی سازیا خو و بپی مگو ل راستی و راستگویا وی نوچه می ب مگرن و بزالی مگانی ژیدیری وان ههتا مگرتی بپا دروست و راستیه و راستگوین نیدایه و ب پشت راستی دینیزین ژیدیری سهر مگین وان زی هندک مالیهر و سازیت مگرتی قازمی و مگه مگن زی بیت لنگه لیزی نه بیت مگو هه می زههرا خو یا شوپینی دکهله دناله ههرا نشته مگن نهو به لاله مگن و نهغه زی ب راستی مگرتی مگه مگن خرابه و دکگیر مگرتی کوردستانی زی دوور مگان دهن مگو میدیا یا مه ب وی رهنکی ب مگه نیته دخرمه تا هیزا وان دا.

ب مگرتی نهو سمنا هان سازیت میدیایین مگرتی بهر، زیلی زی بهر بهر مگرن و چاله ناریکرنا چه ماویری و خرمه مگرتی دکگیر مگرتی کوردستانی، چ نشته مگن دیشر بپا نارمانج نینه و نهغه بخو زی لیکه ل وان مالمویرانیا بیت مگورده بخو بخو ب سهری خو دینین و دئی دکگیر مگرن و نه یاران خوش مگن

مالکی .. دناڤبەرا خەبات و توندروویدا

هشيار سعید
ماموستای زانکوی

ب دیتنا مه ئەڤا ل سەری
 ڤەدگەریت بو شیانین وی یین
 کەسی وەکو ب کارئینانا هەمی
 کارتین کارتیکرنی ل سەر هەڤال و
 دوژمنین خوب مەرەما گەهشتن بوو
 ئارمانجەکا مەزن و موکم، براستی
 ئەڤ چەندە ژێ هاتیە کرن ب
 هاریکاریا دەورو بەرین وی و دیسان
 ب هاریکاریا چەند هێزە کین دەرەکی،
 ڤەرە چەند روناھییەکا بەردەینە
 سەر شێواز و میکانیزمین هاتینە
 پەیرەو کرن ژ لایێ بەرێز مالکی ڤە،
 کو دێ بینن دەسپێکا وی دزڤریتە
 ڤە بو کونگرەیی پارتیا "دعوە" یی
 دویمایی دەماکو شیایی دکتور
 ئیبراهیم جعفری ژ پوستی سەرۆکی
 وی پارتی لادەت و خول جەیی وی
 بەدەتە هەلبژارتن، بیگومان ئەڤ
 چەندە ب دەست خوڤە ئینا پستی
 بوویە سەرۆک وەزیر ل جەیی دکتور
 ئیبراهیم جعفری، کو پتر هەست ب
 رولی خو یی سەرکردەیی کر.

پینگاڤا دووی ژ دەسپێدکەت
 دەما کو کار ل سەر لاواز کرنا
 رولی هەردوو مالباتین حەکیم و
 سەدر کری کو دەینە هژمارتن وەکو
 گرنگترین دوو مالباتین مەرجهعی
 دجقاکێ شیعی مەزەهەدا ل عێراقی،
 و بەردەوامیدان ب چەند پینگاڤین
 ژناقیرن و دویرئێخستنا هەندەک
 کەسین ل دەورو بەرین وی کو گەلەک
 ل سیاسەت و بەرنامین وی دنێزیک،
 ب هزرا مه ئەڤ بەرنامە سەرەرای
 حەزا وی یا کەسی بو دەسپەلاتی
 و ب هاندانا هەندەک ئەجندەیین
 دەرڤە داخوژەکا میترووی یا جقاکێ
 شیعیە. ژ لایەکی دێڤە پشت گرتدان
 ب هژمارەکا بەرچاڤ ژ کەسین

بەسپور و تاییبەتمەند دبوارین
 لەشکەری و ئەمنی و هەوالگیری
 و یاسایی دا کو پتریا وان شیعیە
 مەزەهەبن و ژکەڤنە بەعسیان دەینە
 هژمارتن، ئەڤی چەندی دەسپەلاتا
 وی بەرفەرە تر و موکمتر لیکر و
 شیانین زالبوونا وی ل سەردام و
 دەزگایین جودا جودا ب هیزتر لیکر،
 بەلێ هەستیارترین و مەترسیدارترین
 خال ئەو کو بزاقین وی دەرەدەوامن
 بو کونترۆل کرنا بەنکا ناوهندی
 و ئەنجومەنی بلندی دادوهریی و
 دەستەیا لپرسیین و دادوهریی و
 دەستەیا دژی گەندەلیی و کومسیونا
 بلندا هەلبژارتنا و هتد..

پستی ڤی چەندی قوناغەکا
 پتر هەستیار دەسپێدکەت، ئەو ژێ
 بەرفەرەکرنا کاری دژ دگەل هەڤرکین
 سیاسی ژ پیکهاتەیین گەلی عێراقی
 و ب تاییبەت هەندەک ژ سەرکردە و
 کەسین ناقدار و خودان کارتیکرن
 دجقاکێ سونیدا ل عێراقی ب مەهانە
 و هێجەتین جودا جودا، جارن
 تومەتکرن ب هاریکاریا تیروری و
 جارن ب هاریکاریا حیزبا بەعس
 و جارن ب تومەتین گەندەلیی و
 هتد.. و باشتین و دیارترین نمونە
 ژێ ل سەر ڤی چەندی بادەکا دکتور
 تارق الهاشمی، و بەری وی ژێ
 گفاشتن و نازراندا دکتور صالح
 الموتلک و پاشی کارکرن ل سەر
 دکتور رافع العیساوی، ئەوا بویە
 ئەگەری ڤەگواستنا هەڤرکیا هەمی
 بو جاددا سونی ل عێراقی و کو ب
 دیتنا مه دەلیڤەیهکا گەلەک گونجایە
 لایەنی کوردستانی بزاقی ژبو ب
 کارئینانا ئەڤی کارتێ بکەت.
 سەرەرای ئەڤ ئالوزیین

بەرێز "مالکی" ئیکە ژ
 کەسانین گەلەک بەیز و
 گرنگ دناڤ پارتیا "دعوە" دا
 و دیسان سیاسییەکی خودان
 سەنگە ل عێراقی، نەخاسە
 ل ڤی سەرەدمی، بیگومان ئەڤ
 چەندە ژێ دزڤریت بو خزمەت و
 خەبات و دیروکا وی، و دیسان بو
 کاریگەری و کارتیکرنا وی یا
 کەسی ل سەر دەورو بەرین وی و ب
 تاییبەت ل سەر پارتیا "دعوە" کو
 نوکە سەرۆکاتیا وی دکەت
 وەر دیسان ژ لایێ دیروکیڤە
 ژ مالباتەکا ناقدارا شیعیە، کو
 چەندین کەسانین روشەنبیرو
 زانایین مەزەهەب شیعیە تێدانه
 وب هزرا مه ئەڤ چەندە پالدمری
 سەرەکی بوویە بەرێز "مالکی"
 دەست ب خەباتا خو بکەت دگەل
 پارتیا "دعوە" و بیبته کەسانەکی
 بەرچاڤ و سەرکردە.

نهری راسته په پامه کا نه مړه

هرچنده قهدهرا هندك ژ مه ب وی رهنګی بوو كو هم ل دسپيكا دامه زړاندنا دمهولتا ديژني (عیراق ل ۱۹۲۱) پهیدانه بووینه، و دگهل رویدانین وی دا ب رهنګه کی ټيکسر نه ژیاينه، لی دمرگه می خاندنا میژوی ل هممهبری مه بووینه خودان، و لاپه رین دیروکی نهو فالاتیا کو پشکه کا ژینا مه ژی بی بار قهگرت، ټانکو ټيکسر هم كهفتینه دوی وینی مژموی کو عیراق تیډا رابووری.

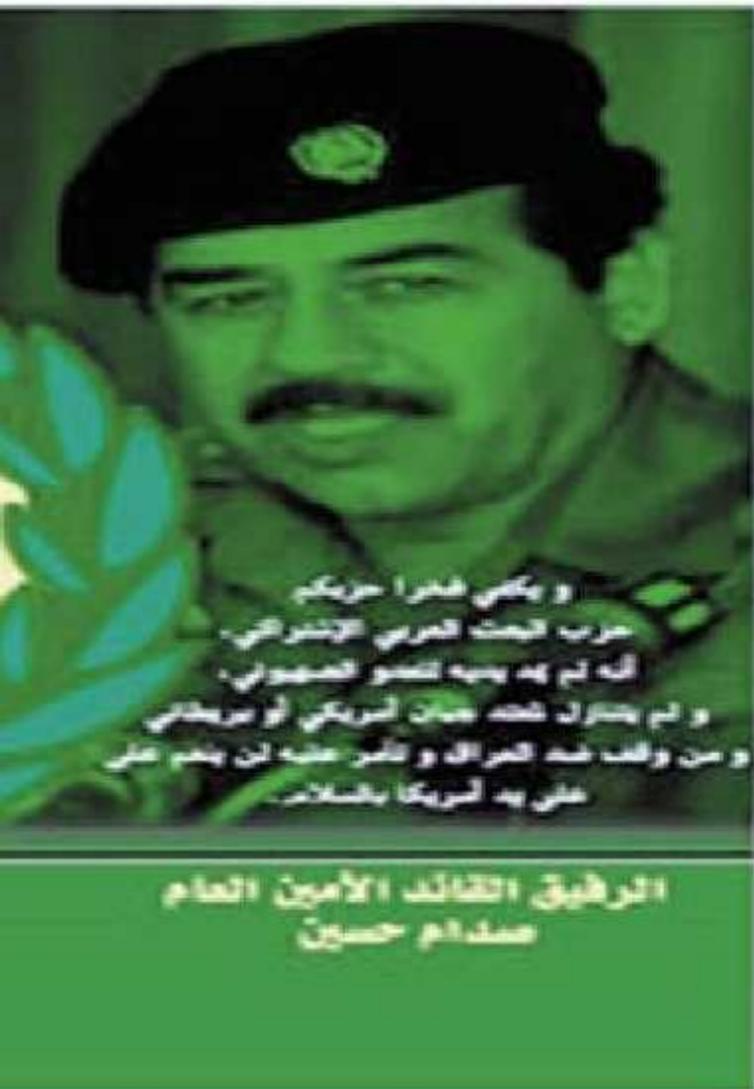

نیکار دیرشی

دویف قی چندی ژی دهسته لاتدارین عیراقی ب تاییهت بزاقا به عسیان نهوا ل ۱۷/ته موزا/۱۹۶۸ دهسته لات ل عیراقی دانایه دبن چهنگین خوځه، ل هر دهه کی و ل هر جبهه کی خه مساری

سومبول ب کار بینن، ب قی رهنګی و ل ده می دامه زړاندنا پارتا به عس ل (دمشق ۷/نیسان/۱۹۴۷) شیان ب رهنګه کی نه چاڅه ری رههین خو زوی ببه نه دناث ناخی هندك ژ وه لاتین عه ره بی کو (عیراق، لبنان، فلسطین، یه مهن، نوردن، میسر) ب رهنګه کی دیار بخوځه گرتبون، نهث پارتا شیا دروشمه کی ب هله برترین کول دو ماهی نه ب تنی ل سوریا، به لکو هه قسویین خو ژی بخو ب راکیشیت، په یاما دگوتنی (امه عربیه واحده ذات رساله خالده) په یاما نه مر، کورتیا قی دروشمی کو ژ چیقانوکه کا تراژیدی یا پتک هاتی بوو ژ (بن برکنا هر نه ته وه یه کی، عه ره ب تی نه بن)، ب قی ټيکی سیاسی و رهوشه نه زرو نه ته وه په رستین عه ره ب کار دکر ژبوو چاندنا توفی نه قی په یامی، تا کو مه ژبی که سی عه ره ب پی فورمات بکه ت و گیانی تولفه کرنی بکه ته ژ ټيکه مین هرکاره کی کار بو دکه ت، ل

گومان قه برترین گوتن نهوه کو ل ده می دروست بوون و پهیدابوونا هر رودانه کی چ سیاسی، ټابوری، ټایدیولوژی، چاکی... تد، نارمانجهک هیه و نهث نارمانجه ژی خودی دروشمه کی دیار و ټاشکرایه و یا بی سانسور کره پیخه مهت دا هر که سهک پهیره و پروگرامی وی تازه د ناخی خودا ب چینیت، ل دویف قی چندی ژی ل ده می کو عیراق د وی سالا بیر لی ټینای دا هاتیه دامه زړاندن، نه گهر چ ناث و نیشانه کا دیار ژی نه بیت، چونکه ل وی ده می جیهان د گتله شوکه کا نه دیار دابوو و دم بوو ده می شلقین گوهورینان پهیدا دبوون، وه کی چاوان ل قی چاخی رووی ددهن، لی نهو نه بیت کو ب ټيکجاری هزر لی نه هاتیه کرن، ب بوورینا وهختی و گوهورینان دسیسته می دهسته لاتی دا ریگ بوو هندی قه کر کو ټیدی هزر ددروشمه کی دا بهیته کرن کو نه قیین عیراقا پاشه روژی بوو خو وهک

گیفکین باژیری گولان(به‌غدا) ژبانئ
هه‌مبیز بکه‌ن.

یا مای ئه‌وه بیژین کو په‌یاما نه‌مر
ژ ناڤئ وئ یا دیاره کو نامریت و
دئ هه‌ر مینیت و کهنگی بیت و کی
ده‌سته‌لانا عیراقئ بیخیته بن که‌فشین
خو و دئ هه‌ر بیه‌نا دامه‌زرتنه‌رتن که‌فن
ژئ هیت، ودئ که‌سین کو دبیزن
پیشمه‌رگه ژ که‌فندا خه‌نجه‌ره‌ک بوویه د
ته‌نشتا عیراقئ دا) هه‌ر ئه‌قی ناوازی
دوباره‌که‌ن، داکو بیرا خو ل وئ چهن‌دئ
بینه‌قه کو ناییت نه‌ته‌وئ کورد هه‌بیت و
جه به‌س بو عیراقیانه.

لی یا پشتئ ل قئ په‌یامئ دکه‌ته
دوکه‌ر ئه‌وه ئیک ریزی و ئیک ده‌نگیا
جادا کوردی یه، کو براستی هه‌ف ره‌نگین
قئ ئیک گرتنئ د میژویا کوردی دا کیم
جارا روی دایه ئه‌گه‌ر هه‌بیت، و یا
گرنگ ژئ ئه‌وه بو کونکریت کرنا قئ
بنه‌مایی کار به‌یتته کرن، داکو جاره‌کا
دیتر نه‌که‌شینه تورا نه‌زانینا یا به‌ری نه‌ا
ئهم که‌فتینئ.

هه‌رجار قه‌بخازین نه‌ته‌وی بین عیراقی
خو ب ریکه‌کا فیلبازی نیشا جفاکان دا
دیاردکر کو ده‌رده‌سه‌ری ب سه‌رئ عیراقئ
ب گشتی و کوردان ب تاییه‌تی هاتین،
که‌قلین مروشان رادکه‌ن!

کا چاوان ل بوریه‌کی ب قریژا
دوژمناتی به‌ریه‌ر هاتیه پیک دادان،
دیسان دئه‌فرو دا ئه‌و که‌سین مه‌ژیی وان
هاتیه نا‌فزر کرن ب وی دروشمئ نه‌مریی،
دیموکراتخازین چه‌رخئ بیست و ئیکئ
ب جل وئه‌زمانئ دکتاتورین هه‌شک باوهر
کاردکه‌ن، و سه‌روسیماین که‌فانتیان نوی
دکه‌ن، بین کو تاکئ عیراقی ژ ناخئ
خو ژئ تیر، دیسان نه‌خوشیا کورسیئ کا
چاوان(عبدالسلام عارف و براکئ وی و
عبدلکریم قاسم و صدام حسین) گرتی،
هوسان ئه‌و ئیش گه‌هشته ده‌سته‌هلدارین
نوکه، ب پرچه‌کرن و گنده‌ل کرنا دام
و ده‌زگه‌هان و دزینا ب ملیارا دیناران
و په‌شیمان بوون ب وان په‌یمانین
سویند ل سه‌ر هاتیه خارن، تا گه‌هشتیه
وی راده‌یی وه‌لاتیین برسی و ل سه‌ر

نه‌دکر ژبوی بن برکنا هه‌ر لشینه‌کئ، یان
هزره‌کا کاردکه‌ت ژبوی دژاتیا قئ په‌یاما
هه‌شک باوهر، و بیی چ ریکه‌ریه‌ک و بن
پئ کرنا یاسایین مروقایه‌تی و ره‌وشتی
و هه‌ر ئالاقه‌کئ سه‌رده‌م بکاردئینا دا
په‌یام بمینت ب فه‌ژنه‌نا خویا ب هیز و
شیان.

ب تنئ ژئ زه‌ره‌مه‌ندین قئ په‌یامئ
کو دربی ب هیز قئ که‌تی ملله‌تی کورد
بوویه، چونکی به‌ختئ ره‌شئ کوردان ل
ده‌مئ جه ب جه‌کرنا قئ په‌یامئ ملله‌تی
کورد ب عیراقی □ قه‌هاتبوو قه‌ید کرن
و ل تاپوینن به‌رژه‌وه‌ندا وه‌لاتین زلیه‌ز
دا هاتبوو تاپوکرن.

ب دریزه‌یا نیف سه‌ده‌ی قئ
په‌یامئ ل گوپیته‌کا خویا ب شه‌ره‌نیخ قه
کاردکر، تا کو بیه‌ن ل نازادین خوه‌زایی
هه‌شک کری، و ژ نیشکه‌کئ قه‌ول ۹/
نيسان/۲۰۰۳ خه‌ونه‌کا(دونکی شوتی)
هاته د راستیا ژبانئ دا، ئه‌و ژئ نه‌مانا
دکتاتوریه‌تی و ژ دایکبوونا دیموکراتیه‌تی
بوو ب دیتنا هنده‌ک که‌سان، وه‌کی

ئىخوان مۇسلىمىن و گروپىن توندروين ئىسلامى

د ئىرانى دا چەند نەتەوہ دژین کو ھەریەك ژ وان خوھدیى كەلتور وچاندا تاییهت ب خوه نە، پشتی شیعیان، سوننى ل واری نفوسى ڤه، ل ریزا دووین دە جھدگرن، ل گوری بیرو بۆچوونان، مەزھەبى سوننى ۱۵-۲۰ ژ سەدى یا ئاكنجیين ئىرانى، (۱۰-۱۵ ملیون كەس ژ حەشیمەتا قى وەلاتى) پىك دئینن. ل دوورترین ھەریمىن سنورى یین ئىرانى ڤه حەتانی بەلوجستان، وپاكستان وپەحرا عەمانى وچابەھاری ول ماكو وئىلامى ڤەبگەرە حەتا كو دگیزه كرماشانى ول ڤیری ژى حەتانی خوزستان، ھورمزگان وڤارس وھەر وسا پشكەك ژ پاریزگەھا گولستان وھەریما تالش ل باكورا ئىرانى مەزھەبا سوننى ژىانى دكەن وئیزیكى نیف ملیونا ژى ل بازاری تەھرانى دا دژین.

حمدى ئەرەدننى

مخابن ھندەك ژ پەیرەوین وئ مەزھەبى نەكارینە خوه ل ژیر باندۆرا بزوتتین توندرو وین ئىسلامى رزگار بکەن، لەوال قى داوین ھندەك گروپ و تاقمىن ئىسلامى دەرکەتن.

دروست بوونا رىكخراوا ئىخوان ئەلمۇسلىمىن ل وەلاتى مسرى (۱۹۸۲) ل دەسپىنكا سەد سالا بیستى ول ژیر باندۆرا وان پیشكەفتتین كو ل جیھانا رۆژئاقا دا چى دبوون، خەلكى وەلاتین رۆژھەلاتى ژى رابوون بو دامەزراندنا بزوتتین جور ب جور جھد كرن.

مسرى ئىك ژ وان وەلاتان بوو كو گەلەك زوو دەست ب لڤ و تەڤگرن كرو و پشتى شەرى دوورین یین جیھانى تەپن و گوریەكا زیدەتر بخوڤه گرت. دروستبوونا وان رىكخراوین سڤیل، گرنكى دان ب نازادیا ژن و ھەرەكەت كونا بەرەڤ جفاكا سڤیل و خوندنا ئاكادیمىك، ژن وان بەرھەمان بوون كو روھتا پیشكەفتنخواز پیشكىشى جقاتگەھا میسرى كرو.

ترسا ژ نووخوازی وپیشكەفتنى، ریبەرىن ئایىنى یین مسرى، بۆنا پاشە ئىخشتا پىتقارۆینى ھای دان، ئەو بوو كو (حسەن ئەلبەنا) وشمس كەس ژھەقالین وى پشتى جڤینەكى ل بازاری ئىسماعیلیە ل سالا ۱۹۲۸ ئى، ب دەرکونا بەیاننامەیکى دامەزراندنا وئ رىكخراوى راگھاندن و ناڤى ئىخوان ئەلمۇسلىمىن سەر دانان، پشتى وئ كو بىر و باوەر و بەرنامىن وان ل ناڤ گشت بازاران دا بەلاڤ بوون، وان ناڤندا خوه یا سەرەكى ڤەگواستن بو بازاری قاھىرى.

ئەو رىكخراوا پشتى وئ كو بوو رىكخراوەكا خودى ھىز ل مسرى دا و سەرکەفتتین ب دەستڤە ئانین و شیان كوچەوماوہەكى زیدە ل دەورا خوه كۆم بکن، قیان كو چالاكىتن خوه ژ سنورین مسرى ژى دەرباز بکن، لەوال دەڤەرى وەلاتى مسرى دەست ب پڕۆپاكدنى بو

گەل وئ رىكخراوى گرتن. ل وئ سەرەدەمى دا كولىژا شەریعە یا زانكۆیا بەغدایى بیوو جەپ ناساندنا بىر و ھزرا توندروین ئىسلامى. ئەو كوردین كۆل وئ زانكۆین دا دەرس دخواندن، پشتى وئ كو ھاتە كوردستانی دەست ب تەبلیغكنا وئ رىكخراوى دكرن. ئەو بوو كۆل سالا ۱۹۵۴ ئى، ئىكەم تەزىماتا سەر ب ئىخوان ئەلمۇسلىمىن ل باشورا كوردستانی ول بازاری ھەلبەجى ھاتە دامەزراندن.

گەشەكنا گروپین توندرو وین ئىسلامى ل وان ھەرىما، مەشروعیەتەكا زۆرتەر دا رىكخشتا سەر ب وئ رىكخراوى ل باشورا كوردستانی ل سالا ۱۹۶۰ ئى حیزبا ئىسلامیا عىراقى ھاتە دەمەزراندن و وەك نوونەرى ڤەرمى یى وئ رىكخراوى دەست ب كارتین خوه كرو. ل باشوورى كوردستانی دوو كەس ب ناڤین ماموستا عەبدولغەزیز و مەلا موھەمدى خورمالى، بوونە ئەندامىن وئ رىكخراوى.

حزبا ئىسلامى یا عىراقى بو ھەياما نەه سالان كار و تىكوشین كرو ول پىشڤەبرنا بەرنامەیین وئ رىكخراوى رۆلەكى باش لەیست، لى ل سالا ۱۹۷۱ ئى سەبا گوھارتنا رەوشا سیاسى یا عىراقى ئەو حیزبە كەتە ژیر گفاشتن و فشارا دەستھلاتا ناوہندى و ھەر جورە چالاکیەكا وان ھاتە قەدەغەكرن، پاشان ھندەك ژ ئەندامىن وئ حیزبە كەفتە ژیر ئەشكەنجى، لەوا ئىرانیا ئەندامىن وئ حیزبا ئىسلامى وئالیگرتن ئىخوان ئەلمۇسلىمىن ل باشورى كوردستانی، چوونە رۆژھەلاتى كوردستانی. پاشان ژى چوونە ناڤ ریزین ئوپوزىسونا عىراقى.

وان گروپین توندرو وئ رۆژھەلاتا كوردستانی شیان خەلكەكى مەزن ل دەورا خوه كۆم بکن. ئەو رەوشە ھەریا بەردەوام بوو ل سالا ۱۹۷۹ ئى رژیما پاشایەتیی ھاتە ھەلوئاندن و رژیما خومەینى ھاتە سەرکاری.

دەولەتا ئىرانى ژى، ل بەر وئ ھندى كوچ باوہریبەك ب مافى نەتەویدى چینه بیوو، ھەر ل دەستپىكى دا بزاڤ كرو دا كو ھەر جورە دەنگەكى نەرازی ب شتوہیین ھۆڤانە تەپسەر بکەت. لەوا یەك ژ رىكین تەپسەرییا كوردان ئەو بوو كو پىشتەڤانىی ل گروپین توندرو وین ئىسلامى بکەت و وان بەردە دانى وان نەتەوین كو داخووا چارەكنا پرسیا خو یا نەتەویدى دكەن.

دەولەتا ئىرانى نھا ژى پىشتەڤانىی ل (ئەفسارول ئىسلام) ئى دكەت. ئەو گروپا توندرو ب دژى دەستھەلاتا كوردستانا باشوور شەرى دكەت و پشتى رزگارییا عىراقى بو ئىرانى رەڤین. ئەو گروپا نھا ل رۆژھەلاتا كوردستانی گەنجان بو ئالیى خوه رادكیشە و دخوازە گروپین توندرو ل رۆژھەلاتى ژى دابەغزینە دا كو دەولەتا ئىرانى بكارە ب رینا وان گروپان ڤە نازادىخووانان ل رۆژھەلات، یان ژى ل باشورا كوردستانی ژ ناڤ بیەت.

بیروباەرىتن خوه كرن وب ھزاران كەس ل دەورا خو كۆم كرن. ئەو رىكخراوا وەك ئىكەم پىتلا ئىسلاما سیاسى ل جیھانا ھەڤجەرخ دا، بوو دایكا وئ پىتقارۆیا نوو یا كۆل وان سالتین داوین دا دبیزنى توندرو وین ئىسلامى. ژ گروپ و رىكخراوەكا ئىسلامى نینە كۆل وان داویانە داھاتبە ناڤا كرن، لى نەكەتە ژیر كارتىكنا بیروبوچوون و ھزرا وئ رىكخراوى.

كارىگەرییا ئىخوان ئەلمۇسلىمىن ل سەر سوننى یین ل ئىرانى.

ب بەلاڤبوونا بەرنامىن وئ رىكخراوى ل وەلاتین ئىسلامى دا، سوننى یین ئىرانى ژى ب رىكین جودا جودا، تەڤى وئ ناسیار بوون، و دەست ب ئالیگرتیا وئ رىكخراوى كرن، ئەو ناسیار بوونە قەدگەرە بو سەرەدەمى دەستھەلاتارییا پەھلەوى ل ئىرانى و ژ دوو ریان ڤە رەوش، ژیرە ھاتە خوش كرن.

یا ئىككى ژ رینا یین كو سەرەدانا حىجازى دكرن، نوونەرتن ئىخوان ئەلمۇسلىمىن ل دەما برىڤەچوونا حەجى دا بو عەربستانی دەھاتە شاندىن و تەڤى حەجیان پەیوہندى دگرتن و ئەو تەڤى بەرنامە و بیروبوچونین خوه ناسیار دكرن. ئىرانیین كو وئ دەمى ھات وچونا حەجى دكرن، دكەتە ژیر باندۆرا بەرنامىن وان.

یا دوویى عىراق وەك جیرانەكا ئىرانى و وەك وەلاتەكى ئىسلامى (كو ھۆمارەكا زیدە ژ ئاكنجیین وئ پەیرەوى مەزھەبى سوننى نە) سالەكى پشتى دامەزراندنا ئىخوان ئەلمۇسلىمىن بوو مەیدانەكا باش بو پڕۆپاكدنیا بەرنامىن وئ رىكخراوى ئەو بوو كو سالا ۱۹۴۶ ئى ئىكەم رىكخشتا سەر ب وئ رىكخراوى ل وى وەلاتى ناڤاكرن.

ل ھەيامى چەندین سالتین كار و تىكوشینا ب ئەشكەرا و نەپتى، ب سەدان كەس بوونە ئەندام و ئالگىرى وئ رىكخراوى، ھەرودەسا گەلەك كەس ژ دەرسخوان و ماموستا باشوورا كوردستانی پەیوہندى ل

گشتی سیلابت

◀ سەر و چاقین
ماریه م فارس پ
مليون وولارانه

◀ سهلام يوسف

کهنگا بو
گهلا خو
ستریه و هونهر
هه مییزگریه

◀ جلاکین کوردی

ژيانناما سهرکردی کوردی ناقدار (صلاح الدين الايوبي)

کاروان گولی

بو کوردینیا وی، صلاح الدین سهرکردی لهشکهریی دهولهتا ئهییوی بو کو مصر و شام و حیجاز و یهمنه فهدگرتن، صلاح الدینی پشکداری د چهندين شهرا دا کره ب دژی صهلیبیا و ئهروپیا، و قودسا پیروز ژ دهستی صهلیبیا رزگار کره، صلاح الدین وهک کوردهکی موسلمان ل سهر ریبازا قادری بویه و کهسهکی خودان رهوشتین بهرز و بلند بوو، لیبورین و مروقایهتی لنک ههبوو و تا نهو ژی ریزهکا تایهت ههیه ل روزههلاتا ئیسلامی و ئهروپی مهسیحی، صلاح الدینی د زاروکینیا خو دا تا ژیی گهنجینی ل دیمهشقی ژیايه و گهلهک ههژژ دیمهشقی دکر و ب عاشقی دیمهشقی هاتبوو نیاسین، و خواندنا خول ویری بره سهری، صلاح الدین یی زانا بوو دهندهسی و زانینا ژیمتیراری و فقهی ئیسلامی دا، و گهلهک گرنگی ددا زانینا فقهی ئیسلامی سهبارت زانستی لهشکهری، پشتی صلاح الدین هاتیه دمهیدانا شهري دا چهندين سهرکهفتنن مهزن بدهست خو فه ئینان، بو ئیکم جار ل ههیفا جماد الاولی ل سالا ۵۵۹ کوچی پشکداری د شهري (لعب) دا کر د ناچهرا شام و صهلیبیتن مصری، صلاح الدینی رولهکی گرنگ د فی شهري دا ههبو، و د فی شهري دا سهرکردهکی مهزنی صهلیبیا هاته دهستهسهرکرن و صلاح الدین چو دناقا مصری دا و مصر رزگار بوو، پشتی مرنا (أسد الدین) صلاح الدین بو وهزیری مصری و ب باشترین شیواز دهولهت برتیه بر، چهندين جارا ههولا تیروورکنا صلاح الدینی ژ لایئ کهستین فاکمی دهاته کرن، و چهندين بیلان بدژی صلاح الدینی دهاتنه کرن، ل دوماهیئ مصر بدهستین (زهنگین)

تکریت ل عیراقی ژ دایک بویه ژ بنهمالهکا کوردی و شانازی ب کوردینیا خو بره، د میژوويا "ابن آپیری" دا هاتیه نهیوب کوری شازی کوری مهروانی فهدگهریته فه

صلاح الدین الايوبي ، مهلك ناصر أبو مقفر يوسف کوری ئهییوی، یئ ناقدار ب صلاح الدین الايوبي ل سالا ۵۳۲ کوچی بهرامبهر ۱۱۳۸ زاینی ل باژیی

شکست، و نه‌فانا ده‌ست ب پروپاگاندا صه‌لیبی کر ژ بوو گوهورینا میزانی یی ل مصری، صلاح‌الدینی ب شتوویه‌کی باش به‌ره‌قی کرن ژ بوو ده‌ریازوون ژ زبیره‌فانین قه‌سرا خه‌لیفه‌ی، و ده‌ست ب شه‌را کر بدژی صه‌لیبیا و شه‌ر ل دویتف شه‌ری، و صلاح‌الدین شیا کله‌ها ابلات ژ ده‌ستین صه‌لیبیا رزگار بکته و صه‌لیبیا بشکینیت، پشتی قتی سه‌رکه‌فتنی فاکمیا داخاز ژ صلاح‌الدینی کر دوعا بوو خه‌لیفی فاکمی بکته ل مزگه‌فتین مصری، لی صلاح‌الدینی ری‌ک نه‌دا و نه‌ف داخازا (شیعا) ره‌تکر، نورالدینی گه‌ف ل صلاح‌الدینی د کرن، وی لی چ گرنگی نه‌دا قتی چه‌ندی و زانایه‌کی سونی ل موپسل نی‌نا مزگه‌فتا نه‌زه‌ر ل مصری و کره خوتبه خون و گوتار بیژ، صلاح‌الدین بیوو حاکمه‌کی کاریگر ل مصری و چو جار ب توندی ره‌فتار دگه‌ل کسه‌ی نه‌دکر، ره‌فتاره‌کا نه‌رم بکار دینا دگه‌ل ده‌ورو به‌رتن خو، صلاح‌الدینی ده‌ست ب کارتن خو کرن، ده‌می نه‌ینیان دا ناقی خه‌لیفین راشدین ده‌اتنه گوتن، و دوو قوتابخانین مه‌زن هاتنه دروستکرن ل (فستاط) نه‌و ژ قوتابخانا "ناصری و کاملی" و تیدا مه‌زه‌به‌ی سونی په‌یره‌ودکر و شه‌ریعت تیدا د هاته خواندن ل سه‌ر همدوو مه‌زه‌به‌ین (مالکی و شافعی)، پشتی مرنا نورالدینی، صلاح‌الدین بو سه‌روکی مصری ب کریار، و وه‌ک کسه‌کی سه‌ربخو کاردکر و بدژی دوژمنین نی‌سلامی دراهوستیا، پشتی چه‌ندین هه‌فرکیان صلاح‌الدینی ده‌ست ب نازادکرنا دیمه‌شقی ژ ترسا صه‌لیبیا کر، صلاح‌الدین ب له‌شکه‌ری خو یی کورد و عه‌ره‌ب قه‌ ل سالا ۵۷۰ کوچی به‌رامبه‌ر ۱۱۷۴ زاینی چو دناقا دیمه‌شقی دا و ده‌ست ب قه‌کرنا ناوچین شامی کر و شیا باژیری هه‌ما ژ ده‌ستی صه‌لیبیا رزگار بکته ل سالا ۱۱۷۵ زاینی و هه‌ر د قتی سالی دا شیا بچیه دناقا هه‌له‌بی دا، ل سالا ۱۱۸۱ زاینی صلاح‌الدین ده‌ه‌یفا ره‌مه‌زانا پیروز دا سه‌ره‌دانا مه‌که‌هی کر ژ بو پشکداری کرنی د مه‌راسیمین هه‌جی دا،

ده‌می صه‌لیبیا قیای هیرشی بکهنه سه‌ر مدینه المنوره و قه‌بری پیغه‌مبه‌ری سلاف لی بن قه‌گوه‌یزنه جه‌ی صه‌لیبیا، دا کو موسلمان پیدقی ب صه‌لیبیا ببن، صلاح‌الدینی سه‌فینه‌کا شه‌ری ژ "سه‌که‌نده‌ریه و فصگاگ" قه‌گوه‌استه "ده‌ریا سور" ب سه‌رکدایه‌تیا (حسام‌الدین لؤلؤ) و هیرش کره سه‌ر صه‌لیبیا و توشی سه‌که‌ستنه‌کا مه‌زن کرن، صلاح‌الدینی به‌رده‌وام جه‌هاد دکر ل قودسا پیروز و قه‌سته‌نتینه و کرج و نه‌ردی (موحدین) ل مغربی ل پینا‌فا بلندکرنا نالایی "لا اله الا الله محمد رسول الله" و صلاح‌الدینی چو جارن خو مه‌زن نه دکر و به‌رده‌وام گوتیه نه‌ف کاره هه‌می ب هاریکاریا خودایی مه‌زن د هینه کرن، پشتی صلاح‌الدینی شیا سه‌رکه‌فتنی بینیت ل مصر و سوریا و جه‌زیرا عه‌ره‌بی و عیراقتی (مملکه بیت المقدس) د ده‌وله‌ته‌کا نی‌کگرتی یا نی‌سلامی دا کوم بکته، به‌رده‌وام شه‌ر ب دژی صه‌لیبیا د کر، صه‌لیبیا دهنده‌ک بارودوخان دا گه‌ف د کرن کو هیرشی بکهنه سه‌ر "مه‌که‌هی و مه‌دینی" لی صلاح‌الدین به‌رده‌وام ب دژی وان راه‌وستیا به‌ریک نه‌دایی، ل سالا ۵۸۳ کوچی به‌رامبه‌ر ۱۱۸۷ زاینی د شه‌ری (حطین) دا ل فلسگین صه‌لیبی توشی سه‌که‌ستنه‌کا مه‌زن بوون ب ده‌ستین صلاح‌الدینی، پشتی قتی سه‌رکه‌فتنی به‌ره‌قی کرن ژ بوو رزگارکرنا قودسا پیروز، هه‌ر د سالا ۱۱۸۷ زاینی دا صلاح‌الدین به‌ره‌ف قودسی قه‌ چو، صه‌لیبیا هزر دکر صلاح‌الدین دئ هه‌می مه‌سیحیان کوژیت و کسه‌ی ناهیلپته ساخ، هه‌روه‌کی وانا کری کو ده‌می هاتینه د قودسی دا ده‌ست ب کوشتن موسلمانان کربوو، لی صلاح‌الدینی نه‌و پشت راست کرن کوچ کارتن وه‌سا ناکه‌ت و ژبوو هندی نه‌هاتیه، پشتی شه‌ر بو ماوی ۱۴ روژان قه‌کیشایی، ل شه‌فا نی‌سراو و میعراجی ۲۷ ره‌جه‌با سالا ۵۸۳ کوچی به‌رامبه‌ر ۲ چریا نی‌کی ۱۱۸۷ زاینی صلاح‌الدین چو د نا‌قا قودسی دا و یهودی نازاکرن کو د باژیری دا بمینن و ری‌ک ددا مه‌سیحیان

هه‌جا خو بکهن، شه‌ری (حطین) و قه‌کرنا قودسا پیروز نه‌گه‌رتن سه‌ره‌کی بوون بو ده‌ری‌خستنا صه‌لیبیا، صه‌لیبیا کوشتارتن مه‌زن د ده‌ره‌قا موسلمانان دا د کرن بتایه‌ت ل شه‌ری (عکا) ل سالا ۵۸۷ کوچی به‌رامبه‌ر ۱۱۹۱ زاینی کو تیدا ۳ هزار زیندانیین موسلمانان ژ ژن و زاروکان کوشتن، ل به‌رامبه‌ری قتی چه‌ندی صلاح‌الدینی بریارا کوشتن زیندانیین صه‌لیبی دا، صلاح‌الدینی دسه‌ر قتی چه‌ندی را ریز و به‌ا ل که‌سانین نه موسلمان ژی دگرت و بیوو که‌سه‌کی خودان ریز ب تایه‌ت ل نک مه‌سیحیان، چونکه که‌سه‌کی راستگوو بوو.

ل ری‌که‌فتی ۱۶ صفری ۵۸۹ کوچی به‌رامبه‌ر ۲۰ شوباتی ۱۱۹۳ زاینی صلاح‌الدین توشی نه‌خوشیه‌کی د بیت و بو ماوی ۱۱ روژان به‌رده‌وام بوو، ل سپیده‌هیا روژا چوار شه‌می ری‌که‌فتی ۲۷ صفری ۵۸۹ کوچی به‌رامبه‌ر ۴ ناداری ۱۱۹۳ زاینی د چیه‌ت به‌ر دلوقانیا خودی و ل سوریا ل باژیری دیمه‌شقی ده‌یتنه قه‌شارتن، هه‌ژماره‌کا مه‌زنا خه‌لکی ب گشتی و دیمه‌شقی ب تایه‌تی ل جه‌نازی وی ناماده بوون و سیمایی هه‌فخه‌می ل سه‌ر رویی خه‌لکی یی دیار بوو و ده‌نگی گریی بلند بیوو، نوکه قه‌بری وی یی ل قوتابخانا (العزیزه) ل نیتیک مزگه‌فتا (نه‌مه‌وی) ل دیمه‌شقی ل سوریا، نه‌م کورد شانازی ب سه‌رکردی خو صلاح‌الدین الایوبی د به‌ین چونکی شانازی ب نی‌سلام و کوردینیا خو دبر و به‌رده‌وام به‌رگری ژ نی‌سلاما پیروز دکر و سه‌رکرده‌کی ره‌گه‌ز په‌رست نه‌بوو، به‌لکو نه‌فرو جه‌پانا نی‌سلامی هه‌می شانازی ب زبیره‌کی و ویره‌کی و خه‌باتا وی د به‌ن.

زیده ر:

۱. د. علی محمد الصلابی، صلاح‌الدین الایوبی: وجهوده فی القضاء علی الدولة الفاطمیة وتحریر بیت المقدس
۲. د. شوکت محمد عارف، وانه بین قوناغا سینی ل پشکا میژوو/ کولیزا په روه ردا، زاخو، سالا ۲۰۰۸.

گوندی چهم جوو ددیروکی دا

قهستا گوندی مه ژی دکر و ههموو تشتهک لی ههبوو و بزاقهکا بازرگانی ئیخستبوو دهقهری. لدوور چیکرنا ناشی ژی دازانین کو دناقبهرا سالین ۱۹۵۲-۱۹۵۳ ئی دا بنهمالا وان رابوون ب چیکرنا ناشهکی هیرانا ناری بو دهقهری بو ههیا ما سالهکی شهکیشا ههتا کو هاتیه دروستکرن و ژبال حسینی حداد شه هاتبوو چیکرن ل وی دهمی دا ۴۱ دینار ههق دهستی وی دانئ دگهل چوخهکی وهکو دیاری لبهراهیی نهقی ناشی بتنی نار چیدکر پاشی تهحین چیدکر و هییدی هییدی کره مینا کارگههکی ناشی قوتانا گهنمی و قهلاندا کونجیان ژی هر لویرتفه چیدکر و ژ ههموو دهقهران قهستا وی ناشی دکر و و بهباههکی شهزان دهیتر و ژبلی کو بریکا وی را هاریکاریا ههر دوو شورهشین کوردی ژی دکر تا کو سال ۱۹۸۸ ئی دهمی نهغالا رهش بسهر گهلی کور دا هاتی چهم جوو ژی مینا ههموو گوندان کهفته بهر وی پیتلا رهش و بهرف تورکیا چوون ناشی ژی بهرف نهمانی چوو بتنی جوو وی مایه. لدوور خزمهتکرنا چهم جوو ژ نالیی شورهشی شه ژی مامی میکائیل گووت: هر ژدهستپیتکا شورهشا نهیلولئ تا کو ۱۹۸۸ ئی مه پیشمهراگایهتی و بهرگری مللی دکر زیدهباری کو هر مالهکا گوندی ببوو بارهگایهکی پیشمهراگان و ب دهان روژان لی دمان و ژبلی خوارن و شهخوارنیتن وان نهگر چوبانه نمرکهکی ژی دا چانتکین وان

جوو هاتیه تومارکرن نهو چهند ژی یا دووره ژ راستیی کو دبیزن ددهمی دا جووی لی ههبوون لهوما دگوتنی چهمی جی باشرین بهلگه ژی نهو کو چوار گورستانین لی ههین ههرچوار یین موسلمانانه. لدوور نه مانا وان هفت ئوبخانیین دن ژی گووت: لسهر دهمی کهندا مشه نیش دناث خهلکی دا بهلاش دبوون، ئیک ژوان نیشان ژی دگوتنی تاعون بجارهکی خهلکی گوندی گرت و نهو هر هفت ئوبجاخ بئیکجاری مرن و کس لپشت نه مان و بتنی ئوبجاخا چهم جوو بنهمالا (خازی) ژی ما نهو ژی یا مهبوو. پشتی مرنا وان نهو گوندین دهروبهترین مه هاتن زهقین وان شین کرن و تا کو نها ژی هر بو وان یین ماین. لدوور شینوارین گوندی ژی بو مه دا دیارکرن کو کلهپهکا مهزن یامیرهکی لسهری چیاپی یاهه لوی دهمی دا نهو میر زوری دهوله مهند بوو و دهستههلات ل دهقهری دکر شکهفتهک ل دولا مامکا ههبوو تیدا مینا خانیهکی بوو ژ چهن دین ژوورا پیکهاتبوو نها ژی یا مای دهما کومیری فرمان دایه زیرهقانیین خو کو پاره و زیری ل جههکی شهشین دهما کو قشارتنا وان بدووماهی ئینای نهو رابوو ههمی نهو کس ب خیزان شه کو دگهههشتنه ۴۰۰ کسان ههمی دوئ شکهفتی شه گوشتن و دهی وئ گرت. دبهردهوامیا ناخفتنیتن خودا دبیزیت: چهم جوو خوهدی بازارهکی مهزن بوو چهوا خهلکی قهستا نامیدی دکر بو بازرگانیکرنی وهسا

سامی ریکانی

گوندی چهم جوو ئیک ژگوندین سهر ب هوزا ریکانیا شه یه و دکهفته باکوری روژهلاتا قهزا نامیدی. چهم جوو ئیک ژوان گوندین بهرنیاسه ب کشتوکالی و خزمهتکرنا ههر دوو شورهشین کوردی کو مالین وان ببوونه بارهگایین پیشمهراگان و بدهان روژان لی دمان و زیدهباری هاریکاریکرنا وان پیشمهراگایهتی و بهرگری مللی ژی دکر و گوندهکی ناندهربوویه و همرکهسهکی پیشمهراگایهتی کری یی بهر نهبوویه ژنانی وان و ههروهسا خوهدی ناشهکی ناری و تهحینی بوون کو ۳۷ هفت سالان خزمهتا خهلکی دهقهری و شورهشی کرپو ژبلی چهن دین کهنه شینوارین دن کول گوندی ههنه. ژبو پتر نیاسینا گوندی مه چاچپیکهفتهک کر دگهل میکائیل رهشید کو ئیک ژکهسایهتی و دانعهمرتین کسئ گوندی یه.

ل دهستپیتکی بو مه بهحسی رامانا گوندی کر و گووت: دبهرهت دا ناخی گوندی (چهم جوو) یه نه (چهم جی). د گوندی دا هشت ئوبجاخ ههبوون و هر ئوبجاخهک ل سهر پارچهیهکا نهردی دهستیشانکری دژبان و هر چهمهکی ژی جووهکا ناخی دچوو سهر و دهرامهت لهر دکر لهوما دگوتنی چهم جوو. خول سهر دهمی باب و باپیرین مه و نقیسنین حکومهتین بهی دا ژی هر چهم

سوزان:

ههرودهم كه سه كا ره خنه گرم ژ كارين خو

سوزان حامد، ژدايك بوويا سالا ۱۹۸۷، دهسپيكا كاركرنا وئ د راگه هاندني دا دبوارئ پيشكيشكاريدا بوو، وهك پيشكيشكارا بهرنامئ تهله فزيوني دست ب كارئ خو كر، پاشان وهك نفيسه ريا سيناريويان بهردموامي دا كارين خو، كارين قئ دوماهيكئ زي پيكهاتي بوون ژكارئ زارقه كرنئ، ههروسا چند كاره كين و مرگيراني زي كرينه ژ زماني عهربي بو كوردي و بهروفازي، ژوان زي فلمئ سهمايا ههسپان كو ژ زماني كوردي بو عهربي- و مرگيران بوكره . ههروسا كارئ و مرگيراني بو درامايه كا تهله فزيوني بههه مان شيوه ژ زماني كوردي بو عهربي كره، وهك خيزان ژيانا هه فزيني پيكئينايه و نها خودانا سئ زاروكانه. دمالا بابئ خودا كچا مهزنه و دوو خويشك و دوو برا ههنه، و تاكنجيا باژيري سلیمانيه يه.

ديدار: زیدان سوبحی

كاميرئ و دهركهفتني، ههروسا گومان ژ وئ چهندي كو بشيم وهك پيشكيشكاردهكا باش دهركهقم و ل ناستي وي بهرنامهيدا بم كو دي بمه پيشكيشكارا وي، بهلئ گهلهك بخوشحاليفه هه دتيسا نيكي دا، ستافئ نيداري و هونهري ل سهتلايتا گهلي كوردستان بووچونهكا پوزه تيف هه بوو و نه فزئي بوو من بوو پالدهرهكي مهزن بو وئ چهندي دست به كارئ پيشكيشكارئي بكم، بهلئ بو كارئ نه كتهريئ دشيم بيژم گهلهك ب بي گوماني من دست پئ كر.

سيلاڤ: تو دي كوييهكا كچين دي بي يان ته پيامهكا جودا تر ژوان ههيه؟

سوزان: مه چهندين كچين خودان شيان و ليهاتي ههنه كو دبوارئ راگه ياندن و سينه مائي دا كاردكمن، كو نهز شانازيبهكا مهزن ب وان دهه، بهلئ من دقيت وهكي خو

كارئ دههيناني دكر

سيلاڤ: تا چند ته روخسار وجوانيا خو بوو كارئ خو بكار نينا؟

سوزان: ب چ شتويهكي من رنك بو وئ چهندي نه بريه و نابهم زي، ب بووچونا من جواني دكارئ هونهريدا پيكهاتيه ژ شيانين نهدا كرنئ، و سادهيي، جوانيا دهروني، راستگويي د كاري دا، نهگه نهقان هه بوون ههبيت ب پشت راستيفه وينهيهكي گهلهك جوان د هزرا ودرگري دا دي دروست كهت، و ب بووچونا من ژلايي روخساري فه هه مي مرؤژ دجوانن چ مرهك بي كريت نينه.

سيلاڤ: ترس و گومان بوته دروست نه بوو ده مي نيكم جار هاتيه دناڤ بواري راگه هاندن و نه كتهريي دا؟

سوزان: دراستيدا بو كارئ پيشكيشكارئي ترس و گومانهكا مهزن من هه بوو، ترس ل

سيلاڤ: دهسپيكا كارئ ته ل كيه بوو و كئ سوزان وهك نه كتهر ديت؟

سوزان: دهسپيكا كاركرنا من ل سهتلايتا گهلي كوردستان بوو، وهك پيشكيشكارا بهرنامهيهكي تهله فزيوني ب ناڤئ (سيماي نهوهكان) كو بهرنامهيهكي (دوكيومينتي- نهتوزگرافي و نهسوزگرافي) تايبت بوو ب گهلي كورد و تيدا بهحس له تيتال و بيروباوهرين گهلي كورد دهاته كرن، بهلئ پشتي هنگي من دست ب كارئ زارقه كرنئ كر و دراستيدا چند هوكارهك هه بوون كو دل من كر نهز كارئ نه كتهريي بكم ژ وان زي نيكم تشت نارازويهكا من بوو، ديسان ژبهركو من دقيا نهو زولما ل ژني دهيته كرن بريكا چيروكين خو پهياما وان بگه هينم وديسان نيك ژ پالدهرين منين سهرهكي كو كارئ نه كتهريي بكم نهو زي هه فزيني من بوو كو دنيكم كارئ من دا وي

بم نهک کوییا کهسهکا دی.

سیلاډ: تا چندا بزحمت بوو بووته کو تو دکوردستانی دا وهک کچهکا نهکتهر دهريکهښی؟

سوزان: دجقاکا مهدا تا رادهیهک دهريکهتن ل سهر شاشی بو ههمی کچی یا ب زحمته، بهلی نهگهر مروښی باوهري بخو ههبيت چ کار و پینگاښک ب زحمت نابیت نارمانجا منا مهزن خزمهتکرنا مللهتی ب گشتی و ژنان ب تاییهتی یه.

سیلاډ: تو چندا نازادی دکارتین خودا؟

سوزان: تا وی ناستی کو سنوری نازادیا بهرامبهری خو نهشکینم و ریزی ل بیروبوچونین وان بگرم .

سیلاډ: وهک هونهمهمندهک و راگهانندنکارهک ته دښت چ پهيام بگهینی.؟

سوزان: پهياما من نهوه کو ژن وهک زهلامی مروښه و نابیت ل ژیر چ رهوشهک نهخوش دا بیت ونابیت ب چاښهکی کیمتر ژ زهلامی سهکهنی.

سیلاډ: دښتی تا چ راده رولین خوبینی دناښ فلمهکی، یان درامایهکی دا ؟

سوزان: بهرهههم وی رولی بیینم کو دښانین مندابیت، یی کو دههینم ددهته من، نهگهر نهشیم وی رولی بگیرم ب پشت راستی څه نهز وی رولی ناگیرم، ب هر رنگهکی ههبيت و هروهسا دی وی رولی وهرگرم یی کو دسنوری جقاکا مه دا یی قهیل کری بیت.

سیلاډ: ته بوچی بهرنامه هلبیراتن نهک دهنگ وباس کو پیشکیش بکهی ؟

سوزان: نهز تانوکه بیژهرا دهنگ و باسان نهبویمه ومن دهنگ و باس نههلبیراتینه، بهلکو نهز بیژهرا بهرنامان بوزیمه.

سیلاډ: تا چند ههڅرکی یا باشه دناښهرا راگهانندنکارو نهکتهران دا ؟

سوزان: ههردهم ههڅرکی کارهکی باشه بوو سهرکهفتنی، نهو کهسین کو ههڅرکیی نهکهن د کارتین خودا، باوهرناکه نهو تشتهکی ژ کارتین خو بزنان، بهلی گهلهکا گرنگه کو ههڅرکی ب تهندروستیانه بهپته کرن و ل سهرحسابا سڅکرن و کیمکرنا لایهتی ههمبه نهبيت، بهلکو دښت

بنتی نارمانجا وان ب دهست څه ئینانا مادی یه، بهلی ژلایی فلان څه نهز دبیژم فلمین باش بیت هاتینه بهرههمینان.

سیلاډ: خارنا تهیا تاییهت چیه .؟

سوزان: کفتک و گوشتی بژارتی، ب تاییهتی نهگهر دهیکا من دروست بکهت

سیلاډ: حش چ جلک دکهی؟

سوزان: جلکین ساده وب تاییهتی جلین فهرمی.

سیلاډ: چند رهځنی ودردگری؟

سوزان: ههردهم کهسهکا رهځنهگرم ژ کارتین خو، خو نهگهر ههمبهری من ژی بیژته من کارهکی باشه ته کری نهز هر رهځنان ل خو دگرم

سیلاډ: چجانترین تشت د ژیانې دا بووته چیه؟

سوزان: سی زاروکین من جانترین دیارین خودی نه بوو من، من ههرسی هندي څی دنیایی ههمی دښتین.

سیلاډ: ته کنگی ژيانا ههڅرکیی پیک ئینایه.؟

سوزان: نهز ل سالا ۲۰۰۵ چویمه دناښ ژيانا ههڅرکیی دا

و ل دوماهیکی ژی گهلهک سوپاسیا کوفارا سیلاډ کر

ههردهم ههمبهری خو بلند بکهت وهمول بدهت خو بگهینیه ناستهکی بلندتر ژ وی

سیلاډ: کار و پروژین ته یین داها تی چنه؟

سوزان: نه نهز یا سیناریویا درامایهکا تیلهفرونی دنشیم

سیلاډ: نهری ته چ سامانهک کومڅه کره ب ریکا کارتین خو ؟.

سوزان: نهخیر من چ سامانهک کوم نهکریه ب ریکا کارتین خو .

سیلاډ: کیژ بوار بوو ته بزحمت تهره، نهکتهری یان پیشکیشکاری ؟

سوزان: " نهز ریکی نا دهسه خو وی ههلسهنگاندنی بکهم دناښ وان ههردوو سواران دا، چونکه هر نیک ژوان هونهر و سالوخهتهکی تاییهتی خو هیه، بهلی نهز بخوو دبیژم نهز د کاری نهکتهریی دا باشترم..

سیلاډ: ناستی دراما و فلان ل کوردستانی چاوا دهسهنگینی؟

سوزان: ب راستی گریا من ب وان درامایان دهین یین کو دښان دوسالین دوماهیکی دا هاتینه بهرههمینان ب تاییهتی وان درامایین کو ب نارمانجا ب دهست څهئینانا سامانهکی هاتینه بهرههمینان، چونکه گهلهک ژوان کهسین دینه بهههمپتهر

نهیوب رهمهزان: ل دوور ژيانا خویا تایبته دهیته ناخفتنی

نهیوب رهمهزان دیک بویی سال ۱۹۷۰ ل گوندی سیدکی یی سهر ب قهزا شیخان قه ژيانا خو د ناف گوندین کوردهواری دا دمرباس کریه و پشتی قوناغین خواندنن بین بنیات و نافنجی و نامادمی و پاشان پهیمانگهها هونهرین جوان ب دوماهیك ئینای ژيانا خو د ناف ریكخستین ریكخراومی دا دمرباس کریه ومکی جفاکی سقیل و ریكخراوین قوتابی و لاوان و چهندین کارین دیتر نهجامداینه و نوکه ریقهبهری ریقهبهریا رهوشهنبیری و هونهریه ل پاریزگهها دهوکی و دویر ژ سیاستی سیلاف نهف ههفهیمینه ل دوور ژيانا وی یا کهساتی نهجام دایه.

ههفهیمینه: سیوف محمد

سیلاف: وهکی ته دیار کری ته گهلهک کار بین کرین دناقا فان ههمی کاراندا کیژ بوو ته خوشتر بوو؟

د بهرسفا ئیکهم پرسا سیلاف دا ب فی رنگی نهیوب دهیته ناخفتنی و دبیتیت: ب راستی ههر کارهکی گرنکیا خو یا ههی ورهوشهنبیریکی چیدکهکته، نهز دشیم بیژم وهک کارئ ریكخراوهی مافی مهدهنی ههر ژ دهست پیکی نهز کهسی دووی بووم پشتی نهکره مای ژ دامهزربینهربین وی بین دهستپیکی پشتی هینگگی هندهک برادهرتن دی ل گهل مه پشکدار بوون. و ههر گرتدای کارئ رهوشهنبیری و هونهری و ل دوور گازندا هونهرمهندان نهیوب رهمهزان دبیتیت: نهوا مومکین بیت دی ب چاقهکی ئیک بهری خو دهینی.

سیلاف: زاروکی یا ته چهوا دهربازبوو؟

نهیوب رهمهزان ل دوور فی پرسیارئ دبیتیت: دهمی ل قوتابخانی و ل قوناخا سهرهتایی ژ گوندهکی نهف دچوبنه گوندهکی، بیگومان ناریشین خوههبووین، د خیزانی دا پال پشتی ههبوویه، بهلی ناقبر ههبوویه دناف جهی قوتابخانی، د مالباتی دا فاکتهری سهرهکی یی پهرووردی نهوه بهردهوامیهکا باش ههبتن دناقبهرا خیزانی و نهو ژینگهها د قوتابخانی دا، نهف ههردوو ئیک دوو تهمام دکهن، گهلهک جارن نهف ژ خاندنی هاتینه قهبرین و ژ لایی سیاسی قه خیزانا مه پشکداری د شورهشی دا کریه، بهلی سهر هندی را حهزا مه یا بهردهوام بویه. و لدوور وی پرسیارئ کانئ ژهند تووره دبیت ناقبری ب فی رنگی دهیته ناخفتنی و دبیتیت: نهز دبیتیت نهف رهوشین ب سهر روزههلاتا ناقهراست و نهفروکه ل سهر کوردستان و عیتراتی دهین، نهز باوهر ناکهم مروقهک ههبتت توره نهبتت، چونکه تهنهها سیاسی، جفاکی، ههتا یا نابورری ژ، دبیتته فاکتهرهک کو مروف بیبیتیت نارامیا دهروونی ژ چیدبیتت، نهفه پیک قه د

گیرتداینه، بهلی نهز ژ وان کهسا مه نهز رهحتی دبریارئ دا نادهم نهز توره دبم بهس د تورهبوونئ دا بریارئ نادهم، د مالا بابی دا من چ جارن نه دیتیه بی ریزی بهرانبهری کهسهکی هاتیبته کرن، ریز گرتن ئیک ژ سیمایین منه، نهگهر ئیک ریزی ل من نهگرت نهز ریزی لی دگرم.

سیلاف: تو چهز کیژ یانا وهرزشی دکهی، تو چهند نیزیکی وهرزشی؟

نهیوب دبیتیت: نهز چهز ژ یانا بهرشهلونا دکهم، دهستپیکا ژینامن، من یا دهست ب وهرزشی کری، ب تایبته یا تهپایی، تهپا میزی ژی نهز یی باشم. و لدوور چهزکرنای وی بوسترانی و سترانبیژان ناقبری دبیتیت: چهز هونهمهندی کورد جوان حاجوی دکهم.

سیلاف: نیزیکتین ههقالی ته کی یه و بوچی؟

نهیوب: من گهلهک ههقال ههنه، بهلی یی ل گهل من پشکدار ههمی دهما شاکر احمد دهرجووی پهیمانگا هونهرتین جوانه، ژبهر کو سیمایین وی وهکی منه نهز و نهو د ئیک دگههین نهگهر نهز بهریخو بدهمی دی زانیت کا نهز چ دبیتیم.

سیلاف: نهگهر ههقالهکی ته خیانت

ل ته کر دئی چ سهردهدری ل گهل کهی ؟

نه یوب : کهرب ب کهربیی چاره نابیت ، نه گهر ئیک خرابیی بکه تن نهز دشیتم باشیه کئی بهرانبهر ل گهل بکه م ، نه دوزمنی ههردهم ههیه و نه دوستی ههردهم ههیه ، نه تیگه هشتنا ههردهم یا ههی ، نه فرۆکه تول من نه گههی دئی سوباهی ل من گههی ، نهغه گهلهک د ژيانا مروقی دا یا چیبووی ، خهلهکهکی حهژ مه نه کره ، بهلی د پاشهروژی دا یا حهژ مه کری ، نهز ئیک ژ وان مروقامه گهشبین بهری خو دهمه ژیانئ .

و لدوور واستهکاری ژی ناخبری دبیتیت : ب راستی نهغه ناریشهکا مهز نه دجفاکین مه دا ، نهز بخو دبیتیم دئی نهغه یا بهردهوام بیت ، هندهک جارن واستهکاری کینجی ل تشتهکی دکه تن کو تشتهک چیبیتن کارتیکرنی ل یاسایی و سیسته می ناکه تن دئی قوناعی دا دئی هه بیت حهتا په یوه ندیتن جفاکی بهرهف په یوه ندیتن بهرهمی نهچن ، نهغه دئی ههر هه بیت ، پیکهاتا مه یا جفاکی پیکهاتهکا ب گری یه ، نهز حهژ دکهم یاسا جهی خو بگریتن د ههمی بواراندا .

سیلاف : ل پاشهروژی ته چ ل بهره بکهی بوو گهنجان ؟

نه یوب ره مهزان : ب راستی ههر ل دهست پیکي نیم هاتینه قیری ئیکهم کومبوون دگهل وان ههمی رتفه بهریت مه ژ ناگری تا زاخو نیم رونهستینه خاری ، مه سی پتفه رین بنگههین یین داناین بو کاری خو ، یا ئیکئی گهنج پشکداری د پروژاندا بکه تن و دقیت مه باوهری ب گهنجان هه بیت و یا سیی دقیت داهینان بهیته کرن ژ بهرکو گهنج نهوله ویاتا کاری مه نه .

سیلاف : چ میکانیزمهک ههیه بو بهرهف پتیشبرنا بزافا سهنته ران ؟

نه یوب : ب راستی گهلهک تشتین ههین یین بوینه سیسته م و وهزاره تا ناخو هندهک تشت یین کرینه قانون (ملحه د) ههرئیکئی ب شیوهیهکی یه من بخو باوهری ب سهنته ری پروپوزل یا ههی .

سیلاف : خهلهک دبیتن تو برایی پاریزگری بووی ژ بهر قی چهندی تو یی

بویه رتفه بهری دهزگههی رهوشه نبیری و هونه ری و وهرزش و لاوان ؟

نه یوب : پرسیارهکا جهی خودا یه حهقی خهلهکی یه وهبیتن ، بهس دقیت نهو خهلهک پرسیار کهن کانی نه یوب ره مهزان بوچی ؟ رتفه بهری مه کته با ئاسایشا گشتی نه بوویه ، بوچی نابیتن ل وار سازیه کئی یین چیدکهن بوچی ل گهل وی کارناکه تن ، و نهز شانازی پتدکه م کو برایی پاریزگری بم و بلا مروف بیتیت نهغه نهز بلا نه بیتن نهغه بابی من یان برایی من .

ب دیتنامه نهغه فیانهکا خهلهکی یه ژبوو هافینگهها سهرسنکی ، بهلکو ژی هندهکا دکهفن دا فیایه سهرسنکی بیین ژ بهر ناف ودهنگیین وی دکهفن دا ، دیسان ژی د وهززی زفستانئ ژی دا وهکو نیم ههمی دزانین کو سهرسنک ل وهززی زفستانئ ب بارینا بهفری یاناقداره وگهلهک جارن بهفر ل پتربا ههمی دهقرین نامیدی ل سهرسنکی دباریت ، نهغه ژی ههر پالدهرهکه کوخهلهک قهستا سهرسنکی بکهن ، یان دهووبه ری وی بکهن وهکو کوچکا ل سهری چیبایی گاره وی دیسان ریکا ئاشاوا ژبوو بوواندا دهمهکی دناف بهفری دا ، دیسان بوو کیشانا وینه یان ، لی ب مخابنیقه چ پینگاقین ودهسا نه هاتینه هافیتن کو هندهک جهین گوزاری ژی دورستبکهن ل هافین وزفستانان خهلهک پتر پتفه بهیته گریدان ول ههمی جهین کوردستانئ وئیراقئ قهست بکهنی ، وهکو پارک وپارکین یارین زاروکان و دیسان ل زفستانئ ژی ههما چنه بیت فیسته قالهکا سالانه یا بهفری ل سهرسنکی بهیته گیران و ب قی چهندی دئی پتر خهلهک قهست کهنی وژلایی نابوری ژی قه دئی چالاک بیت .

جلکین کوردی

سەردار هیتوتی

جلکین هەر نەتەوێکی ژبلی وئ
چەندی کۆ بۆ داپوشینی دەین بکار
ئینان ئەو ژێ بۆ خۆ پاراستن ژسەرما
و گەرما دژوار د هەمان دەمدا ئەو
جلک هەلگرتن رەوشەنبیری و نیشانا
وئ نەتەوێنە. ئەقجا جلکین کوردی ژێ
مینا جلکین هەر نەتەوێکا خۆدی دیرۆک
و شارستانی و ب درێژایا زەمانی و
ل گۆر هەلومەرجین هەر سەردەمەکی
کۆ کوردا ژیان تیدا کری پیک هاتینە
و ژبەر هندی ژێ ئەف جلکین هەنی
و هک میراتەکی ژ نەتەوا کورد را مانە و
نیشان و ناسناما رەوشەنبیری و ئەدەبی
یا قی نەتەوێنە، و ئەف کورتە گۆتارە ب
تەنی چاڤخشاندنە که ل سەر مەبەست و
پیداگیرە که ل سەر کەلەپۆری نەتەوێبی
بی مە...

۱- جلکین زەلامان:

جلکین زەلامان کۆ ل گۆر کاروبارین
وان یین رۆژانەیه و ب گشتی ئەف جلکە
یین جوانن و بەرفرە و مرتاحن بۆ هەموو
کارەکی و ژ دوو پشکین سەرەکی پیک
دەین کۆ ئەو ژێ (رۆت و کورتەک)
واتە رانک و چۆخ.

ژ بلی قان دوو پشکین سەرەکی
جلکین زەلامان یین کوردی چەند
پشکە کین دی یین تاماکەر ژێ هەنە کۆ
ئەفە ژێ هەر کەسەک ل گۆر زەوقا خۆ ل
بەر خۆ دکەت و ئەو پشک ژێ ئەفەنە:
شیتک: یان شال و ئەفە دکەفیتە
ناقتەنگی و موکم دەیتە گرتان.

ساق: دکەفیتە پشکا خوارێ و یا
نیزکی پێ یە و ئەفە ژێ بۆ خۆ پەیتکرنی
دەیتە گرتان و هەرودسا جوانیەکا خۆ
یا هە.

کولاف و دەرسۆک: کۆ ئەفە دکەفە

خۆ ژ چەند جورەکا پیک دەین کۆ ئەو
ژێ ئەفەنە:

۱- شتیوازی بەهدینی

۲- شتیوازی مرادخانی (سۆرانی)

۳- شتیوازی هەورامی

دروستکەرتن جلکین کوردی

هەندەک کەسین هونەرماند و ب زەوقن
و گەلەک ب هەستن و کەفنا تیا جلکین
کوردی یان خەباتا وان یا کەفن
قەدگەربتەقە سەر وئ چەندی کۆ ئەف
جلکە هونەرەکی بنەمالی یە واتە هەموو
مالبات نەشیانە قی کاری بکەن بەس
ئەو مال نەبن یین کۆ دەستەک دقئ

پشکا سەری و دەیتە گۆتن ژێ جەمەدانی
و هەر کەسەک و ل دویش حەزا خۆ رەنگی
جەمەدانی ل بەر خۆ دکەت و ئەفە ل
دەوروبەرتن سەری دەیتە گرتان.

جلکین کوردی ل گۆر شتیوازهکی
رەسەن و ل دەمی کەفن دا دەتە
دروستکرن و ئەو ژێ ب دەستی خەلکین
شارەزا و ل گوندا دەتە دروستکرن و
هەندەک جارن ژێ ل باژیران و ئەفان
کەسین هەنی یین شارەزا ژێ هەر
کەسەکی ل گۆر حەز و سەلیقا خۆ جلک
دروست کریە.

جلکین کوردی ل گۆر ناف و دەنگیا

کاری دا هه‌ی و هه‌ر مالباته‌کی ژێ ئەف هونه‌ره نیشا زارۆک و پاشمایین خۆ ب تهنی دایه و نه‌هیلایه کۆ ل مالا وان ئەف هونه‌ره ده‌رکه‌فیت. و هه‌ر چاوا بیت ئەف جوژه هونه‌ره یی گرتداییه ب هه‌ست و سۆز و زه‌وقا هونه‌رییا وان که‌سان یین کۆ ئەم دشتین بێژینی هونه‌رمه‌ند.

ژبلی کۆ دربار و دروستکرنا جلکین کوردی کاره‌کی هه‌لاله بۆ ب ده‌ستقه‌ئینانا پارێی رۆژی د هه‌مان ده‌مدا هونه‌ره‌که کۆ شیاپه فه‌ره‌هنگ و ره‌شه‌نبیریا کوردی پارێژیت.

نه‌ک ب تهنی جلکین کوردی جلکه‌کی رحه‌ت و مرتاحه و دگه‌ل هه‌می کاودانین جوگرافی یین کورده‌واریدا خۆ گونجاندییه و نه‌کۆ ب تهنی ب درێژاهیا دیروکی چ گوهورینین مه‌زن ب سه‌ر دا نه‌هاتینه به‌لکۆ جلکه‌کی ژ هه‌ژیه بو زه‌لامین چه‌له‌نگ و زه‌حمه‌تکیش یین گوند و باژیران و جلکه‌کی ب حه‌یا و

ئابروویه.

یه‌ک ژ تایبه‌تمه‌ندیین ره‌شه‌نبیریا کوردی نه‌وه کۆ ب درێژاهیا دیروکی شیاپه جلکین خۆ یین ره‌سه‌ن ژ هه‌ر ژناقچوون و ژناقبرنه‌کی بیاریژن نه‌وه ژێ ب یه‌که‌گرتن و یه‌که‌رتیا فی گه‌لی ل سه‌ر ل به‌رخۆکرنا جلکین کوردی ب درێژاهیا هه‌موو دیروکین مروقاتیی و ئایینین ئەسمانی.

۲- جلکین ژنان یین کوردی:

جلکین ژنا کورد یه‌ک ژ ره‌سه‌نتین و جوانترین جلکین ژنانه ل جیهانی و د دیدگه‌ها ئایینی پیروزی ئیسلامی ژێ وه‌ک جلکه‌کی ب حیجاب هاتیه ل قه‌لم دان کۆ ژنیت ئۆلپاریژ و نه‌وین کۆ ره‌فتارین وان باش ل به‌ر خۆ کرینه.

شیتۆین جلکین ژنان ل گۆر پشککرنا ده‌قه‌رتین کوردستانی جوداجودانه و هه‌ر شیتویه‌ک ل گۆر سروشتی و ئی ده‌قه‌ری یه‌ و ل دویش تیتالین وان ده‌قه‌رانه لی

به‌لی ب گشتی جلکین ژنان یین کوردی به‌رفه‌هه و ره‌نگاوه‌نگن و گه‌له‌ک جوانن و هه‌ر زوو دکه‌قنه‌ دلێ مروقی و نه‌وه ره‌نگین تیدا هاتینه ب کار ئینان ژێ هه‌ر هه‌موو ب زه‌وقن و شادیی دده‌نه مروقی و مینا سروشتی جوانی کوردستانی نه‌. و جلکین ژنان ژێ ژقان پشکان پیک ده‌ین:

۱. کراس

۲. هه‌فالکراس یان ژێ (ژیر کراس)

۳. سوخمه

۴. شال (شیتک)

۵. ده‌ستمال

۶. کورته‌ک

پارچه و پشکین جلکین ژنا یین کوردی ژێ مینا یین زه‌لاما ب ده‌ستین ره‌نگینین هونه‌رمه‌ندیین گه‌لی مه‌ د که‌قندا هاتینه دروستکرن نه‌وه ژێ ب جوانترین شیتوه.

قهیره کج دناقبهرا خهونین رهش وسپیدا

دویف خو هیلان، نیک ژوان ژی نهو بوو کو کورین مللهتی مه پتربا وان هاتنه کوشتن وهندهک ژوان ژنهگه ری وی باری خرابی وی سهردهمی قهستا دهرفه وی وهلاتی کرن، نهف ژی بوویه نهگه ری وی چندی کو ریژا کچا زیده تر ببیت ژیا کورا.

دناف ههرجفاکه کی دا دهه رهخته کی دا ژیان دهیته گوهورین، هندهک جارن گهلهک ب باشی ب ریقه دچیت و هندهک جارن ب خرابی، دهمی بهرهف خرابیی دچیت، نهگه ر جفاک یی هاریکار نهبیت رۆژ بو رۆژی دی خرابتر لی هیت وئیدی دی ژدهست دهرکهفیت، دژیانیدا ههردم سهرنهقرازی ونشیقی ههنه ودقیت مروف بهردهوام ههول بدهت ریکیکن دروست ب ههلبزیریت دا بشیت ناریشین خو چاره بکهت، ناریشین جفاکی ژی ژنهگه ری هندهک گوهورینین مهزن پهیدا دبن،

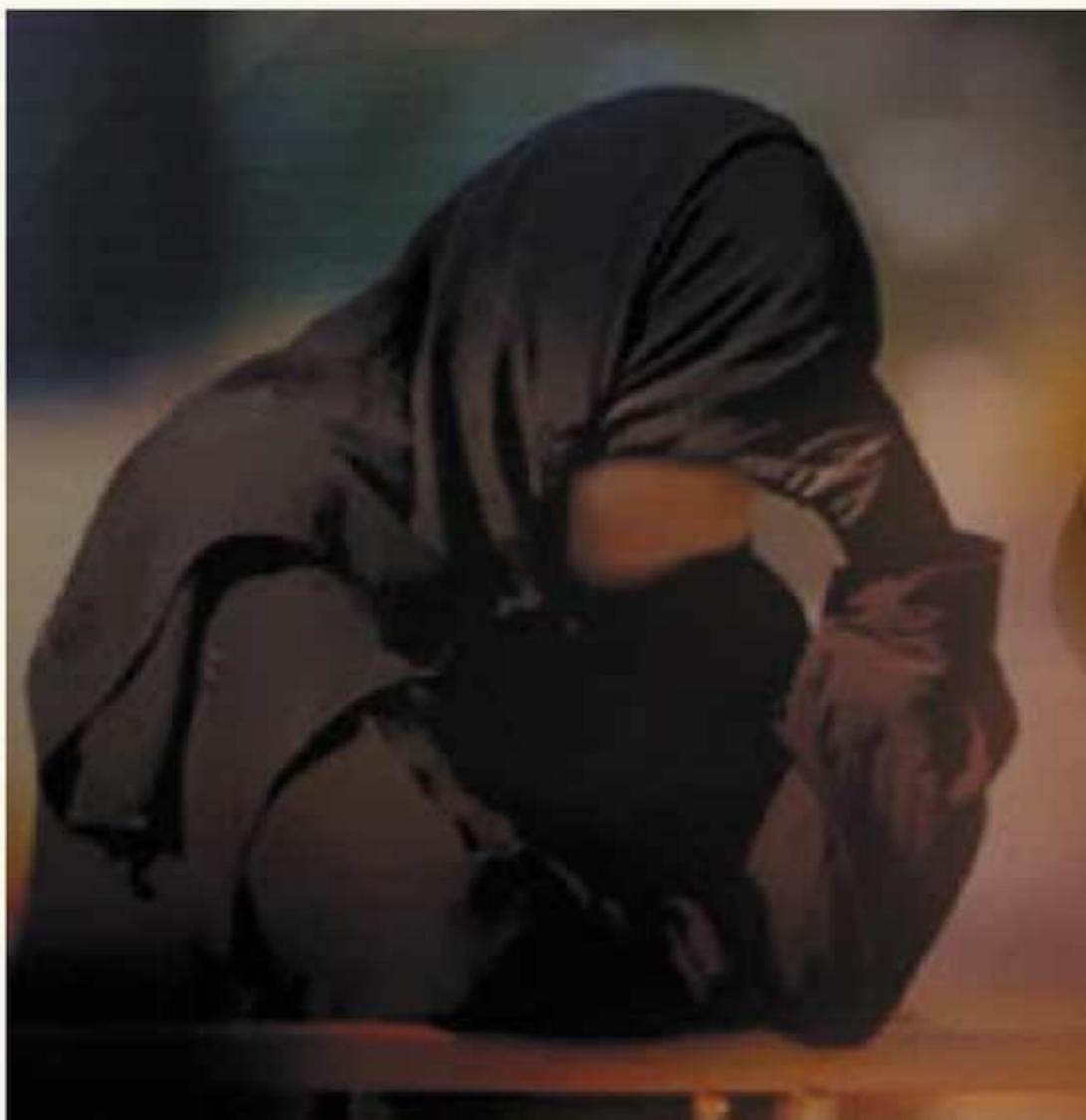
ورویدانین نهخوش بوو کو ژنهگه ری وی زولام زورداریا بهردهواما رژیما گوربهگوریا ب سه ری مللهتی مه نینای، بهردهوام تالان کرن وکافلکنا گوندو باژیرین کوردستانی کو نهفه ژی نیک بو ژبهرنامین رژیمی ددریژاهیا دیروکی دا، وههروسا ژناف برن ونههیلانا کوردان نارمانجا وی یا سههکی بوو کو بهردهوام گهنجین مللهتی کورد سیداره ددان و ب زوری دبرنه بهروکین شهری داکو بهینه کوشتن و ل سهر قان جوهره تاوانان دلجی دوژمنی نارام نه دبوو رابو ب جینوسایدکنا ب هزاران کوردین بی گونه وکیمیا بارانکرن و نهفقال کرنا کوردستانی تا بهارا سالا (۱۹۹۱) ی کو کورد شیاین کوردستانهکا نازاد کری بدهست خوئه بیخن وهاتنه جههکی کو هاتبوو سوتن ب ههمی لایهکی فه ژلایی □ داگیرکرا فه. نهفتی چندی ژی گهلهک کارهساتین دل تهزین ل

وهفیدا چهلکی

ههفرینی ب ههرا هندهکا پیروزترین پهیقا ژیانیه وشترین ترین بیرهاتنین هه مروقهکی دژیانا وی دایه. ههفرینی گرتدانهکا ناسمانییه دبورینا ژیانیه دا. کو ساخلهمییا روحی ودهرونی وخوشبهختیی درۆژهکا خوش یا ژن ومیتر مسوگهردکهت، ددینی نیسلامی دا ههفرینی دبیته گهش بوونا بشکوژین فیانیی دباغچین ژیانیه دا، ههفرتا ژن ومیتر بوو مهزن بوون جهی خوگرتنی یه، ژبهرکو هزرتین شرین وگهرمه گهرما گهنجاتیی ب تیژیکین رۆژی ژیانیا پیکفه رامانی ددهت ل بن سیبهرا لیبورینی ولتیکتیکههشتنی وههول دان پیکفه ب راستی ودروستی یین ژیانیا جفاکی ههه پهیف بین.

جهی داخی یه سهه سالییا بووری دا جفاکی مه توشی گهلهک کارهسات

(۱۵۰۰۰۰) هزار دینار بو هیئنه قه برین ژلایی ریشه بهریا چاقدیریا جفاکی قه، بهلی کس ب فی پاری ژيانا خو بریقه نابته و نابسته چاره بوو وان کچان وباشه هندهک ریکین باشر بهینه دیتن بوو ب ریشه برنا ژيانه کا خوشتر و باشر کو نهف کچه ژی بزانیته یا دناف جفاکه کی دا دژیت، لی یا ژهه میی گرنکتر نهوه تاریشا وی یا سه ره کی نهو ژی پیک ئینانا ژيانا هه فزینی یه.

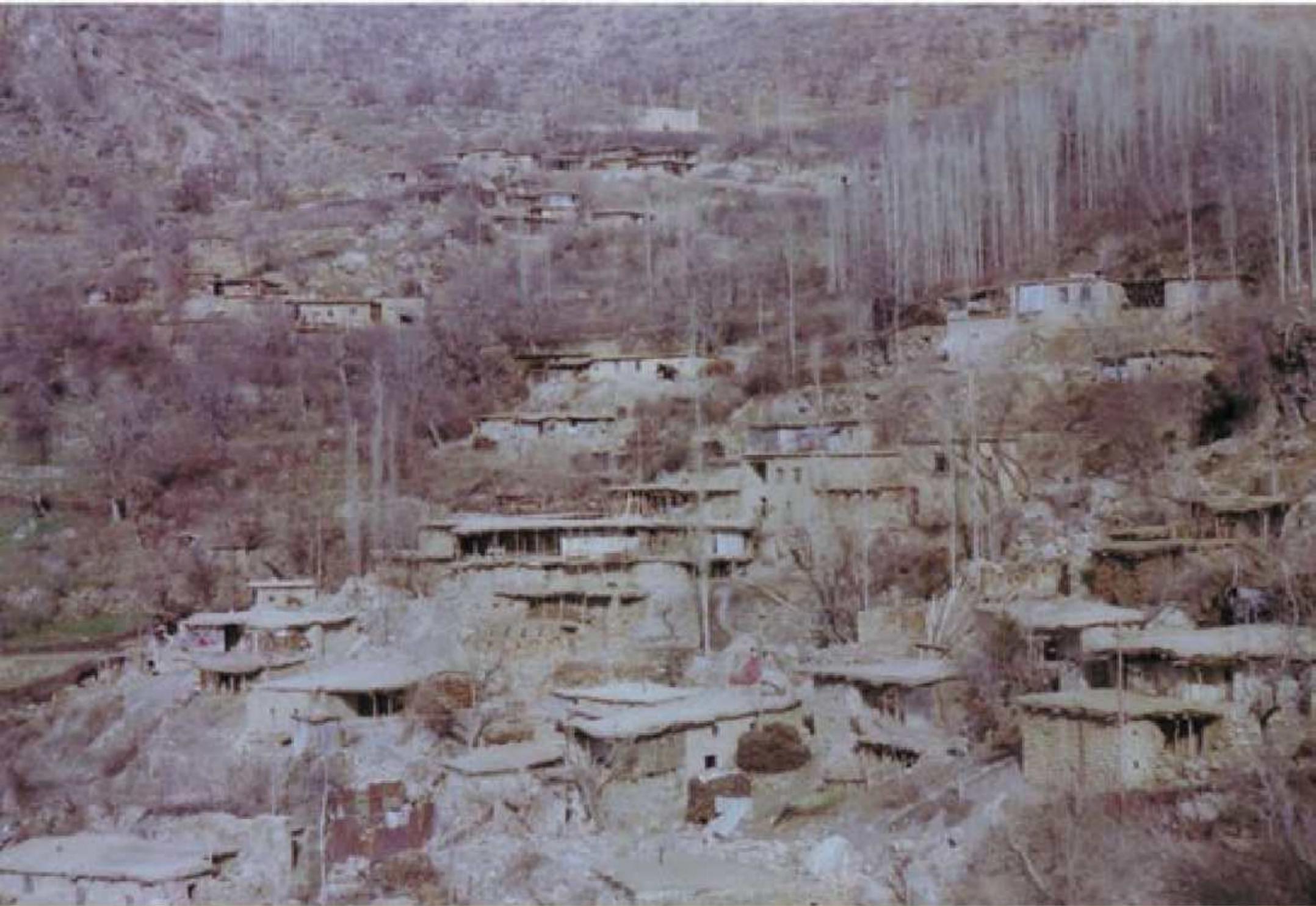
دناف دهوله تین موسلمان هه رنیکی ریکهک بخو دیتیه بو چاره کرنا فی تاریشی چ سیخه بیت، یان زه و اجا دوم کورت بیت، بهلی دناف کوردان دا نهفه هه می ب گونه وشهرم دهینه ل قه لهم دان و یا باش نهوه زانایین ناینی و حکومت پیکه ریکه کا باش و دروست ببینن وبکهنه بریار دا نهو کچین بی بهر ژخوشیا ژیانی نهو ژی ب ژيانا خو شادبین و حکومت وان هه می پیدقیین ژیانی بو دابین کهت، نهفه هندهک پیتشیارن بو حکومتا کوردستانی:

- ۱ - باشه بریارهک ل په رله مانی و ئیکه تیا زانایین کوردستانی بهیته دان بو پیک ئینانا ژيانا هه فزینی، بهس بو کچین قهیره ب مهرجه کی ل ۳۵ سالیی و یقه بیت.
- ۲ - ئا قاکرنا شوقان یان خانیان داکو بشین ژيانا خو بریقه ببین.
- ۳ - دابین کرنا مه هیانه کا هه یقانه بودابین کرنا ژيانا روژانه.
- ۴ - بیمه بو بهیته دروست کرن.
- ۵ - نهوین شیانی کاره هی وشاره زای دهه ر بواره کی دا کار پی بهیته دان.
- ۶ - بهینه پاراستن ژهه ر دژواریه کا جفاکی .
- ۷ - کوژمه کی پاره ی بهیته دهست نیشان کرن بو وی کهسی فی کچی ماردکهت.
- ۸ - هندهک مهرج بهینه دانان بو وی کهسی ماردکهت.

نه مالین وان و نه حکومتی، نه وان کهسین ب نافی ژنی کاردکهن، هندهک ژوان کاردکهن و ژيانا وان باشره ژنهوین ب شهف ورژ دناف مالی دا کاردکهن وهکی خودامان لی هاتینه وهیشتا ژی نه رازینه دبیزنی تو یا باش نینی نه گهر دا ئیک ته بخو خوازیت و یا بی باره ژهه ر تشته کی ل مالی دهیته کرن، یان گوتن، سه ره رای دهست کورتی، یان بی پاره ی، کو نه شیت پیدقیین خو پهیدا بکهت وبه رده وام دهستی خو ل بهر کهسین مالی دریز دکهت، دا بشیت هندهک پیدقیین فه ر بوو خو دابین بکهت، ویی نومیدی یا ل دهف پهیدا دبیت وباوه ری بخو و ژیانی نه مایه و روحا وی لی بوویه بهلا و نزانیته دی چکهت وهکی کهسه کا زبده یالی هاتی دناف خیزانی و جفاکی دا وههست ب کیماسیی دکهت، هه ر چهنده بریارهک هاتبوو دان کو هه یقانه دی

مروف هندهک تشتا ب دهست قه تینیت وهنده کا زدهست ددهت، ویه کهم کهسا دبیته قوربانی هه ردهم ژنه. قهیره کچی ئیکه ژوان تاریشین هه ره مه زن دناف جفاکی مه دا نوکه یا بهر به لاقه، ژنه گهری زدهست دانا وی ریزا مه زنا دچهند ساله کین کیم دا کومه نهو ریزا نیرا زدهست دایی، نه فی چهندی ژی کارتیکرن کره سه ر ریزا مییان و ل وان سالان وهره هه ر به رهف زیده بوونی دچیت و کهسی خولی نه کره خودان، نه ئیکه تین ژنان و نه په رله مانتارین ژن وچه ندین بریارهاتنه دان و سنوور بو فی کچی هاتنه دانان ژلایی په رله مانی قه، ب تایبه تی په رله مانتارین ژن، وان های ژ وی کچی نینه کا چاوا دژیت نهو بیت گه هشتینه تاره زوینن خو و دی بریارا ل دویف بهر ژه وهندیا خو دهن، کچا قهیره یا توشی شه ره کی دهرونی بوی و یا تیدا دسوژیت و کهسی های ژی نینه،

2-1

خواندنهك نوى بو شروقه كرنا ناڤى ئهرمدنا

كوڤان نحسان ياسين

ئهرمدنا گوندهكه سهر بقهزا ئاميدىي فە، نيزىكى (۱۵۰كم) ژ ميسلى و (۱۴كم) ژ ئاميدىي و (۲۵كم) ژ ناحيا سهرسنگى يا دويره (۱)، ژلايى كارگيرى فە سهر بناحيا بامهرنى فە يە*، لگور سهرژميرين ساللا ۱۹۵۷ ئهرمدنا بسلمانا (۵۷۵) كەس لى دژيان، ل ئهرمدنا ژيرى يان ئهرمدنا كرستيانا (۱۰۴۹) كەس لى دژيان (۲).

ژلايى جوگرافى فە ئهرمدنا دكهفته سهر پهسار چيايى مهتيني و دشتا سپنهى، يا ئەم دشيپن بيژين دكهفته سهر تيفهريزا چيايى مهتيني و ههر دوو دياردين خورستى (phenomenon) دهشت و چيا لى ههنه، ژ بهر فى چهندي مه دوو دلى نينه فى جهى بالا مروفي راکيشايه و ههر ژ كهفن بوويه ههوينگهها مروفايه تىي، ژ بهر ههبوونا ئالافين ژيانا روزانه، ئهردى پويى و رووهكى خورستى و ئاف سهربارى جهى بهروژى ئهرمدنا بى دوودلى سهقاي ژى رولى خو ديتيه د ئەفى جهى دا، ههر چهنده تا ئەفرو چ فەكولينين ئەكاديمى شوينوارى ل ئهرمدنا نههاتينه ئەنجام دان، دا تايهتەمەند بشين بگههنه بالاتهيا تىكى يا ژيان و شارستانيه تى ل ئەفى گوندى، لى كومهكا جها لى ههنه و هاتينه راگههاندن وهكى شوينوار دپهرتوك و ئەتلهسين جهين شوينوارى ل عيراقى، وهكى شكهفتا قهلايى و دييرا سلтанه مههادوخت، ناوسكين ئهرمدنا (ژمارهكا زيدهنه نها دمرفهت نينه ناڤا بيژين) دييرا نهشمونى و خانا ميرگهها بههدينان (ئەوا دهيته گريدان ب سولتان حسين وهلى ۱۵۲۴_۱۵۷۵ز) فە (۳)، سهربارى گرى خهورانى (گرى دمقهرو) لسالا ۱۹۳۳ هاتيه ديتن (۴)، ديسان چهدين جهين دى ل ئەفان دوماهيا هاتينه دست نيشانكرن وهكى بورجا بهيرمى [بورجا بههرام پاشاى] و چهپهري ميركى بلباس و شوينوارين ناڤيلا (۵).

پیتەر گرین دیروکنقیستی بناث و دهنگ د پهرتوکا خودا (نمسکهندهری مهقدونی) نهوا لسالا ۱۹۲۴ هاتیه چاپکرن نقیسیه: نهمسکهندهری مهقدونی ل نهره دنا بهرههفیا شهری کریه بو رویربوونا لهشکهری داریوسی فارسی لسالا (۳۳۲.ب.ز)، همر ل نهره دنا سهرکردهکی خهلکی گوندی نهره دنا بهرسینگین نهمسکهندهری گرتینه و هاتیه کوشتن، لسالا ۱۹۳۳ از پشتی فهکرنا ریکا ئومتیلا دناقبهرا نهره دنا و بامهرنی دا گورهک هاتیه دیتن، شوینوارین وی سهرکردهی دناث دابوو نهوی هاتیه کوشتن بهرامبهر لهشکهری نهمسکهندهری، ژ نهمان شوینوارا مورکهکا ساده بو (مروهک و دوو شیر دگهل بالندهکی لسهر هاتبوونه نهخشانندن) و فهدگهریتن بو سهردهمی نهمیننی (۵۵۰-۳۳۰.ب.ز) (۶)، نهفهژی گرووهکه بو ههبوونا ژیانن ل نهره دنا لچهرخن چواری بهری زاینن، ههر چهنده نهوی دهمی نهره دنا وهکی دهقهرا صهنهی ههرتمهک بوو ژ (۲۲) ههریمین نهمینیا.

گهلهک ژتدهر ناخی نهره دنا فهدگیرن،هندهک بنهکوکا فی ناخی بو نارامیا فهدگهرینن، دبینن ناخی نهره دنا برامانا (ارچ عدن نهردی عهدهن یان جنات عدن) (۷)، نقیسهری بناث و دهنگ پاریزهر (جمال بابان) ناخی نهره دنا شروهکریه ب فی رنگی (نهم برامانا نهره ئینایه) و دبینیت بوورینا دهمی پهیقا (ارچ) یا بوویه (نهر) و (دنا) ب رامانا (عدن) هاتیه (۸).

د یسان
کومه کا
بوچوونا
ههنه و

ناخی نهره دنا فهدگهرینن بو بنهکوکهکا کوردهواری، یا نهم دزاینن باهرا پتر ژ ناخین کوردهواری ژ کار و فهرامانا تشتی دهینه وهگرتن، رامانا ناخی نهره دنا دهیته دیتن ب (فیره_دنیا)، نهفهژی شروهکرنهکا جوگرافی یه سهبارت خوشی و جوانی و

خورستیا نهخی دهقهری، ژبهر بوورینا دهمی کومهکا گوهرینا بسهردا هاتیه و بوویه نهره دنا (۹)، نهگهر نهم شروهکرنهکا لوژیکی بدهینه نهخی پهیقی دگهل بوچوونا ژنی هاتی، هندهک پرسیار تیتدا دمینن بی بهرسف، نهف دهقهرا یا خوجه بوویه نیزیکی پینج چهرخا بهری زاینن، نهری خوجهین فی جهی چ زمانهک بکار دینا؟ یا دووی یا نهم دزاینن ژ رهخی خورستی فه بتایبهت نهره دنا ژووری جههکی ناسی و خودان خورستهکی دژواره بو سهردهمهکی هیشتا ئالاقیتین ژیانن دبهرتنگ نهری چاوا مروقی ب چاقهکی خوش ژیان دیتیه؟

دی فهگهرینه سهر چتروکا دووی نهئا ناخی نهره دنا فهدگهرینیت بو سالا (۳۱۹.ز) بو رویدانین ئافاکرنا دیرا سولتانه مههادوخت، مهبهست نهوه دیرا سولتانه مههادوخت لقیته دانایه و نهو خوشکا خولن ژیانن، هیدی هیدی ناث بچویک بوویه تا بوویه نهره دنا (۱۰)، نهگهر فی بوچوونن وهریگرین دی بینین یا لاوازه ژلاین زانستی فه، نهگهر نهم شروهکرنهکا کهتواری بدهینن، پرسیارهک سهرهلدهت و دبیتیت: رویدانا سولتانه مههادوخت بو چهرخن چواری

قدهگهریتن و یا ئەم دزانین وی دەمی کریستیانیین دهقهري لژیر زولما ئاینی بوون، ئەف دهقهري دهقهري کیهی دابوو دناقههرا ساسانی و بیزهنتیا، چیروکا کوشتنا سلطانه مههادوخت وهکی دپهرتوکا (شهداو المشرق) یا (د.بهنام ابو الصوف) دا هاتی، قدهگهریت بو شههیدبوونا وی لسه دهستی فارسا، مههادوخت بخو وهکی په یف په هله وهیه، دئ بوچی په یقه کا کوردهواری لسه هیتته دانان؟.

بوچوونا سیی ئەوه دوو گوند هه نه بناقی نهره دنا (بسلمان و کریستیان)، دبیت ئەف ناچه ژ (قیره_دوونه) یان دوو نهره دنا هه نه هاتبیت(۱۱)، ئەگهر ئەم بهین قئ په یقی وهرگرین و بکهینه پارچه دئ بینین(ar_a_din_a)، پیتا(a) یا دوماهی و هکی دهقو کا کوردهواری دا دیار، پتر بو گوتنا دهقهري کا سهر به خو دهیتته بکارئینان، وهک بهرواریا، دوسکیا، مزیریا، یان برهنگه کئ دی بو دیارکنا دهقهري کا جوگرافی یا چارچوکه کری دهیتته بکارئینان، ژبه ر قئ چه ندئ نه دویره سهرده مه کی ناقی پشکه کا مهزنا صینئ به هدینا نهره دنا بیت، ژبه ر کومه کا ئەگه را ژ ئەوان، قه دیتنا جهه کئ دژوار دگهل دهشته کا قه کری، سهرباری ژیده رین ناقی، هه ر دیسان که تن قئ دهقهري لسه ریکا که قنا نامیدی بهایی وئ پاراستیه، تا ل ئەقان دوماهی خانه ک لی هه بوویه و بوویه جهی قهحه واندا ریڤینگ و بازگانا*.

دئ قهگهرینه سهر دیروکا که قنارا کوردستانی و خواندنه کا سهر پئ بو دیروکا گه لی ئورارتو کهین، لسه رده مه کی قالاتیا دهسته لاتا سیاسی ل کوردستانی تژی کره، ئەگهر ئەم سهحکهینه جهی به ربه لاقبوونا ئورارتیا دئ بینین ژ ده ریا وانئ به رده ف وولاتئ نهرمینا ژ روژه لاتئ،

روژه لاتئ ئەنادول دگهل باکورئ روژناقا ئیرانی، باکور و هنده ک پشکین دی ژ ئەزه ریجانئ، سهرباری باکور و روژه لاتئ عیراقئ، ناقی وان ژ ناقی چیاپی ئارات هاتیه، دبیت شاه(ساردوری) دامه زینه ری قئ دهوله تی بیت(۱۲)، سه باره ت زمانئ ئورارتیا هه ر دوو قه کوله رین جیهانی (میششتانیوف) یئ روسی، (میلکه شقیلی) یئ جورجی، دبینن زمانئ ئورارتویی زمانئ وانئ و موساسیریه، ژبه ر کو ئەف جهه پایته ختین وان یین گرنگن، زمانئ ئورارتی نزیکه ژ زمانئ خوری، لی بوورینا ده می کارتیکرنا زمانئ ناشوری هاتیه سهر(۱۳).

ئەگهر ئەم قهگهرینه سهر فهرهنگین نقتیسینئ که قن (میخی_مزماری)، دبینن برگا(ar) گه له ک رمان ژئ دچن، برگا(ar) لهقه به ری وی دزمانئ ئەکه دی دا په یقا(karmu) دهیتن، رامانا وی جهه کئ بلنده یان (گره)(۱۴)، ئەگهر ئەم که تواری جوگرافی گوندئ نهره دنا وهرگرین، سهرباری وی چه ندئ دکه قیتته سهر په سارا چیاپی مه تینی، گره کئ زه به له ح لی هه یه بناقی (گری سلطانه _ رومتا) کو دکه قیتته باشوری روژناقا یئ نهره دنا ژیری_کریستیانا.

دیسان برگا(ara) دزمانئ سومه ری دا هاتیه لهقه به ری وی په یقا(tenu) دزمانئ ئەکه دی دا هاتیه، رامانا وی ژئ هیرانه(۱۵)، ئەگهر ئەم سهحکهینه که تواری نه ا یئ نهره دنا ژلایئ جوگرافی قه دبینن په سارا نهره دنا یئ به ره قه بو دروستبوونا ئاشا، کومه کا کوته لا لی هه نه، لی ئەف بوچوونه پتر پیدقی شروه کرنئ یه.

برگا(ar) لهقه به ری وی دزمانئ ئەکه دی دا په یقا

(namaru) هاتیه، رامانا وی ژئ ته یساندنه(۱۶)، برگا(ir,ar) لهقه به ری وی دزمانئ ئەکه دی دا(ardu) هاتیه برامانا خزمه تکار، دیسان په یقا سوبار ژئ هه ر بکارئینایه بو قئ مه ره می(۱۷)، ئەم دویره نابینن ئەقه سیاسه ته کا سومه ریا بیت و بچا قئ خزمه تگوزار به ری خودابیتته گه لین دی!، ئەگه ر پیتا(d) کورترکنا dingar دهیتن ئەوژی لسه ر هه ر په یقه کا هاته دانان برامانا خوداوهند) ئەگه ر به ری(era_ir) هات برامانا خوداوهند (ئیرا) و هوسا(era_d)، دیسان باژیره ک دته کستین سومه ری دا هاتیه بناقی(aratt) لهقه به ری وی دزمانئ ئەکه دی دا په یقا ئه راتو هاتیه(۱۹)، ژلایئ فونوتیکی قه گه له ک ژ قان ناڤ و برگا نیزی ک په یقا نهره دنا نه لی ئەقه بتنی دهرگه هه که بو پتر کوبربوون د بنه کوکا ئەقی ناقی دیروکی.

ئەگهر ئەم قهگهرینه سهر رویدانین سالا(۸۹۵ب.ز) و هه قریا ناشوری و ئورارتیا، دئ بینین کومه کا رویدانا لده قه ری دروست بووینه، هه ر لسالا(۸۹۵ب.ز) شاهئ ناشوری (ئه دد_ نه راریئ دووویئ) ژبه ر یاخویبوون و دژ راواستنا هنده ک باژیره دژی دهوله تا ناشوری، تایبه ت باژیره کومو یان کومانی، نه ا دکه قیتته کوژیئ باکورئ روژه لاتئ توخیبین عیراق و تورکیا(۲۰)، د ته کستی دا هاتیه:-

((من خو کیشا دهقه ری دا هاریکاریا [کومو] بکه م، من قوریانی پیشکیشی خوداوهند[ئه دد] کرن ل باژیره کومو، هیتزایی من، من باژیره ن وولاتئ خیخو سووتن...))، یا دیاره باژیره کومو گوندئ کانی یئ نه یه.

پاراسایکولوژیا

پستکا 17

هوشی هوندو، هوشی شهشارتی

هوندور شه، چونکه نهو نهرک وینه دهوشی هوندوردا دهینه عمبار کرن، هوشی هوندور ب ریکین خو ناما بو هوشی هشیار دهنیریت، بریکا ههستان وناگادار دکهت، نایا یی رازیه ل سهر رهفتارین خو، یان نه ؟، نهگهر مرؤف شیا کونترولی ل سهر هوشی هشیار وهوشی هوندور بکهت نهنجام دی شیت کونترول کرهکا باش ل سهر ههست و رهفتاران کهت و نهغه دی بیته ری خوشکهر و مرؤفی بهرهف ژبانهاک باشتر وخوشر دی بهتن.

هوشی هوندور، نههینیا هیزا تهیه بهرامبهری خهلکی وته بخوژی، وکلیلا (مفتاح السری) ژبو خوشی وئارامی وتهناهی و ژبانهاک خوش وباشتر.

هوشی هوندور، گهنجینهکا ژیرییه دگهل مرؤفی وبریکا وی مرؤف دشیت ههر تشتهکی مرؤفی بقیت ب دهستی خوغه بینیت وههر چهند نهو تشتین یی ب ناستهنگ و بزهحمهت بیت مرؤف دشین ژوی (کانگههی) ب دهست خو بیخیت .

لهوما پیدقیه مرؤف شی هیزا سهیر هیزا هوشی هوندور ناسکرا بکهت داکو بشیت تشتین فهرجودهی (معجزه) نهنجام بدهت، مرؤفی پیدقی ب هندی نینه کوفی هیزی ب دهست خوغه بینیت، چونکه نهو بخو دگهل مرؤفی دایه بهلی پیدقیه بزانیته چوان دی بکارنیت داکو سهر ههمی بوارین ژبانا خو چهسپینیت.

هوشی هوندور، مهلبهندی دلوقانیی و توندرویی وخوشیی وکوگهها بپردانکا

مرؤف دکهت نهشیا بکهت، بدهت لی ههر رۆژدهکی نهو هزر وئاشوپه دی بیته راستی.

چینی دبیرن: ههر وینهیهک بهرامبهر هزار پهیقانه، و ولیهم جیمس زانا دهرونی دبیریت : راستیا هوشی هوندور نهوه ههر وینهیهکی هوش هشیار بوو دنیریت دی وهرگیت و باوهریی دی دهتی .

هوشی هوندور: پارچهیهکه ژناقلی مرؤفی و ههمی بیروباوهر وسهربورین بوری وههمی نهو ههلویست وینهیین روب روی مرؤفی بووین دههلهگیت، ونهگهر مرؤفی شیا هوشی خوبی هوندور بکارینیت پیدقیه ل دهست پیکی بزانیته چاوا دی کارپیکهت، هندهک یاسایا کونترولی ل سهر هوشی هوندور دکهن ونهگهر مرؤفی ب دروستی وباشی نهو یاسا زانین و بکارنینان ههر وهکو چاوان لهشی مرؤفی هندهک ریکین بهرگیرکنا نهخوشیان ههنه، هوشی هوندور ژی هندهک ریک ههنه بهرگریا وان نهخشیتین دهرونی دکهن یین توشی مرؤفی دهن، ونهف هیلا بهرهقانیکرنی سهرهدهریی دگهل ههمی بهرههستین ژبانا مرؤفی دکهت یین کو دبیت کارتیکرنی ل سهر ساخلهمیا مرؤفی بکهن.

هوشی هشیارو هوشی هوندور ههر دوو پیکقه تیمهکی پیک دینن وههرنیک تمام کهره ژبو یا دیتر، هوشی هوندور پشتهشان وپالپشتی هوشی هشیاره، نهو نهرکین هوشی هشیار پی رادبیت دهیتته پالپشتی کرن ژلایسی هوشی

مستهفا عبدالرحمن نهرمدنی

حنیرین هوشی هوندور:

هوشی هوندور، ریکهکا ههی ژبو بریقهبرن وکونترولکرن وئاراستهکرنا ژبانا مرؤفی، پیدقیه نهو ههزوقین وهیقی بهینه لقاندن داکو نهو ژی خزمهتا مرؤفی بکهت ونهوا مرؤفی دقیت بگههیتی دژبانا خودا بدهست خوغه بینیت.

هوشی هوندور، گهلهک یی ژیره وچ سنور بو ژیری وبلیمهتیا وی نینن، لهوما پیدقیه ل سهر خو مرؤف هزر وی تشتیدا بکهت یی مه دقیت، داکو ربا راست نیشانا مرؤفی بدهت پیدقیه دئاشوپا خودا هزرهکی چیکهت وباش هزر تیدا بکهت داکو هوشی هوندور هاریکاریا مرؤفی بکهت و دیمهههکی دورست یی وی هزری بدهته مرؤفی چونکه ب چاقان مرؤف دبینیت لی نهگهر مرؤفی ب هوشی هوندور دیت دی ههمی لایه نین وی بینیت نه وهک چاقان بتنی دی ژلایهکی بتنی بینیت، چونکه هزر و بیکرن دوو تشتین راستهقیههه و دبیت نهو هزرا

سیرلقت

بومبا نھتوھک

شيوہ کاریا جیھانی
روژھلاتناسی و سحرا شارستانیا روژھلاتی

چاقھک نھلکترونی بیناھیا نابینان دزقرینیت

کلوروفیک
و گرنگیا وی

دلسوزی و وفاداری بوو وهلاتی

سه گمان به هجعت

نه گهر نم بهر یخو بدهینه ژیانې،
 بیگومان ژیان پیدقی ب(خوه
 گوریکرنې) ههیه، ههتا دسروشتی دا
 ژی نهف چهنده بومه دیاردییت، وهکی
 تهفنیپرکې دهمی دهیلیقانکا خودا
 هیکا دکهت و پستی هنگی دئ رابیتن
 تهفنهکی ل دور هیکن خوه نالینیتن دا
 بهرچاقا بهرزهبیت و بهینه پاراستن،
 پستی هنگی تهفنیپرکا دایک بی هندئ
 کو هزرا رهحتیا خوه بکهت دئ رابیت
 بهردهوام بو تیشکیت خوه ل خوارنئ
 گهریت وهختی تیشکیتن وئ مهزن
 بوون و بهیز کهتن کو نهو بخو نیچیرئ
 بکهن و خوارنئ پهیدا بکهن ل قی
 دهمی تهفنیپرکا دایک ژبهه وهستیان
 و ماندووبونئ دکهفیت و دمریت، یا
 ژقئ سهیرتر نهوه کو جوردهکی دیبی
 تهفنیپرکا بی هه پستی تیشکیتن وئ
 ژ هیکا دهردهکن نهو تهفنیپرک لهشی
 خوه وهکی خارن ددهته وان تیشکا،
 ههرچهنده دبیت نهفه تشتهکی وهسا

بیت مروف باوهر نهکته لی لهشی
 دایکی خارنهکا باشه بو تیشکیتن وئ،
 خالا گرنک یا قی دیمهنی نهوه کو مان
 و ژیان تیشکیتن تهفنیپرکې گرتدایی
 خوه گوریکرن و مرنا دایکې یه، نانکو
 دایک دمریت ههتا تیشکیتن وئ بزین،
 براستی دقئ دیمهنی دا راستیا ژیانئ
 بو مروقی دهردهکفیت، چونکی ژبوو
 خوهشکرنا ژیانهکا خوهش ژبوو نفشی
 پاشهروژئ دبیته خوه گوریکرنا نفشی
 نوکه و مسوگرکرنا قئ ژیان خوهش
 و نازاد، بی خوه گوریکرن مومکین
 نابیت، نابیت نم ژ نالیین کسوکي
 قه سهحکهینه قان بابهتا و روندک
 و خهباتا نفشهکی دبیته نهگهر بوو
 پیشهفچونا نفشهکی دی، ههروهسا
 نم دشین بزین نهف چهنده بوو مه
 دیاردییت نهف نازادی و خوشی و ژیان
 نم تیدا ب ساناهی بوو مه نههاتی
 یه، نهفه ژی ژ نهجامئ خهبات و
 تیکوشانا نفشی بهری مهیه، نانکو
 دایک و بایین مه خوه گوری کرنا وان
 ل چول و چیا و ب دهر بهدربئ و ژیان
 پیشمهراگایهتی، نهف ژیان نم نوکه
 تیدا دژین بوو مه پهیدا کره، نانکو
 وان نهف روزه پهیدا کر کو نم دقئ
 نازادیی دا بزین و دقیت نم وهک نهف
 نفشی نوکه بهایی قئ نازادیی بزاین
 و ب پاریزین، نهو نازادیا بخوینا
 هزاران شهیدا ب دهست قههاتی،
 نفشین خوه گوریکر چرایین رون بین
 دیروکی نه، قیانان وان ژبوو ناقاکرنا
 نهتهوهکا بهختهوهر و دیسان دبیت
 نهف بابهته دهرهقا گهلهک نهتهوین
 جیهانی راست بیت وهکی نهلمانیا
 کارکرنا خهلکئ وان یا بهردهوام ژ بوو
 ناقاکرنا نهلمانیا سهرو ژنوی پستی
 ویرانکرنا نهلمانیا پستی شهري دووی

بی جیهانی، نهفه ژی وئ چهندي بوومه
 دیاردکته کو چ تشتهک ب ههرودی
 و بیکارکرنا ب دهست قهناهیتن، نهفه
 بنیاتی راستیا ژیانئ یه، وهسا بوو مه
 دیاردییت کو گهنجین مه نهفروکه ژ
 بیهستنا پهیقا خوه گوریکر دبیزارن و
 وان ههرتشتهک حازر دقیت، لی وهسا
 دیاره گهنجین مه هیشت فیرنهبوینه
 یان ژی کس بیا گهنجین مه نالینیت
 کو ژبوو نارمانجین بلند دقیت خوه
 گوریکرن ههبت، دقیت خوهستهکین
 خوه بین کس گوری نارمانجین
 بلند بکهین و وهلاتئ مه هیشتا
 پیدقی قوربانئ و خوه گوریکرنئ یه
 و نم وهک نهتهوا کورد بارا پتر ژ
 ههمی نهتهوا پیتقی بخو گوریکرنئ
 یه، چونکی نوکه کوردستانا مه د
 دهرهزینکا پیشکهفتنی دایه و هیقیین
 مه نمون کو وهلاتئ مه ببیته وهلاتهکی
 پیشکهفتی ژبهرکو نفشی بهرا مه
 گهاندی یه قئ قوناغئ و نوکه ل
 سهر ملیت مه دمینیت نم ژقئ
 دهرازینکی دهر بازیکهین و نهگهر نم
 خوه ب بهرپرسیار نهزانین، وهلاتئ مه
 دئ دقئ ناستئ دا مینیت و دهر بازی
 قوناغا دویقدا نابیت، چ کهسهک
 ژمه قئ چهندي حهز ناکهت لهوا
 دقیت نم ههستا خوه گوریکرنئ و
 بهرپرسیاریهتی دخوهدا بهیز بیخین،
 دیسان گیانئ خوه گوریکرنئ دخوهدا
 هشیاریکهین، چونکی دقئ دهمی نوکه
 نم تیدا دژین باراپتر ژههمی دهما
 مللهتی مه پیدقی ب مهیه و دقیت
 ههر نفشهک ژبوو بهرههفکرنا ژیانهکا
 خوهش و پاشهروژهکا گهش خوه گوری
 نفشی پاشئ خوه بکهت، و چهند جانه
 زاروکهک فیقیی دارهکی بخوت کو
 باپیری وی چاندبیت..

شيوه‌کاريا جيهانج

روزهه‌لاتناسی و سحرا شارستانیا روزهه‌لاتی

به‌رهه‌فکرن و وەرگیران
رمزی ناکره‌یی - دهوک

شهرین ئوسمانی و فارسی و شهرین ناپلیونی، چیروکین شهرا دگه‌هشتنه ناشویی هونهرمه‌ندا، نانکو هونهرمه‌ند بخوژی دگمل شهرانا دچوون و ب که‌فالتین خو وینه دگرتن و داخبار دبوون ب سهقا و هه‌وایتین وان ددیتن و پئی حیبه‌تی دبوون، وه‌کی که‌فالتی (به‌ره‌فانکاریت قاهیره) یئ جیروویه و که‌فالتی (نهرین ل یاقا هه‌فروشی تاعونئی بوین) یئ جروی و (کومه‌کا عه‌ره‌با) یئ جویا و هه‌روه‌سا هندهک که‌فالتین هه‌ین هونهرمه‌ندا یئین وینه‌کرین ده‌می دگمل ناپلیونی به‌ره‌ف روزهه‌لاتی چووین و ژوان که‌فالتی (شهری ئه‌بی قیر) یا ل موزه‌خانا کوندی و که‌فالتی (شهری ئه‌هرامان) کو سه‌رکه‌فتنا ناپلیونی به‌رجسته دکه‌ت و هاتیه پاراستن ل موزه‌خانا فره‌نسا و هه‌روه‌سا هندهک هونهرمه‌ند ل سه‌ر رتبازا (جروی) چووینه وه‌کی (جیران) دکه‌فالا خویا پاراستی ل قیترسای ئه‌وژی ناپلیونی دیار دکه‌ت ده‌می به‌ره‌فانیکهرین ژ قاهیره پاداشت دکه‌ت.

هونهری روزهه‌لاتناسی ل چه‌ندین وه‌لاتا تاییه‌ت فره‌نسا و ئینگلته‌را و ئیتالیا گوه‌ورینه‌کا سه‌ره‌کی چیکر د شتیه و نافه‌روکی وینه‌یی روزهه‌لاتی و مروقی روزهه‌لاتی و

ناهنگ و چاقپیکه‌فتننن فه‌رمی و هه‌می لایه‌نین ژیانئی تومارکن و ژینگه‌هی روزهه‌لاتی یئ ته‌خا تاییه‌ت، له‌وا کارین جودا جودا هاتنه ئه‌نجامدان ل دوور ژيانا سولتان و ئه‌میر و سه‌رکردا و گروپا و جه‌ژن و دیاردین سروشتی و وینه‌یین کسایه‌تی و بازرگانین ئورویی ب جلین عه‌ره‌بی و ب هاریکاریا فان هونهرمه‌ندا وینه‌یا روزهه‌لاتی ب لایه‌نین خوڤه یئین جوانیئ ره‌وشتی تا راده‌کی باش نیتزکی ربالیزما تومارکری بوون. هه‌روه‌سا هونهرمه‌ندین سه‌ره‌دانا روزهه‌لاتی کرین سالوخه‌تین ژینگه‌هی و جلک و ری و ره‌سم و تیتال تومارکن ل چه‌رخین بووری کو ئه‌فروکه هاریکاریا مه‌ دکمن بو خاندنا دیروک و که‌تواری خو ب شتیه‌کی بینایی و هه‌روه‌سا پرانیا پیشه‌نگین هونهری شتیه‌کاری قوتابیین هژماره‌کا مه‌ژنا روزهه‌لاتناسا بوینه.

هندهک هونهرمه‌ندین شتیه‌کاری یئین روزهه‌لاتناس که‌فالتین وان هوبره‌کا زنده و ده‌وله‌مندی و روونی و نوی بوون پیڤه دیاردیبت ده‌له‌بژارنا بابه‌تا دویر ژ نمایشین رومانسی، یان که‌لیشتین کلاسیکی ل دوور روزهه‌لاتی وه‌کی سوپکین به‌ندا و شینوارا

روزهه‌لاتناسی وه‌ک دیارده‌کا به‌رچاڤ ل چه‌رخن نوزدی سه‌ره‌لدا و زنده بوو وه‌ک پوسته‌دان ب روزهه‌لات و شارستانیا وی دزانستی دیروکی دا و گه‌شتین زانستی و شاندین لیگه‌ریانا شینوارا و وەرگیرانا قورنانا پیروز و ئه‌ده‌ب و موسیقا و بیناسازی و نیگاری و وینه‌گرتن و هه‌روه‌سا چه‌ندین په‌رتوکین زانستی ده‌رکه‌تن ل دوور سروشتی روزهه‌لاتی و دیروک و ملله‌ت و شارستانیین وی ده‌می قوناغادا.

جه‌ی روزهه‌لاتا ئیسلامی یئ جوگرافی هه‌رگاف ری دده‌ت بیسته په‌رک دناڤه‌را روزهه‌لات و روزه‌تافای دا و هه‌روه‌سا بیسته سه‌نته‌ره‌ک تیتدا ده‌ره‌نه‌جامی به‌ره‌می جیهانی کومبیت و ل هه‌مان ده‌م بیسته نارمانجه‌ک بو داگیرکه‌را. ژبه‌رکو روزهه‌لات دلئی جیهانی یه و له‌وا تیکه‌ه‌لیا ئورویا ب روزهه‌لاتا ئیسلامی بتنی بریکا پتیک گوه‌وریننن روشه‌نبیری، یان دیلوماسی، یان بازرگانی نه‌بوویه، به‌لکو چه‌ندین شهرین رویداین ده‌سپیکئی ژ شهرین نه‌نده‌لوسی، پاشی شهرین خاچپه‌رتسا و

و ژنا. ههروهسا گه‌له‌ک ژوان مه‌حفیرین نه‌خشان‌دین ب هه‌می جور و رهنگین وانقه و هنده‌کتین دی جورین خارنا و جلکا و شینوارین کهن و بیناسازیا خانیا و مزگه‌فتا و زه‌خره‌فه و نه‌خش و ده‌ستنفیسین ئیسلامی وینه‌کرینه، شان جوره هونه‌رمه‌ندا بدیتنه‌کا واقعی یی کارگری بوو به‌رچا‌فکرنا ژيانا واقعی یا باژترین روژه‌لاتی.

هنده‌ک ژه‌ونه‌رمه‌ندین روژه‌لاتناسیی هزرین خو یین خویه‌تی ل دوور وه‌لاتین روژه‌لاتی وینه‌کرینه، هه‌رچه‌نده وان چ جارا روژه‌لات نه‌دیتینه، به‌لکو کارین وان رهنگه‌مدان بوون بو ناشویی وان و ئه‌ف کاره ده‌اتنه نه‌نجامدان ل روما و پاریس و له‌ندن ب پشت به‌ستن ب مودیلین ژنا یین ئورویی، هه‌روهسا چه‌ندین هونه‌رمه‌ندا کامیرین خو یین فوتوگرافی دگه‌ل خو دبرن بو روژه‌لاتی، هه‌روهکی هونه‌رمه‌ندی ئیتالی (فوستو زونارو ۱۸۵۴-۱۹۳۹) کو رابوو ب دووباره نه‌خشه‌کرنا وینه‌یین فوتوگرافی یین ل جه‌زائیر و قاهره و ئسته‌نبول گرتین ب رهنگین ئافی و زه‌یتی و سکیچا ب‌قه‌له‌می رصاص.

پشکه‌کا مه‌زن ژ فان هونه‌رمه‌ندا گه‌له‌ک راه‌ه‌ستیان به‌رامبه‌ر دیاردین ژيانا عه‌ره‌بی و روژه‌لاتی بگشتی و حه‌زه‌ک ل ده‌ف وان په‌یدابوو جیه‌ه‌تین شارستانی یین جودا ژجیه‌ه‌تین ژيانا روژئا‌فا ب هه‌می ره‌ه‌ندین خو‌قه بنیاسن، له‌وا روژه‌لات بوو هنده‌ک هونه‌رمه‌ندا ژنده‌ره‌کی نوی بوو، بوو ئیلها‌ما چه‌ندین هونه‌رمه‌ندین ئورویی یین سیاری ده‌ریایی بووین دا بشتین دویش‌چوون و هه‌مب‌یزا نه‌فسانه و ده‌ستکه‌فتیین روژه‌لاتی و سحرا نه‌فینیا وئ بکهن ، بابه‌تین وینا ل دوور چه‌ندین بابه‌تان بوون، وه‌کی ژنا کو بزحه‌مت بوو بچنه دنا‌ف جیه‌ه‌انا ژنا روژه‌لاتی دنا‌ف خانیین گرتی دا و هه‌رگه‌ف مروفتی ئورویی دقیا جیه‌ه‌انا نه‌پیتی یا ژنا فه‌بیینیت و وینه‌ که‌ت، چونکی ل دوور وی ئه‌و جیه‌ه‌انه‌کا فه‌شارتی بوو و تابه‌تمه‌ندیه‌ک و پیروزیه‌ک هه‌بوو، هه‌رچه‌نده نه‌ روژه‌لاته‌کا راسته‌قینه بوو به‌لکو هزرین خویه‌تی بوون.

ئه‌گه‌ر ئه‌م به‌حسێ روژه‌لاته‌کا راسته‌قینه

بکه‌ین دئ بیرا مه‌ ل هونه‌رمه‌ندی نا‌ف‌دار - دیلا‌کروا - هیت، یی حه‌ره‌ملیک دیتی ل جه‌زائیر و ئه‌و وه‌ک هونه‌رمه‌نده‌کی فرهنسی شیا ژنا روژه‌لاتی کو‌بی بکه‌ت پشت به‌ستن ب بیره‌اتنا خو له‌وا، که‌فالی نا‌ف‌دار وینه‌کر (ئا‌فره‌تین جه‌زائیر) کو رهنگه‌مدانا مالین روژه‌لاتی دکه‌ت ب شتو‌زای جوانکاری و زه‌خره‌فی و ژبا‌ه‌تین دیتر یین هونه‌رمه‌ندین روژه‌لاتناسی وینه‌کرین دکه‌فالتین خودا وینه‌یین حاکمین دیکتاتور و شه‌رین وان و هه‌روهسا وینه‌یین بیابانا و وینه‌یین دیتر بو جوانیی.

په‌رتوکا (هزار شه‌ف و شه‌فه‌ک) ئه‌گه‌ره‌ک بوو بو ئیلها‌مکرنا هونه‌رمه‌ندا، پشتی هاتیه و ده‌رگیران بو چه‌ندین زمانین ئورویی، چونکی وان ماده‌ده‌کی ده‌وله‌مه‌ند تیدا دیت بوو وینه‌ و هونه‌ری خو کو ئه‌ف تشته ل ده‌ف وان نه‌بوو، تابه‌ت پشتی پیشکه‌فتنا ته‌کنلوژی و شوره‌شا سعه‌ت‌کای، وه‌کی هونه‌رمه‌ند (جیروم) ی ده‌می چوویه عه‌ردین پیروز ل ده‌ف وی هه‌ستین گیانی په‌یدا بوون، له‌وا که‌فالی (حه‌جیین درێکا خودا بو مه‌که‌هی) وینه‌کر. هه‌روهسا بیناسازیا ئیسلامی رولی خو یی مه‌زن هه‌بوو د پویه‌کرنا روژئا‌فای ب فه‌گوه‌استنا وئ بو نا‌ف که‌فالتین خو وه‌کی (کاربا‌تچیو) یی (مزگه‌فتا نه‌قسا) وینه‌کر ژ ناشویی □ خو و ل دوور جلین ملی هونه‌رمه‌ند (فیرونیر) که‌ساتیین روژه‌لاتی وینه‌کر ب قوماسی بروکاری نه‌خشگری ب زیر ویزی و هه‌روهسا (دافید روبرت) (۱۷۹۶- ۱۸۶۴) ژمه‌ر هه‌ژیکرنا وی بوو روژه‌لاتی نیزیکی (۲۵۰) که‌فالت چیکرن ل دوور گه‌شتین وی بو مصری و نوبه و عه‌ردین پیروز ل سالا ۱۸۳۸.

هه‌وا له‌شکه‌ری یا فرهنسی ل سه‌ر مصری ل سالا (۱۷۹۸- ۱۸۰۱) و پشتی هنگی ل سه‌ر جه‌زائیر ل سالا (۱۸۳۰) کارتی‌کرنه‌کا مه‌زن هه‌بوو ل سه‌ر کارا‌کرنا بابه‌تی روژه‌لاتی ل قوتاب‌خانا فرهنسی و تابه‌ت ژلایی رومانسیین فرهنسی فه‌ ل سه‌ر ده‌می رابوونی، زنده‌باری گرتدانا په‌یوه‌ندیا دنا‌شه‌را هارون ره‌شید و شارلمانی و ئه‌م فی تشتی دبیینین ده‌ه‌بوونا ب سه‌دان که‌فالتین جیه‌ه‌انی یین

شیتوه‌کاری یین روژه‌لاتی ل موزه‌خانا لو‌قه‌ر ل پاریس و هه‌روهسا دا‌خبا‌ریونا بزاقا روشه‌نبیری یا فرهنسی ب شتو‌زای روژه‌لاتی.

روژه‌لاتناسیا هونه‌ری دیاربوو ل تاخین پاریس کو وه‌سا دیاربوون، هه‌روهکی پشکه‌کن ژ ئیسته‌نبولی، ژلایی شیتوه‌یین بیناسازیا ئیسلامی، وه‌کی نارابیسک و نه‌خش و زه‌خره‌فا نه‌ندازه‌یی و رهنگین جوان ده‌ونه‌رین پراکتیکی دا و هه‌روهسا ئه‌ف شتو‌زای روژه‌لاتی دیاربوو ده‌ونه‌ری بیناسازی دا کو رهنگه‌مدانا نارابیسکا و مه‌حفیرا دکه‌ت دکه‌فالتین هونه‌رمه‌ند (رامبرانت) (۱۶۰۶- ۱۶۶۹) هه‌روهسا شتو‌زای تورکی هاته دنا‌ف ژيانا ته‌خا نه‌روستقراتی ژ نه‌بیل و دپلوماسیا و هونه‌رمه‌ندا یین ل جادین پاریس برتقه‌دچوون ب قفتان و عه‌مامی.

هونه‌رمه‌ند (ئه‌نتوان جان جرو ۱۷۷۱- ۱۸۳۵) رابوو ب وینه‌کرنا ناپلیونی دکه‌فالتین خودا بجلکتین مه‌ملوکی و هه‌سپین عه‌ره‌بی، هه‌رچه‌نده مه‌ره‌م ژئ شانازی‌کرن بوو ب ناپلیون و سه‌ره‌که‌فتین وی، به‌لی فان که‌فالا ده‌ریین ژ ناپلیونی روژه‌لاتی دکرن، نه‌ روژئا‌فای، نانکو مه‌زنا‌هیی ژ روژه‌لاتی ده‌ات و هه‌روهسا کارین بیناسازی و په‌یکه‌رسازی یین هاتینه‌کرن ل سه‌رده‌می ناپلیونی رهنگه‌مدانا ریزگرتنا وی دکه‌ن بوو هونه‌ری فیرونی و ئیسلامی، وه‌کی نه‌خشان‌دنا هنده‌ک پارک و پرا ب مه‌سه‌للین گرانیستی و ب کارئینانا هونه‌ری نارابیسکی بوو جوانکرنا دیوارین کوچکا (وه‌کی کوچکا برایی ناپلیونی) و نه‌خشه‌کرنا ستوینا ب شتوه‌یین گولا لوتس و دارقه‌سپا، یان شیتوه‌یی ئه‌ه‌راما و ب کارئینانا نامانین داری و سفری و مه‌حفیرین ئیسلامی و چاندنا گولین هاتینه‌ ئینان ژ مصری و بکارئینانا ژنا بوو جلین روژه‌لاتی، وه‌کی عه‌بابا و زیر و زیقی و ژنا‌ف‌دارترین کارین نه‌خشا نه‌ندازه‌یی و ته‌خریما هونه‌ری (ته‌خمی میزی) کو کومه‌کا هونه‌رمه‌ندا یی رابوون وه‌کی (کارون و قوربان) بوو تومارکرنا وینه‌یین هه‌وا له‌شکه‌ری یا فرهنسی و هه‌روهسا دیاردین ژيانا مصری یین جودا جودا و ئه‌فی تشتی گرنگیا ژینگه‌هی زنده‌تر لیکر دکارتین هونه‌رمه‌ندین روژه‌لاتناس دا !.

سهلام یوسف

کهنگی بو گهل خو ستریه و هونر هه میزگریه

ژدایک بووی ۱۵ / ۹ / ۱۹۶۱ ل دهقرا زاخۆ ل گوندی قادیا هه ل دهشتا سلیمانیه یا زاروکینی ههزا ستران گوتی ههبوو و ههتا پولا سی سهرهتایی ل پاریزگهها موسلی من خواندیه و پاشان ل زاخۆ ههتا پولا چاری واته ههتا پولا چاری من خودانیه و ل وی سالی ۱۹۷۵ ستران من ههز لی ههبوو هه ل وی دهمی نهز زاورک وسالا ۱۹۷۷ من هوزان نفیسین من هوازانی خو فریدکر ئیزگی کوردی ل بهغدا و دهاته پهخش کرن هه ل وی دهمی من دگهل برایی خوه کاری ناسنگهری دکر و تهمنی من ههش سالی بوو من ستران گوتن ل داومتان

مسعود لومند / زاخۆ

پ/دژیی چهند سالیدا ته ستران گوتی ؟

یه دژیی ۸ سالیدا من ستران دکوت دهمی هونهرمهندا ستران ل داوهتان دکوت من لی قهگیترا دهنگی من خوش بوو نهو کهمی مه دهسپیکتی ل داوهتاوی ستران گوتین نوکه وی کهمی نهقیی ههنه سالا ۱۹۷۹ بو ئیکهم جار من ستران دگهل نالهتین موزیکی گوت و پتریا من گوهداریا سترنیتزین تحسین تهها پشتی ل سالا ۱۹۸۲ تیپهک هاته دامهزراندن بناقی (تیپا موزیکا سترانا کوردی) پیک هات کوژ ۱۰ کس بوون نهژی دگهل بووم .

پ/تهگوهداریا کیش سترانیتزی کریه و ل دهسپیکتی تو بکی داخباریی ههتاکو ههست سوزین ته بو سترانی رابکیششت ؟

پ/ژبهرکو ل سالتین ههشتیان دوو هونهرمهندی د ل زاخۆ ههبوو ژوان نهیاز و نهردهوان ل پ/ وی دهمی پهیوهندی وه چاوابوو ؟

سهلام یوسف: ل سالا ۱۹۸۵ و ۸۶ یی من چهند سترانین ههبوون ژبهیقینه ماموستا یوسف رههزان بهلی پشتی برایی نهردهوانی وهغهرکیی , نهردهوانی داخاز ژمن کر نهو وان سترانا بیژت من ژی کوتی تو نازادی بیژی ژبهرکو نه ل باژیری زاخۆ دژیان بی □ گوما مه پهیوهندی ههبوون و ههم وهکی هونهرمهندی ژی .

پ/تا نوکه ته چه ند ستران هه نه ؟
سهلام یوسف/ ۱۶۱ ستران هه نه .

سهلام یوسف: من گوهداریا محمد شیخو دکر محمد تهیب و تحسین تهها ژبهرکو نهقه قوتابخانا سترانا کوردینه لقی دهقری و هه ل ب وان داخبار بوون و ههستی من ژدهنگی وان بو سترانی خواست .

پ/چ سالتیک ناقداریوی و ئیکهم ستران ته تومارگری ؟

سهلام یوسف: ل سالا ۱۹۸۶ و ۱۹۸۷ من ستران دگهل تیپا تومارکر بو تلفزیونی و کو ئیکهم کلیپ ل سالا ۱۹۸۹ بو بناقی (سیامههندم تویی خهجامن) هه ل وی بهرههه می من یی سالا ۱۹۹۲ کهلهک ناقداریووم نهو بهرههه می رهوانهیی وهلاتی سوریا کر و زور پی ناقداریووم .

پ/نه ری هنده ک زغان سترانا په یشین
ته نه ؟

سهلام یوسف/گه له ک زوان په یشین
منن .

پ/کئی گه له ک په یف داینه ته کو تو
بکی ستران ؟

سهلام یوسف/پتربیا وان (عیسی
عبدالله) داینه و (عبدالعزیز سلیمان) و
(خالد علی) په یف داینه من .

پ/نه ری ته به شداری دقسته قالین
ده رقه ی کوردستانن کره ؟

سهلام یوسف/ز به ری سالا ۱۹۹۰ دغه
ل تپیا خو نه م چوین قیسته فالا (با بل)
وقیسته فالاهه ولیری زی نه م یث چوین .

پ/نه ری نوکه ل ده فو را به هد یان
ناستی ده رکه تنا هو نه رمه ندین گه نج
چاواپه نه ری تو دبینی ناستی هو نه ری
بلندکره و ل چ نا سستی یه

سهلام یوسف/براستی هونه ری نوکه گه
له ک پیشفه چوون بخوفه دیتیه لئ مخابن
نوکه هونه رمه ندگه اه ک په یشین سثک
بکار دینن ودقیت په یشین سترانی گه له
ک گرا نیا خوهه بیت ودقیت وسا بیت خه
لک گو هدریا په یقیت سترانی بکه ت

پ/نه ری تو بیزی ته هنده ک ستران هه
نه نه مرنه و حه تا نو که خه لک گوهداری
لئ دکه ت ؟

سهلام یوسف/به لئ نه س دبیزم سترانا
(فایده نا کت) هیش زیندی یه و (ده
رمانداری خه لکئی مه) او (نه س نه شیم
نه شیم) نه ف سترانه حه تا نو که نه س دو
باره دکم ل نا هه نگا .

پ/نه فو ماوه یه که ته چ به رهه م نه
نینهانه خار بوچی وه ک دیرکه تنه ک ته هه
بی ز ستران گوتنی ؟

سهلام یوسف/نه س نه دیرکه تبیم
زستران گوتنی لئ هنده ک تشتین تاییه ت
من هه بین من نه دشیا نه س توماریکم .

پ/نه ری توکارن بازرگا نی مزیل بی
ونه گه رین مادی ته هه بین کو نه فو ماوئ
(۱۰) سالا به ته چ به رهه م نه نینهانه خار ؟
سهلام یوسف/به لئ نه گه رین مادی
ین هه ین وهنده ک ناریشین خیزانی من

هه بین ومن پاره دمه زاختن بو نه خو شیا
باراپتر .

پ/ته چه ند زاروک هه نه و که نگئی ته
خیزان پیک نینهایه ؟

سهلام یوسف/۱۹۸۶/۳/۲۴ نه س بیم
خودان خیزان و شه ش زاروک هه نه و پینچ
کورو کچه ک من هه نه .

پ/نه ری ته هه فزیناخو ب نه فینداری
نینهایه ؟ سهلام یوسف/به لئ ب نه فینی
بی .

پ/نه ری مروقی به رهه مه ک هه بت
یان سترانه ک باش هه بت با شتره ؟
سهلام یوسف/نه س دبیزم مروقی سترانه

ک باش هه بیت ب دوو به ر هه ما یه و
دقیت ستران ب سه نگ بیت .

پ/ته چ ره خنه ل راگه ها ندنا کوردی
هه یه ؟ تو بیزی ته رکه خه میه ک هه یه ده
رباره ی هونه رمه ندا ؟

سهلام یوسف/به لئ ته رکو خه میه ک
هه یه چونکو چئ نابیت هونه رمه ند بچت
لئ بگه ریت دقیت راگه هاندن په یوه ند
یئ ب هو نه رمه ندی بکت بیزنی وه ره مه
دیداره کا هه ی هو نه رمه ند زی بشیت
دلئ خو فو کت وره خنیت خوو بیزت یان
زی تشتی دلئ خودا بو جه ماوه لری خو
بیزت .

پ/باراپتر ز چ عاجز دبی ؟ نه گه رکه
سه ک ره خنی لته بگریت ؟

سهلام یوسف/نه ز ره خنی عاجز نابم
به لکو که یفا من دهیت ده می که سه ک
دبیزت من نه فو تشتته خه له ته دا بشیم
خوراست بکم نه س دبیزم باشتره هه که که
سه ک ره خنی ل من بگریت .

پ/تو دبینی هنده ک هو نه رمه ندبا
دینه یان سورانه دئ رابیت سترانه ک ب
شیوئ بادینی یان سورانی بیزت تو بیزی
نه و هونه رمه ند دشیت ب وی شیوه ی
دروست بیزت نایاتو دبینی وسا باشه یان
نه ؟

سهلام یوسف/نه س دبیزم باشه گه له
ک باشه هونه رمه مه ند بشیت جه ماوه ره
ک شیوه زاری دی بخو فو بگریت بس بلا
بزانت کادی نه و په یفه چ دبیزت و دقیت

بزانت نه و په یفه چاوا ب دروستی دهیت
گوتن وباش تو ماریکه ت .

پ/ته بخوستران ب زاراقنی سورانی یان
زاراقین دی ته گو تینه یان نه ؟

سهلام یوسف/نه من نینن سترانیت
سورانی .

پ/بو چی حه تا نوکه ته ستران ب
زاراقین دی نه گو تینه ؟

سهلام یوسف/برا سستی من چ هوزانیت
بدلیخو نه دیتینه یث سورانی کو ناوازه
کئی بدانن سه ر و بیزن هه که نیکا باش هه
بادابیزم وبراستی نه س گه له ک دمینم حه
تا هو زانی هه لبیزم .

پ/تو باراپتر هو زانی سه رچ نه ساس
هه لدبیزتری ؟ کو تو بیزی نه س دئ فنی
کم ستران ؟

سهلام یوسف/هو زان دقیا بابته بیت
وه کو چیرو کئی بیت ده ست پیک بو هه بیت
و دو ماهیک هه بیت نه گه ر نه وه ساییت
نه س حه شی ناکم .

پ/نه گه رهو نه رمه ند به شداری د
ریکلامادا بکت و هاریکاری بو بهیت کرن
تو دبینی نه فو تشتته باشه ؟ نه گه رب لایه
نئ سیاسی یان ناینی بیزیت ؟

سهلام یوسف/به لئ باشه من زی گه
له ک ستران هه نه کو ب لایه نئ پارتی
گو تنه و هه روه سا من ب هه لیزارتنا یث
گو تین و سالا ۱۹۹۱ (مسعودو مام جلال)
(چون ده فو سه رو کئی رزیمی پیک نه هاتن
وی ده می من سترانه ک چیکر بناقئی) بیزت
مسعودو مام جلال) بس چ به رامبه رمن نه
وه رگریته حه تا نه فروزی .

پ/گازندا ته چیه ز حکومه تی ؟
سهلام یوسف/گازندا من نه ز حکومه
تی یه گازندا من زوی که سیه نه وی وه
ردگریت ونه ده ت مه نه و ز حکومه تی وه
ردگریت بس نادت مه .

پ/ل دو ماهیئ ته چ هه یه تو بیزی نه
گه ر تشتته ک مابیت د دلئ ته دا تو دشنی
بیزی دقئ دیداریدا بیزی ؟

سهلام یوسف/نه س هیقیدارم گازو
پانزین زه حف بن ل کوردستانن چنکی نه م
بخو بیث ل سه رکانییت نه فتئ نه

ئاغا

زارۆ دھۆکی

تاكو فیربم. کارین تهیین زیندانی ژى
هه می خه ما من.

- نه ... نه هه ما ل دووڤ سۆزا خۆبه
و چ کاران پیش من ڤه نه که.

ب راستی من باوه رنه کر دئ هندئ
رژدبیت ودئ فیر بیته خواندن و نڤیسینی،
به لئ چ زیان تیدا نه بوو چهند ده مژمیره کا
ژ ده می خۆ بو هندئ تهرخان کهم.

گه له ک که یفا وی هات، من ژ
ئه لیفبیتکا ده ستپیکر، پاشی په یف
لیکدان پاشی رسته چیکر .. ب راستی
حه ز هه بوو و د تاقیکرنا دا رۆژ بو رۆژئ
زیره ک تربوو، من شیوازی نڤیسینا کورته
چیرۆکی نیشا دا، زوی گرت و هنده ک
بابه ت نڤیسین، د باشبوون، به لئ کوردیا
وی یا په تی یا لاواز بوو، مه کار بو هندئ
ژی کر و ماوه کی باش بو هندئ تهرخان کر
تاكو تا راده کی زمانئ وی هاته تافیلکر
ژ په یڤین بیانی.

سزایی من بدووماهیك هات و چ
نه ما دا نیمه نازادکر من ژئ پرسى دئ
کهنگی چیرۆکا خۆ نڤیسی .. ؟

- من یا نڤیسی سهیدا، کۆمه کا
لاپهران ژ پاخلا خۆ ئینانه ده ری و گۆت
که ره مه که سهیدا هیڤی دکه م نه ز قوتابیه کی
ههستی سڤکیم ل ده ڤ ته.

ب راستی من باوه رنه کر به لئ د سه ر
هندئ را من خۆدا لایه کی و ده ست ب
خواندنا چیرۆکا وی کر. نڤیسی بوو.

ده می بابئ من ده یکا من کوشتی
ژیئ من شه ش سالبوون، من و بچوو کین
گوندی ل بن تويا مزگه فتنی دار و ترانی
دکر، نه ز سه رساخ ده رکه فتم، هه میان گۆت
ره شکۆ بیژی یه ...!! هه تا من رامانا
په یڤا بیژی زانی ژنابا من قه لیه سیلک
ژ من دڤه شارت و نه ز ب شینکی دقوتام
...!! نه ز ژ گوندی ره ڤیم نه که س ل دووڤ

بیخ خوانده ڤان نه بوو به لئ خودان سه رپۆر و
سوحبه ت خۆش بوو و ترانه ژئ ده اتن.

پرانیا جاران بو کوشتنا ده می،
خامه دده ستئ من دابوو و چهند لاپه ر
ل به رسنگئ من بوون، من یادگارین خۆ
د نڤیسین. رۆژه کی ژ رۆژان ژ من پرسى
و گۆت:

- خۆزی سهیدا ته خواندن و
نڤیسین نیشا من دابا.

- بۆچی یه ؟ ((من گوتئ)).

- دا چیرۆکا خۆ نڤیسیم،
خه لکه کی به روڤاژئ نه ز بی نیاسیم.

- بلا ... به لئ دڤیت تو گوهداره کی
باش بی و خه مساریئ نه که ی، نه هیلئ
ره نجا من ب ههروه بچیت.

- ((ده ستئ خۆ کره د ده ستئ مندا و
گۆت)) : سۆزبیت نه ز شه ڤئ بکه مه رۆژ
رۆژئ بکه مه شه ڤ و هینگئ راوهستم

ژبه ر کو من ده ست دریتئ ل سه ر
فه رمانبه ره کی میری کر سه را تشته کی
نه ژته اتی، سکا لایه ک ل سه ر من هاته
تۆمارکر و دادگه هئ نه ز تاوانبار کر
و شه ش هه یڤا وه ک مافئ گشتی نه ز هاته
سزادان و زیندانکر .

بو جارا ئیکئ بوو نه ز خۆ دکونجا
تاریڤه بیینم، ((ئاڤ دراوه ستیا نه ز
نه دراوه ستیام)). به لئ ژبی ده سته په لاتیا
خۆ نه ز نه چاربووم خۆ ل گه ل دوره یلئ نوی
بگونجینم.

پرانیا جاران من خۆ ب پرتووک و
گۆڤار و رۆژنامه بیین ل به رده ست مژوول
دکر. هه ر چهنده زیندان یا تژی مرۆڤ بوو
و هه ڤناسین گه له کا ناسان بوو. نه ڤجا ب
خواندنئ و گه نگه شئ و نڤیسینی مه ده می
خۆ دبووران و رۆژ ده ژمارتن.

نه ز و ره شید یان یا دروست ئاغا وه ک
ژی دنیزیک هه ڤبووین، به لئ دره ڤتاران
دا مینا ((ئه رد و ئه سممان د ژیکجودا
بووین)). ئاڤای کونجه ک دزیندانئ دا
داگیر کر بوو، که ل و میتنگه ها وی بوو،
چهند هاتبانه چهند نازاد بانه، که سئ ماف
نه بوو به ڤسته کی ژ وئ کونجئ بکاربینیت،
به لکو هه ما که س نه دویریا ...!!

زه لامه کی چل سالی بوو، به ژن
نۆرمال و خورستی بوو، ده ستین وی
ب ده ڤ ووینه بیین مار و دوپشکان
دخه ملاندیبووون.

چ جار ژبیرا من ناچیت نه و نڤیسینا
ل سه ر ده ستئ وی ((نیزیک نه به دئ
په شیمان بی)).

که ڤنترین زیندانی بوو، به لئ مرۆڤ
بو خودئ بیژیت بی شه رخواز نه بوو، لی
دڤیا که سئ نازادیا وی ژئ تیکنه دابا.

کورت و کورمانج، شاهئ زیندانی بوو
و نه و کۆژی کورسیکا وی بوو. هه ر چهند

من هات و نه‌كه‌سى پسيارا من كر. نه‌ز بوومه باژیری، لی چ باژیری ...؟ من خۆ ل بهر ناگرێ كه‌قنه رۆژنامه‌یان و كارتوونان گهرم دكر، د ناڤ كافلان دا دژیام، ل سهر كیسه‌كین چیمه‌نتوی و حسحاسی دنقستم، من باره‌له‌گرتن پشتا من كه‌ته بهر من، من ل بهر ده‌ستین فیتهران كاردكر، ناڤی من بوو ره‌شو و چ په‌یشه‌كا بی په‌رده من نه‌و گرت. من گه‌له‌ك كار تاكیرن و ده‌میان دا روی ره‌شی و شه‌رمزار بووم. هه‌تا من نانه‌ك دخوار تژی شه‌ق و پین ب من دكه‌فتن، ئیدی نه‌ نه‌ز ژ قوتانی دترسام و نه‌ ژ خه‌به‌ران من خۆ دپاراست، نه‌ز بوومه كۆرێ كۆلانا و چه‌قوكیش و به‌لافروش. ده‌ما ژبی من گه‌هشتیه بیست سالی بی، نه‌ز بوومه ناڤه‌ك د باژیری دا، من چ قیابا من دكر، خۆ پۆلیسان خۆ ژ به‌لا من دكری. نه‌ز ببووم زرته‌كێ كۆرین زه‌نگینا وان ژ بی منته‌ پاره‌ ددانه من، من به‌هرا خۆ د بازاری دا هه‌بوو، د مه‌یخانان دا هه‌بوو، گه‌له‌ك شوڤیران ژ پاره‌ ددانه من، خۆ دكونجین قوما چیاندا من پووت هه‌بوو، من گه‌له‌ك زۆرداری دكر، گه‌له‌ك جارن نه‌ز بی نان و خوی دبووم، به‌لی من ژ تیرا خۆ كۆلم و چه‌قۆك خواربوون.

ژیی من گه‌هسته‌ بیست و پینج سالیی، من هه‌ستپێكر دوژمنین من ئێك جار زیده‌بوون و گه‌نجین به‌پێز كه‌تنه‌ بازاری نه‌خاسمه‌ پشتی یانه‌یین له‌شجوانیی ل باژیری په‌یدا بووین.

من گۆته‌ خۆ هه‌تا قیری به‌سه، من هزر د خۆزفرینی دا كر من هزر دپێكینانا خیزانه‌كێ دا كر، هه‌رچه‌ند گه‌له‌ك یا بزحه‌مت بوو ئێك كچا خۆ بده‌ته‌ من، من هزر دكاره‌كێ نوو دا كر. من كۆژمه‌كێ پارهی ل ده‌ڤ جامیره‌كێ قه‌شارتبوون من ته‌كسیه‌ك ژ نیاسه‌كی كری و نه‌و پاره‌ وه‌ك پێشه‌كی من دانێ ویی مای ب قست. هه‌ر چه‌نده‌ د رۆژین ئێكێ دا نه‌ز ماندی بووم و فیری رێكخستنا كاری نه‌بووم، لی هیدی هیدی نه‌ز فیربووم چه‌وا

ریژی ل ده‌می بگرم، ل ژفانان بگرم، ل یاسایین هاتنوجوونی بگرم، ل نه‌فه‌ران و كۆمه‌لی بگرم و بپاریزم.

من هه‌ست پێكر نانێ كه‌دا مرۆقی گه‌له‌كێ ب تامه‌، من به‌رده‌وامی دا كاری خۆ، نه‌ز بوومه مرۆقه‌كێ دی، كارین چه‌وت هه‌می من هیلان.

شه‌فه‌كێ نه‌ز د به‌ر تاخه‌كی دا بووریم، لایه‌ك مال بوون و لایه‌ك باخچه‌ بوو، ژ نشكه‌كێ قه‌ گه‌نجه‌ك كه‌ته به‌رسنگێ ئوتومبیلای من و كه‌ت ... نه‌ز راوه‌ستیم دا بزانه‌ نه‌و چ كه‌س بوو و چ لی هات، ته‌ماشه‌ دكه‌م بی دخوینی وه‌ربووی، گه‌له‌ك جه‌پین له‌شی وی دبریندارن و ساتۆره‌ك یا دپشتی را، دملده‌ست من كره‌ د ئوتومبیلی دا و گوتی:

- كێ نه‌فه‌ ب سه‌رێ ته‌ ئینایه‌؟

- تو ژ كه‌ره‌ما خۆ ساتۆرێ ژ پشتا من بینه‌ دهر و من بگه‌هینه نه‌خۆشخانێ (بپه‌نا وی یا كورت بوو))

من ساتۆر ژ پشتی كیشا وهاڤیته‌ به‌ر پیان، قركا خوینی په‌شی، من دهرگه‌ه گرت و ل ئوتومبیلی خوریم ((و من گوت)).

- خۆ راگره‌ لاو ودی ته‌ ل گه‌ل بایی بریسیی گه‌هینه‌ نه‌خۆشخانێ.

چ به‌رسف نه‌دان، من له‌ز كر و دوعا خواستن چ لی نه‌هیت. ترافیكا مالكمباخ گیرۆ بوو، من گه‌له‌ك هۆرن لیدان، ب چ حالی هه‌ی نه‌ز گه‌هشتمه نه‌خۆشخانێ و من گازی كر.

خه‌لك و پۆلیس و خزمه‌تكار د هه‌وارا من هاتن، مه‌ گه‌هانه‌ سه‌رته‌خته‌كی، دی بیژی نه‌فه‌ رۆژه‌كا ره‌به‌قه‌ گیانی خۆ ژده‌ستدای ...!! نه‌ز گه‌له‌ك خه‌مگین بووم هیش مرۆقین وی نه‌جه‌میان، پۆلیسان نه‌ز ده‌سته‌سه‌ركرم، من گۆت:

- بابۆ من بو خیرا خویی گه‌هاندی ...!!

نه‌هه‌رێ گۆتن:

- تو دووماهی كه‌سی ساخ

دیستی و ئێكه‌مین كه‌س مری گه‌هاندیه نه‌خۆشخانێ و بوو ته‌فن ...!!

رۆژا پاشتر شوونتبلین من گرتن و نه‌ز ره‌وانه‌ی دادگه‌هی كرم. دونیایه‌كا مرۆقان ل دادگه‌هی بوون و دا من ب چاقان خوون.

دادقانی گۆت: ته‌ بۆچی و سه‌را چی نه‌ف گه‌نجه‌ كۆشتی یه‌ ...؟

- نه‌زیه‌نی كوشتنا چ حالی چ، من نه‌كۆشتی یه‌. من بو خیرا خۆ بیی گه‌هاندی یه‌ نه‌خۆشخانێ.

- دره‌وان نه‌كه‌ وه‌ما راستیی بیژه‌، شوونتبلین ته‌ بیی ل ساتۆرێ.

- هه‌یلا ستۆیی من بشكیت، نه‌و چه‌وا من گوھی خودایی .

- ته‌ گوھی خۆ دا كێ ...؟

- ژ من خواست نه‌ز ساتۆرێ ژ پشتا وی بینمه‌ دهری و دلێ من پی سۆت.

دریژ ناكه‌م، دو گه‌نجان ل سه‌رێ كۆلانی نه‌ز دیتبووم ده‌ما من كریه‌ د ئوتومبیلی دا و گاڤا من چه‌پ دای به‌له‌ز نه‌وان ژمارا ئوتومبیلای من تۆماركریو و تاوان ل سه‌ر من هاته‌ دوپاتكرن و نه‌ز بوومه بكوژی وی گه‌نجی ...!!

من ژ میژوویه‌كا ره‌ش هه‌بوو ((چ ناڤین زه‌لال نه‌هیلا بوون)). نه‌نیاسان، نه‌ پارێزه‌ران ئاماده‌كاریا خۆ دیاركر به‌ره‌قانیی ژ من بكه‌ن. نه‌و بوو تاوان ل سه‌ر من تۆمار بوو كو نه‌ز بكوژم و دادگه‌هی سزایی من دانا هه‌تا هه‌تایی ...!!

ئێكه‌م كاری باش من دژیانا خۆ دا كری بوو من هاته‌ هژمارتن گونه‌ه و بوومه خیرخوازی تاوانبار و ژ ره‌شكۆی بوومه ره‌شو و ژ ره‌شۆی بوومه ره‌شید پاشی ئاغایی زیندانێ ...!!

پشتی من چیرۆكا وی دو سی جارن خواندی من ژیرا گۆت.

- ده‌ستخۆش، چیرۆكه‌كا باشه و سۆزبیت هه‌ولبده‌م ل ده‌زگه‌هه‌كێ راگه‌هاندنی به‌لاڤكه‌م .

توپه ییټ هونلر

ب _ زیدان سویحی

سهروچاقین مریهه فارس ب ملیون دولاران

کومپانیه کا ئیماراتی سهروچاقین مریهه فارسی بکار ئینان بوو ریکلامه کا بازرگانی بو ماوی دوو سالان بهرامبهری ملیون دولاران همر وهکی مالپهرین نهترنیتی بهلاف کری کو قی کومپانیی پشکهک ژ وی ریکلامی بهلاف کر به وپستی چندهکا دی دی ریکلامی ب ته مامی بهلاف کهت ل کهنالتین عههه بی و جیهانی کو دهمی ریکلامی ۹۰ چرکه نه جهی ناقری پی کرنی یه مریهه فارسی بهری چندهکی ب هه لکه فتا رۆژا فالانتاینی ناههنگه کا سهرکهفتی گیاربوو کو بیوو جهی دلخوشیا ههژیکه رین وی.

نهره سدهر ژ خوشتیقیه جودا یوهیه

راگه هاندنیتین تورکی بهری چندهکی دهنگ وباسی جودا بوونا ستیرا تورکی بهرن سات ناقدار ب سهمه ری ژ خوشتیقی وی سترانبیژی پوی کینان ئوغلو بهلاف کر بوو، لی سهمه ری و خوشتیقی وی د مالپهرین تایبهتین خودا نهف نوچهیه رهتکر، دیار کرن کو هیتستا په یوهندیا وان یا بهرده وامه ل دویف نوچهیه کی مالپهری haber یی تورکی بهلاف کر بهری چندهکی سهمه ر و خوشتیقی وی کنان ئوغلو ل سینهمایی بوون ودهستین وان دناف نیک دا بوون و پستی ژ هول سینهمایی ده رکهفتین په یامنیان پسیار ژوان کرن کو نایا تانوک په یوهندیا هه وه یا بهرده وامه. ژ نشکه کی شه کینان بهرسف دا و گوت هم یین به رهه قیا شه یانا خو دکه یین، جهی ناقری پیکرنی یه کو نها بهرن سات ناقدار ب سهمه ری کار دزنجیره یه کی دا دکهت ب نا قی تولقه کرن کو نها ل شاهشین تورکی دهیته په خشکر، نهو ژی پستی ب دوماهییک هاتنا دوماهییک زنجیره یا وی بنا قی فاتنه

یوچی نامر حوسنی پشکداره و بهرنامه یی

به هره مه نوبین هه ره ب دا نه کر

ستیری مصری نامر حوسنی راگاهند کو وی گهلهک همز دکر پشکداره یی دبه رنامه یی ب ناف و دهنگی به هره مه نوبین عه ره ب دا (the voic) دا بکهت، لی ژبه ر چوونا وی بو ونه تهوین یه گرتیتین نه مریکا ژبوو دروست کرنا نه لبومه کا ئنگلیزی دگهل به ره هه مینهر نصرمحروس وههروه سا مژویل بوونا وی ب فلمی وی یی ب نا قی (ابی خلف شجره) نه شیا پشکداره یی د وی بهرنامه یی دا بکهت وهک نیک ژ دادوه رین لیژنا هه لسه نگاندنی وهک یا دیار کو نامر حوسنی نیک ژهه فرکین سه ره کیتین هونه رمه ند و نه کته ر و ناوازدانه رین ب ناف ودهنگین عه ره ب یه، چونکی ناقری دقان هه می بواران دا شیایه سه رکه فته کا مه زن تومار بکهت

نەیبووب عەلی: نەلبووما منا نوو دره داوه

هونه‌رمه‌ندی دهنگ خوش نەیبووب عەلی راگه‌هاند کو کارین نویتین نەلبووما وی بدوماهییک هاتینه و ل پاشه‌روژه‌کا نیزییک دا دئ به‌لاف کەم، نەیبووب عەلی د لاپه‌ری تایبه‌تی خول فیس بوکی دا به‌لاف کریه کو کارین نویتین نەلبووما وی ب دوماهییک هاتینه، کو تیدا چەند هونه‌رمه‌ندین کورد و ئنگلیز تیدا پشکداری کریه و کاری تومارکرنی ژ ل ستو دیتین لهندهن و نەسته‌بول و فرانکفورت و لوس نەنجلوس، هاتینه کرن، دباری تیکست و ئاوازین نەلبووما خو ناڤبری دیارکر کو کاری ئاوازان ژلایی همر ئیک ژ تونی وایت جیتی و گیما نیکول عارف شه‌کوری وه‌ریم سه‌لاح و گوران کامل فه هاتینه کرن و ژتیکستین همر ئیک ژ نەدیب چەلکی و جەبار حەیب نەحمەد محمد فه هاتینه نفیسین و ناڤبری دیارکر ژ نەلبووما وی یا رهنگا و رهنکه و ژ چەند ستایله‌کان پیکهاتیه

فلمه به‌همه‌نی قوبادی ل ئیرله‌ندا هاته نیتادان

به‌همه‌ندی قوبادی دیارکر کو نویتین فلمی وی ب ناڤی وهرزی که‌رگه‌دهن ل چالاکیتین فیسته‌قالا ئیرله‌ندا هاته نیشادان، به‌همه‌نی قوبادی بو مالپه‌رین ئینترنتی دیار کریه کو فلمی وهرزی که‌رگه‌دهن ل ۱۰ هەمین خولا فیسته‌قالا فلمین (دوبلن) ل ئیرله‌ندا هاته نیشادان، ئەف فیسته‌قاله بو ماوی ۱۲ رۆژان به‌رده‌وامی هه‌بوو و تیدا چەند فلمین جیهانی هاتنه نیشادان، جهی ناڤی پیکرنی یه فلمی وهرزی که‌رگه‌دهن دوماهییک فلمی به‌همه‌نی قوبادی یه و چەندین خەلاتین مەزن وەرگرتینه و چەندین ئەکتەرتین ب ناڤ وده‌نگین تورکی و ئیرانی و بیانی تیدا رول گتیرایه ژوان ژ بی‌هروز و مونیکا بیلوجی و به‌ره‌ت ساتی، کو فلم ژ به‌رهمینانا حکومه‌تا هەرتما کوردستانی و تورکیایی یه.

د ری و ره سمی (۸۵)ی دا بی ناهنگا ئوسکار وەرگرتین خەلاتی ئوسکار بو خولا ئەف ساله هاتنه ناشکه‌را کرن هەژبیه‌بترین کو فلمی (ئارگو) شیا خەلاتی باشتترین فلم وەرگرت و ئەف فلمه ژ دەرھینانا (بن فلیک) ه، خەلاتی بو سکار بو و باشتترین فلمی بیانی وەلاتی نەمسا ب دەست خوڤه ئینا ب فلمی (ناموور) ، هه‌روه‌سا خەلاتی باشتترین ئەکتەری زه‌لام (دانیا لویس) وەرگرت ب رول گتیرانا ئیبراخام لینکولن ب ریکا فلمی (لینکولن) ، باشتترین ئەکتەرا ژن (جینیفر لورانس) ب فلمی (سیلفەر لینینگ پله‌ی بووک) وەرگرت و باشتترین دەرھینەر ژ دەرھینەری فلمی (لایف ئاف پی) (نانج لی) وەرگرت ن و سترانبیتر نادیل باشتترین سترانبیتر سترانا فلمی گوتی خەلاتی ئوسکار وەرگرت .

حهیرانه‌کا غه‌هگین

ئه‌دیپ چه‌لکی
لۆینه‌بورگ : ۲۰۱۰ . ۴ . ۴

chalki72@hotmail.com

پیتکفه دیتژن : بژی کوردستان
ئه‌لمانیا - لینه‌بورگ : ۲۰۰۴ . ۲ . ۱
ئاواز : هه‌لکهوت زاهر ستراندن و کلیپکرن : میره
(ئه‌لبوما یادمه‌کن تراک ۶) ۲۰۱۲
دیاری یه بو :

- گیانی پاکتی هه‌موو شه‌هیدین ئیکی شوباتا
۲۰۰۴ ی ل هه‌ولیتی، ل پیشیا هه‌میان ژێ هه‌قالین
پیشمه‌رگه : سامی عبدالرحمن، شه‌وکهت شیخ یه‌زدین،
شاخه‌وان، مامۆستا سعد عبدالله و ئەندازیار هه‌لکهوت
(ئیبراهیم).

- هه‌موو شه‌هیدین نازادیا کوردستانی و سومبولا
شه‌هیدین زندی کاک ئیجرا بارزانی و هه‌قالین وی، یین
ب دژواری برینداربووین و ب عه‌جیبی فه‌ ماینه‌ ساخ.
* * * رۆژا ئیکی شباتی رۆژا ئیکی یه ژ هه‌فتی یا
جیهانی یا ته‌بایی و نیتزبوونی ل ناڤه‌هرا ئۆل و ئایینان،
کو کۆمگه‌ها گشتی یا ملله‌تین هه‌ڤگرتی ل ۲۰ / ۱۰ /
۲۰۱۰ پریار لسه‌ر دایه.

وه‌ک رۆژتین ره‌ش و پیتلین ئەنفالا
هاتن فه‌کوژن جه‌ژن و سه‌رسالا
ژ هۆلی راکه‌ن نازادیا ژینی
ناڤی کوردستان نه‌ورۆزو ئالا
(سه‌ربه‌ند)

هه‌ولیترا هه‌یران، قه‌هلا و مناره
حه‌یرانا غه‌هگین به‌هی و نیسه‌اره
رۆژا ته‌بایی ل ناڤ ئایینان
ته‌ هه‌مبیتزکرن شه‌هیدو یاره
* * *

خه‌ونین دژمنان زوو زوو دئ فرن
میلین زه‌مانی بو پاش نازفرن
کانی یین ره‌سه‌ن قه‌ت زوه‌نانان
رووبارتین وه‌لات چیا دبرن
* * *

موکری و به‌هیدینان سووران و بوټان
کرمانج و زازا فه‌یلی و هه‌ورامان
ب هه‌ڤرا که‌تن مه‌شا نازادیی

نوچه‌ی زانستی

کومپانیا سونی نامیری پلینی ستیشن ۴ بهره‌ش دکت

کومپانیا سونی په‌یاما بهره‌شکرنا بهره‌بانه‌کی نوی ژ نامیرت یاریتت فیدویوت راگه‌اند، نو ژی (پلینی ستیشن ۴) د. نه‌ش نامیری نوی بی تی‌فله (امتیزا) ب نمایشکرنا ویتیه‌ان گله‌ک ب زه‌لالی و چافه‌ری به بکه‌فیه نا‌ش بازاری ل دو‌ماهیا نه‌ش ساله. بو زانین نامیری به‌ری (پلینی ستیشن ۳) هاتبو بهره‌شکرنا ل سال ۲۰۰۶ بی و هتا نوکه ۷۵ ملیون پارچه ژنی هاتینه فروتن. کومپانیا سونی نو ژی راگه‌اند هندک یاریتت نوی و تاییت بیت فیدویوت دتی دنا‌ش نامیری نوی دا هبن. هتا نوکه بهایی فی نامیری نه‌هاتیه راگه‌اندن.

نخترکه‌ک ل نیزیکی نوردی دهر باز دیبت بی زاننه‌کی بگه‌هینیت ل روزا ۱۵ مها شواتا بووری نخترکه‌ک قه‌باردی بی ته‌مه‌ت نیثا یاریگه‌هکا ته‌پا پیی و سمنگا وی ۱۰ تن ل نیزیکی ته‌پا نوردی دهر باز بو بی کو زاننه‌کی په‌یدا بکه‌ت. نه‌ش نختره کو نا‌قی (دی نه‌ی ۱۴) لی هاتیه کرن و ژنوی پارسال هاتیه فهدیتن ب دویراتیا ۲۷۷۰۰ کیلومتران ژ نوردی دهر بازبو و نه‌ش دویراتیه کیستره ژ یا هه‌یقیت ده‌ستکار نه‌ویت لدور نوردی زقرن و پیلیت تله‌فزیونی دوه‌شینن. نخترکی نا‌قیری دهر بازبو ب له‌زاتیا ۱۳ کیلومتران د چرکه‌یه‌کی دا و هه‌که ب نوردی کفتبا دا هیزا قیکه‌قتنی هندی یا سهدان بومبیت نه‌تومی بیت.

چافه‌کی نه‌لکترونی بیناها نابینان دزقرینیت

تاقیرنیت کومپانیه‌کا نلمانی کو تاییه‌ته ب چاندنا چاقان بو نابینان سرکه‌فتن نیثا ده‌می شیان چافه‌کی نه‌لکترونی ل تورا چافی بچینن. نه‌ش چافه دکارت رونا‌هیان ودرگرت و هیماییت وی ب هنتریه مه‌ژی. نه‌ش چافی نه‌لکترونی هاته دانان لسر تورا چافی و هاته تاقیرن ل ۹ نساخیت نلمان و ۳ ژوان شیان پیتا بخوینن و هنده‌کیت دی شیان سه‌روچا‌ش و کتل و په‌لان بنیاسن. نه‌ش نامیره بی پیکه‌اتیه ژ پارچه‌کک بچویک کو فره‌یا وی ۳ ملم دگل و ایره‌کی زراف و پلته‌کی هویر کو ده‌تیه دانان ل پشت گو‌هی. بو زانین به‌ری نوکه ل نه‌مریکا نوچه‌ین نیکه‌ستنا نیکم چافی نه‌لکترونی ب نا‌قی نه‌رگوس ۲ ب بهایی ۷۳ هزار یورویان هاتبو راگه‌اندن.

ژه‌را میتسا هنگینی هاریکارا چاره‌کرنا ژانیت پشتی دکت

هنده‌ک فکولرنت نه‌مریکی دیت کو چاره‌کرنا ژانیت پشتی بیت دومدریژ ب ژه‌را میتسیت هنگینی مفایه‌کی به‌چا‌ش هیه. روزنامه‌یا (دیلی میل) یا بریتانی دکراند کو نو تاقیرنا هه‌ماره‌کا فکولرنت بریتانی کری دهر به‌ری ژانیت دومدریژ پشتی دیار دکت نه‌ش ژه‌ره ده‌مار و شانه‌یت زه‌قله‌کان دزوخینیت و ژانان ب ریژیا ۳/۲ سٹک دکت. ژه‌ر کو وک توزه‌کی به ده‌تیه بشاقن و دانان وک دهرزی ل گه‌یت ب ژان. دتی تاقیرنیت دا ۱۰۰ کسان پشکاری کربو، نیثه‌کا وان ژه‌ر ودرگرتبو و نیثه‌کا دی نا‌ش ب درژا‌هیا ۳ حفتیان هتا نجام خویا بوین.

بومبا نه تومی

د. ناشتی عبدالرحه کیم

ل فان سالیټ دو ماهیټی مه همیمان گوه ل وان گف و گوران بوویه و ناگه ژ وان شهرددث و قویش فه کیشانا هیه نهوت دناقهرا نیرانی و کوریا باکور دا ژ لایه کی فه و دوله تیت روزنای ژ لایه کی دی فه دهرباردی همول و پیکولا فان همدوو دوله تان کو هیزا نافوکی ب دست خوه بینن. نیران هرتم دبیریت پروژدی وئ بی نافوکی نارمانجا وی یا زانستی و ناشتیانه یه، لی دوله تیت روزنای ده ژ ترسا په پیداکرنا چه کی نافوکی ژ لایټ نیرانی فه هیچ بهرنه دایه.

سهره ما من ژ نفیسینا فی بابه تی تیخستنا تیشککی یه ل سهر رمانا چه کی نافوکی و ترسا وی ل سهر ژانان مروقان و پلهیا ویرانکرنا وی.

هزا سهردی د بهره فکرنا بومبا نه تومی دا ب دهستغشینانا ووزیه کا معزنه د ماوویه کی کیم دا. نهو کهرسته یی دهیته دانان دناف بومبا نه تومی دا ((یورانوم ۲۳۵ یان پلوتونیوم ۲۳۹)) ه. نهو هیزا ویرانکر یا ژ بومبا نه تومی دهرده کیته دده ته لدویف ته کنیکا بهره فکرنا بومی، بو نمونه نهو بومبا نه مریکا ل هیروشیما دای ل تبخا سالا ۱۹۴۵ ای و بوویه سهدما کوشتنا دهملدستا ۶۶ هزار مروقان و برینداربوونا ۶۹ هزار کسیت دی سینگا وئ ۴ تن بوون و هیزا ویرانکرنا وئ تمهت ۲۰ هزار تمنیت ((ت.ن.ت)) بو، بهلی نهو هندک بومبیت نه تومی هاتینه چیکرن سینگا وان ب تنی ۱۰۰ کیلوگرامن و هیزا ویرانکرنا وان تمهت ۲۰۰ هزار تمنیت ((ت.ن.ت)) یه!!! بومبیت نه تومی بیت معزنه دهینه بکارنیشان بو پهلخاندنا نارمانجیت معزنه و دک باژیران ل دهمه کی کو هندک بومب د بچویکن و هیزا وان هندی یا ۱۰۰۰-۵۰۰۰ تمنیت ((ت.ن.ت)) یه و دهینه بکارنیشان بو هیرش برنا لسهر نارمانجیت بچویک مینا باله فرخانه و کارگه هیت چه کی.

پیکهاتا بومبا نه تومی:

دناف هر بومبه کا نه تومی دا ۴-۸ کیلوگرامیت یورانوم ۲۳۵ بی هیټینکری یا نژی پلوتونیوم ۲۳۹ همنه دگل نامیره کی تاییت کو فی یورانومی، یان پلوتونیومی کومبه که ته سهریک و گفاشته کا ژیشکه کی فه بیخسته سهر. بو تیخستنا فی گفاشته تی دیت هندک

ژ کهرسته یی (ت.ن.ت) بهیته ب کارنیشان. ههکو بومبا نه تومی دهیته کهرسته یی وئ دبیته غاز و پستانه کا نیکجار معزنه انجام ددهت کو دبیته هویټ هره بایت خودان لهزکا معزنه دیسان رونا هیه کا نیکجار برستی و گهرمه کا نیکجار معزنه کو پلهیا وئ دگه هیته ۱۰ میلیون پلهیان. ههکو غاز ژ په قینی دهرده کفن پیلیت ب هیز و تیشکیت مه ترسیدار دگل خو دوشینن.

په قاندنا بومبه کا نه تومی کو هیزا په قینا وئ هندی یا میلیون تمنیت (ت.ن.ت) بیت ل نیفا باژیردی کو ههژمارا وهلا تیت وی میلیون کس بیت و روبه وئ وی پتر ژ ۵ میلان بیت دی بیته نه گهرا کوشتنا دهملدستا ۲۷۰ هزار مروقان ژ نهجامی گهرمی و پستانه، دیسان ۹۰ هزار مروف دی تووشی برینان و سوتی بن ژهر تیشکیت نه تومی و پاشی دی مرن.

دهمی بومبه کا نه تومی دهیته پیله کا معزنا پستانه ژئ دهرده کیته و دبیته نه گهرا ویرانکر و پهلخاندنا هر تشته کی ب که هیته روی... نهف پتلا نهژدها ب لهزکا معزنه بهلاف دیت ((پتر ژ لهزا بهلاف بوونا دهنگی)) ل دهقرا په قینی و هیزا وئ پیلټی کیم دیت چند مروف ژ خالا په قینی دوبر بکه قیت.

نهو زیانیت ژ په قینا بومبه کا نه تومی نهجام ددن ۳ رهنګن:

۱- زیانیت په قینی بخو و نهو پستانا نیکجار معزنا پهیدا دکت. ریژدیا فان زیانان دگه هیته ۵۰٪ ژ نهو زیانیت بومب لدویف خو دهیلت. نهف هیزا ویرانکر و دک پیلیت معزنیته بای نه کو ب لهزکا نیکجار معزنه بهلاف دین ل همی لایان ژ خالا په قینی و دینه هویټ پهلخاندن و ژنایرنا هر تشته کی بکه قیته روی. نهو مروقیته هتا ۱ کم دوبر ژ جهی په قینی لهشی وان پارچه پارچه دیت لهوما نیکسر دمرن، نهوت ۱،۵ کم دوبر تووشی زیانیت معزنه د نه دما تیت لهشی دا دین دگل شکه ستنا هستیان و خون هلاقیستی ژ ددث و دفن و گوهان، بیت ۲ کم دوبر تووشی بی هشیوون و کهر بوون و لالوونه کا بهروخت و شکستن و خون هلاقیستی دین، مروقیته دوبرتر ب تنی تووشی کهر بوونه کا بهروخت و ژانیت گهان دین ههلبت دگل سهمه کا معزنه.

۲- زیانیت گهرما معزنا په قینی کو ریژدیا وان زیانان ۳۰-۳۵٪ یه. ههلبت دگل په قینا بومبا نه تومی گهرمه کا معزنا ناگری دهرده کیته و گهرمه کا دژوار بهلاف دکت پلهیا گهرمی وئ دگه هیته چند میلیون پلهیان ل دهسپتیکا په قینی و پاشی نرم دیت هتا دگه هیته چند هزار پلهیان. دهمی نهف گهرما معزنه بهرنگاری له شه کی

دبیت دی تووشی سوتنی بیت و نهف سوتنه دده ته دویف نریکیا لهشی بو جهی په قینی.

۳- زیانیت ژ تیشکی پهیدا دین کو ریژدیا وان ۲۰٪ یه... هندک ژ وی تیشکی نیکسر کارتیکرنی لسهر دهر دوران دکت و هندک ژینگه ها رخ و دور پیس دکت و نهجامیت وئ سالیته دیرتر دمینن. نهو تیشکی نیکسر کارتیکرنی لسهر لهشی دکت یی پیکهاتیه ژ تیشکی گاما و شیشلتا نیوترونان. نهو زیانا دگه هیته لهشی و دک نهجامهک بو تووشیونا وی ب تیشکی دده ته لدویف ریژدیا هنگاقتنا وی ب تیشکی و نهجام دکته دناقهرا زیانیت معزنه بو مرنی و هتا سستی و خاخی و دلرابوون و شیلیوونا بیناها چاقان و خوه دانی. بهرما تیت بومبا نه تومی پستی په قینا وئ ناخی و دارویار و کل و پهلان پیس دکن و باندورا وان ژ پشکهک ژ چرکه یه کی و هتا چند ساله کان فه دمینن. تیشک لهشی گیانداران دسمن و دکته دناقدا و زیانیت وان دیار دین پستی چند روژکان هتا چند ساله کان و گلهک جارن دینه سهدما په پیدابوونا جوریت په نجشیری.

تیبینی:

ژهر شاشیه کا دیزاینه ری کوفاری چند دیره ک ژ بابه تی من یی ههژمارا بووری ((چاټ چهراندن دناف که قاله کی گهر دوونی دا)) هاتبوونه برین و من بفر زانی وان دیران بو خوننده فانان ل فی ههژماری بینمه خواری دا نهو بابهت نه مینیت لهنگ و سهقت.

* سورانسو یی بهر نیاسه ب رهنگی خو یی شین... نهخته ره کی نیکجار ساره و پلهیا گهرمی رویی وی دگه هیته ((۲۰۰)) پلهیان.

* نیپتون دیسان رهنگی وی یی شینه و گلهک یی ساره و پلهیا گهرمی وی دگه هیته ((۲۱۴)) پلهیان.

* روژ و دک ته په کا ناگری یه و پیکهاتیه ژ گهرمه کا معزنه کو ژ سوتا غازت هایدروجن و هیلیم په پیدا دیت... دهر چرکه یه کی دا په قینیته معزنه دناف روژی دا روی ددن کو هیزا هریټیک ژوان هندی هیزا په قینا میلیونیت بومبیت نه تومی یه... دگل فان په قینا گهرمه کا ناگری دهرده کیته ژ دهره ۴۰-۵۰ جارکی هندی قهرادیټ نهردی یه... روژ ۱۵۰ میلیون کیلومتران یا ژ نهردی دیره... پلهیا گهرمی روژی ژ سرفه ۶ هزار پلهیه و ژ نافدا ۱۲ میلیون پلهیه... ژیی روژا مه و کوما نهخته رت وئ دگه هیته ۶،۴ مليار سالان و زانا هر دکن کو روژا مه هتا نوکه نیفا ژیی خو بوراندیه و پستی چند مليار ساله کیت دی دی مریت.

نوژدارئ سیلاق

گرنگیا کهرەستی ئاسنی د ناڤ لەشی دا

د. نه جیب سه عید رهشید
تایبه تهمه ندی نه خوشیی خوینی

ب بهر دکه فیت.

*ژێدهری خوارنی بی کهرەستی ئاسنی
دناڤدا:

گوشت، میتلاک، گولچیسک، زهرکا
هیکتی، زهرزهوات، نیسک و فاسولی.

*کیشانا کهرەستی ئاسنی بو دناڤا
لەشی دا:

پشتی خوارن دچیتە د ناڤ ئاشکی
(مه عیدئ) دا ب هاریکاریا ترشیی وی
و هندەک ئەزیمما ئاسن دهیتە جوداکرن، ژ
کهرەستین دی و دهیتە ههلهکیشان بو ناڤ
خوینی دپارچا دهوازده گری دا و دهستپیتکا
رویفیکتین زراف.

*نه گهرین کیمبوونا خوینی ژ جورئ کیم
ناسنی:

۱. بهربوونا خوینی کو ژ گرنگترین
ئه گهرانه ل وهلاتین پیتشکهفتی: بهربوونا
خوینی ژ هناقا، کرمتین هناقا، پهنجه شیرا
ئاشکی و هناقا، خوارنا ههیکتین ئه سپرین،
باسیره، بهربوونا خوینا هه یقانه ل نک ژنان.
۲. کیم خوارنا کهرەستین ئاسن دناڤدا
ل وهلاتین جیهانا سی، ئه فه ژ نه گهرین
سه ره کییه.

۳. ئیشین ئاشکی و دوازه گری و
رویفیکتین زراف وهک پهنجه شیرئ.

*نیشانین فی نه خوشیی:

۱. نیشانین نه خوشیا سه ره کی، بو نمونه
پهنجه شیر (زه ربوون، ژ دهستدانا سه نگا
لهشی بهلزا).

۲. دگهل ب سه ره چوونا ده می دگهل
نه خوشیی دا دئ مرووف پیتوی بیت و
دهستیایی دیار دکهت، هیز و شیانیین راهینانا

نامین و بیتن تهنگی دئ مرووفی گریت.
۳. ئەزمانی مرووفی حولی و نازک دیبت
و نهینوکتین مرووفی دئ وهکی کهفچکی دیار
کهن.

۴. هه زکرنا مرووفی بو خوارنا کهرەستین
نه لبار وهک ناخی و جه مه دئ و پرچی و
خوئ.

*دهستنیسانکرن:

۱. تاقیکرنا گشتی یا خوینی (سی بی
پی).

۲. تاقیکرنا رتزا کهرەستی ئاسنی دناڤ
خوینی دا.

۳. نه گهر پیتدفی بیت تاقیکرنیت هوبرتر
هه نه.

*چاره:

۱. دویشچوون و چاره کرنا ئیشا
سه ره کی.

۲. هه بکتیت کهرەستی ئاسنی ۱۰۰-

۲۰۰ ملگم د روژی دا بو مه زنا و ۳
ملگم/کگم ژ سه نگا لهشی بو زاروکا ژ
کهرەستی ئاسنی روون ئانکو (شه راب) تاکو
خوین دزقریتن بو ناستی دروست و پاشی بو
ماوی ۳ هه یقان دئ بی بهردهوام بیتن ل سه ره
خوارنا چاره کرنی تا کوگه ها کهرەستی ئاسنی
دزقریتنه بو نورمال.

۳. نه گهر ژ هه ره نه ساخ نه گهره کئ نه شیا
ب دهشی بهخوت دئ ده رزیک بو هینه دانان.

به فرین مزوری

نووچه یین وهرزاش

ل پاشه روژی نه چیه ریسال، یان بهر شه لونه، ددیداره کی دا دگهل کوفارا کیکه ر یا نهلمانی یاریکه ری گهنج گوت کو هیشتا نهز یی دویرم ژ ناستی کریستیانو و میسی، و خهونا من نهوه یاری ل نهورویا بکه، بهلی نهز یی پیدقی ده می مه ههتا نهز بریاری بدهم، نهز نهشیم نوکه بیژم کا دی چمه کیژ یانه یی و دقتین نهز پتر

بینیتن سه رهنده یی را کو چهن دین هه قبه ست بو وی ژ یانه یین چینی و نهورویا هاتینه هر چهنده دبیت یا بزدهمهت بیت ژ بهرکو یاریکه ری دقتیت بمینیته دگهل یانه یین وه لاتی خو داکو بشیت یاریین خو یین دهوله تی بگه هینیته (۱۰۰) یاریان.

◀ نیمار: دبیت نهز نه چمه ریال یان بهر شه لونه

یاریکه ری دهوله تی یی بهرازیلی (نیمار داستیقا) دیارکر کو دبیت نهو

◀ روبن کین: دقتیت لامپارد بهیته لوس نهجلوس گالاکی

ستیرا یانه یا توتنهام یی بهری یاریکه ری لوس نهجلوس گالاکی یی نوکه روبی کین یی ب هیشی یه یاریکه ری هیلا ناقین یی یانه یا چیلسی یی نینگلستانی فرانک لامپارد بینیته دناف ریزین تیما خودا ل شوینا ستیرا بهری دیقید بیکه ام، کینی گوت دقتیت نه یاریکه ری باش بینینه دناف ریزین تیمیدا دیارکر کو گالاکی دقتیت لامپاردی ب چار ملیون یورویان

ستيفان الشهراوى يى نيزيكه ههقبهستا خو بو دهمهكنى دريژر دگهل يانهيا نيئالى زيدهتر لى بكهت، شهراوى نوكه دهيتته هژمارتن نيك ژ باشترين ياريكهرين يانهيى، نوكه گولكهريى تيمى يه يانهيا روسونيرى دقيت ههقبهستى دگهل گريدهت داکو ريكنى ل ههمى يانهيان بگريت نهوين دقيت ههقبهستى دگهل گريدهت، ل دويش روزنامهيا لاگازيتا ديلو سپورت پيشبينى دهيتته کرن کو دى ههقبهستا شهراوى ههتا سالا ۲۰۱۸ زيدهكهت.

سالا (۲۰۰۴) بوو ناڤ ريژين يانهيى دا ميليتوى گوت نهز حهش نهنتهر دكه م و من دقيت نهز يى بهرهوام بم ههتا ههقبهستا من ل سالا (۲۰۱۴) ب دوماهى دهيت، ديسان ديار كر كو دتهپا يى دا ههمى تشت چى دبن ژبهركو نهز نمشيم ب تنى قى بريارى بدهم، بهلكو دقيت يانه ژى رازى بيت

◀ شهراوى يى نيزيكه ههقبهستا خو دگهل ميلان زيدهكهت راپورتن روزنامهفانيى دياركرن كو ستيرا يانهيا نهى سى ميلان

كارى بكم داکو بگهمه
خهونا خويا
زاروكينيى.

◀ ديبينگو ميليتو
ديبزيث نهز نهنتهر بجه
ناهيلم

ستيرا نهرجهنتينى
ديبينگو دياركر كو نهو يانهيا نهنتهر
ميلان ل دوماهيا قى وهرزى
بجه ناهيليت ههر ژ هاتنا وى ل

ژنا نمونه کيژکه

گهلهک بوچوون ل دهف تاکیټ جفاکي مه هه نه بو هه لبرارتنا ژني ب ژنهکا نمونه، هندهک ديژن ژنا نمونه نهوه يا کو ريزهکا زنده ل ههقرين و خيزانا ههقريني خو دگريت و يا کو ل بهرخزمهتا مالا خو وميهفانيت خوڤه راوستايي و هندهک ديژن نهوه يا مايي خو ل دموروبهريټ خونهکته و ب تني سهري وي دشولي وي راييت و چ دي نه، ل دوور في چهندي مه بوچوونا چهند کهسهکا و مرگرت دمبارهي ههلسهنگاندنا ژني بژنهکا نمونه:

ديدار: بزيان نيروهي

راگهانديکار (نزيار نيروهي) ل دور

في تهوهري ديژنيت: نهفرو گهورينهکا بهرچاڤ ب سهر ژياني دا هاتيه لي نهوه خوش زي دفي گهوريني دا تارادهيهکي بو ژني يا بهرچاڤه، مينا کاري بهري و

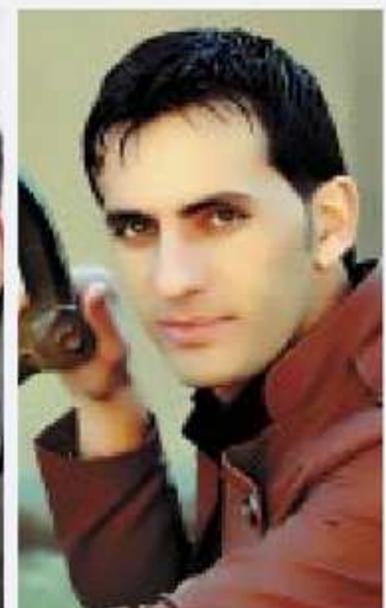
بگريت و پاشان ل جفاکي و گهلهگ تيگههستن ل دهف ههبيت، کا دي چهوا شيت ژيانا خوه ب بهختهوهري دگهل ههقريني خوه بورينيت، نهفي چهندي زي گهلهک خال هه نه کو ژني نهگهر بقيت يا نمونه بيت بوو

پيلين تهحمده

تهختيار زورهگفاني

نزيار نيروهي

خو ل چ کارا نهدهته پاش و هه مي شول و خزمهتا بزانيت بيت ژن وميرا نهوه کاريت و هسادکته کو هه مي کهس پي حيبهتي بين، ديساپيليني گوت ژنا نمونه نهوه يا کو شيانيت وي گهلهک بن و باوهريهکا تهمام ومهزن زي ب نهفساخو ههبيت، ههروهسا نهوه ژنا باوهرنامهکا بلند ههبيت، يان زي ريفه بهرا دام و دهزگههکي بيت، نهز وي ژني بنمونه دادنم، بهلي ياژهميا گرنگر کو خودان رهوشتهکي پاڤرو جوان بيت نهوه ژنهکا نمونه.

ههروهسا نهختيار زورهگفاني: ژنا

نمونه ب ديتنامن نهوه ژنه يا نهخلاقهکي پاڤر ههبيت و ياريک و پيک بيت نهوه ژنانهمونه، بهس نهگهر نه شلوقهکي بو جفاکي خوبکهين بيژينه ژنا ناف جفاکي تو ژنهکا نمونهبي ل دجفاکي دا بو جفاکهکهکا دي، يان، ل مالهکي بو مالهکادي، رهنکه جوداهي ههبن، کو ژنا نمونه دهست نيشان بکن، نهگهر نه ژنا گوندا ل بهريک بدهينهڤه ل گوندا نهوه ژن يانمونهيه نهوه کو بشيت خاوتنيا مالاخو و ريکويکيا مالاخو رابگريت وسهروهريا وي دگهل جيرانا دا يا باش بيت ويا کارا و سهرکهفتي بيت، نهوه بخو دي بيته ژنهکا نمونه و رهنکه ل هندهک جهيت دي نهف تشته فاکتهر نهبن، ل هندهک جهيت دي رهنکه هندهک تشيت دي فاکتهرو خاليت سهرهکي بن، نهوه ژنا جوان و ريک و پيک ژ سهره سيمايي خوڤه و ژنهکا خويندهوار و خودان باوهرنامهو دهستکهفتيت باش ههبن، رهنکه ل نک هندهکا نهوه ژن يا نمونه بيت، بهس ب ديتنامن نهوه ژن يا نمونهيه نهوه کوشيت سهرهدهريي دگهل هه مي لايهنهکي بکهت، چ لايهني جفاکي، چ لايهني پاک و خاوين راگرتني، لهوما ديژن ژنا نمونه نهوه يا کو بشيت خو دگهل جفاکي بگونجينيټ و وياپيشکهفتي و سهرکهفتي بيت و پهيوهنديټ وي دروست بن، نهف ژنهيه دي بيته ژنهکا نمونه، ومن گوت نهبنتي ژ روپي جواني و بهژن وبالي و کهشخهبي ڤه دي بيته نمونه نهوه نهخلاق و نهوه رهفتاريت وي ههين نمونهيا وي نيشي ددهن.

ههقريني خوه و جفاکي خوه پيدفي يه وهکي مه گوتي دهست پيکي ريژي ل خوه و بي بهرامبهر بگريت و خوه ژ بي رهوشتيټ ب پاريزيت و دويريت ژ هه لايهکي نهفيني دپشت زلامي خوهرا، زيدهباري وي چهندي هوشباري گوتگوتين کولاني و ديوانين ل بهر دهرگهان بيت کو نهڤه مهزنترين خالين گرنگن بوو ژني خوه ژفي چهندي دويريټيټ و گهلهک ژ خودايي نيکانه شهرم بکهت بو هه کارهکي نانکو سنور نههيتته بهزاندن.

ديسان کهچکا دي ب نافي پيلين

تهحمده ب ديتنا وي ژنا نمونه نهوه ياکو

نوکه کو پتريا کاري روژانه ل سهر ملين ژني بو و نهفي ژنا کاباني ب شيوهيهکي فهرمي روژانه چهندين دم هژميټر کارين ب زحمته دکرن، نهڤهژي نمونهک بو تانوکه زي ل گوندان ههيه، لي دفي سهردهمي دا کار گهلهکي ب ساناهي بويي، نهوه زي ژبهر پيشکهتنا تهکنهلوژيايي ب شيوهيهکي بهرفره دههر بياڤهکي دا بوو ژني زي بويه ريخوشکهر کو بشيت کارين خوه نيڤهکا ل مالي ب ناميرين سهردهم بريڤهيهټ، ب ديتنامن ژنا نمونه دفي دهمي دا يا بهرچاڤه کو بشيت ريزهکا تاييهټ ل ههقريني خوه

هژمارين نه نياس و ناريشين لي پهيدا دبن

بو کارين فەر دهيتته بکارينان نه ياربه نهوي چاوا بقتيت وهسان بکارينيت و دهمي مهزن دبیت ژي دي هەر سهر نهفي دهست و داري فیربیت ژبهړکو کارين زاروکينیي ل دهف مروفي دميين ول دوماهيی ماموستايا زانکوبی و شهکولمرا جفاکي سه ميا سه عيد نهف روهرکرنه دا سهر بابته راپورتا مه: - ناميري موبایلي بي ب ترسه سهره رای هندي کو گلهک مفایين خو هه نه و نه گهري سهره کي بو ترسا ناميري موبایلي هاتا وي ب شيوه کي ژنشکه کيښه بوو نا جفاکي بي کو زانباري و رهوشه نيري ل سهر بکارينانا وي هه بیت و نهفتين ل خوارې چند خاله کن دبه نه گهر کو هندهک کس نيزعاجا خه لکي بکن:-

۱ - ژبهړکو نه م دناف جفاکه کي عه شایري دا دژين و تهرزي په يوه نديان بي گرتيه ژ بهر تيتالين جفاکي وهزرا جفاکي ژنه گهري هندي نهف چندا قه دهغه بوو دبیته ههز.

۲ - کيماسيين دهر ووني ژي تا راده کي باش کارتیکرنی ل سهر کسي دکهت داکو بخو ل ريکه کي بگهريت و نهو څالاتيا دنافا دهر ووني خودا تزي بکهت.

۳ - چيکرنا په يوه نديي بريکا موبایلي يا څشارتي په نهو دشیت ب څي ريکي نه گهر دهليښه بوو چييو په يوه نديان بوو خو چيکهت دگل ره گهزي ديتر بي خه لک وي ب بينيت.

به لي پا نهو که سانه باش هزارا خو ناکه ن، نهري پشتي نهفي چهندي دي چ چيبيت، گلهک جارن ناريشين مهزن دناف خيزانا دا سهر هه لداینه ژنه گهري هاتا هژماره کا نه نياس بوو سهر موبایلا که سه کا دناف مالا وي دا دژيت بي نهو که سه خو دباهه تي بگه هينيت، نهري نهو ژنه ژي يا گونه هباره دباهه تي دا ثان يا بي گونه هه و بي زولمي لي دکهت.

موبایل، ناميره کي پروي مفا و پيشکهفتي په، به لي مخابن هه مي کس ب دروستي نهفي نيمه تي بکارينان و ل شوينا بوو کارين ب مفا بکارينين بي نهفي ناميري دريکين نه دروستا بکاردين و دبه نه گهري دروستکرنا ناريشا بوو خو بوو خه لکي. وهکي روژانه مه گوه لي دبیت چهندين ناريشه ژ نه گهري څان موبایلان بين روی دمن و گلهک جارن ناريشه يا مهزن دبیت و نه خوشي ژي چيدبن و هندهک جارا دبیته کيشه و دگه هيه ددگه هي. داکو پتر بابته گه گه شه بکين کوقارا سيلاف نهف راپورته بوو خوينده قانين خو به رهه څکريه.

راپورت: دژين سدي

من هات راکم، ژبهړکو نهز نه يا بچويکم و نهز دزانم کا ههر نيکي دي چهوا گل ناختم و ل دويښ يا دروست دي سهره دهر يي دگل کم و گلهک جارا نهز راکم به لي نهز هوسا هزر دکم ب دلي زه لامي من نينه نهز هژمارين نه نياس راکم، څيجا ژ بهر هندي نهز يا پيکولا دکم چ هژمارين نه نياس نه راکم، ژبهړکو ديترن بههرا پتر نهو هژمارين نه نياس بين نيزعاجا خه لکي دکن ره گهزي نيره و ب تايهت گهجن، ژبهړ نهفي چهندي مه بوو چوونا گه نه جکي وهرگرت ب نافي کشتو و گوت: - بوچوونا من نهو که سانين نيزعاجا کچا دکن، يان بهرو څاژي کچ ژي هه نه نيزعاجا کوران دکن، کاره کي نه بي عه قلانه په ژبهړکو نابيت هه مي ده ما مروښ ل دويښ هه زين خو بچيت وهه کاره کي مروښ دکهت دقتيت مروښ هه زين خو بکهت، چونکي نه گهر مروښ نيزعاجا کچه کي بکهت دي که سهک نيزعاجا خو يشکا مروښ، يان که سهکا نيزيکي مروښ کهت. ويک ژ گرنه گرين نه گهر بوښي چهندي (بي کاري) په ژبهړکو بي کاري مروښ تووشی گلهک خه له تيا دکهت، و ههرو هه نه گهري ديتر نهوه دهمي هيشتا زاروک بي بچويک دي موبایلي که نه ددهستي دا بي کاره کي فهر بي هه بيت وهيشتا نزانيت کو نهف ناميره

ل دهسپيکا راپورتا خو مه پسيار ژ دوو کچان کر نهري هوبن هژمارين نه نياس راکم، بهر سقين وان ب في تهرزي بوون:-
نيک ژوان ب نافي روندک ديڅيت:-
نهز هژمارين نه نياس راکم ژبهړکو هندهک جارن نهو هژمارين نه نياس دهر دکهشن نياس، به لي نه گهر دهر کهفت نهو کس نه نياس و نيزعاجا من کر نيدي نهز نا راکم نه گهر خو هزار جارن بکهت و پاشي دي بي زار بيت و نهو بخو ناکه تهغه و نه گهر نهفي چهندي ژي مفایي خو نه بوو دي ته له فوني ده مهف زه لامي مالي وهک (باب، برا ...). بلا نهو دگل باخيت دا شهرم ژ خو بکهت.

ههرو هه سا بيلين کچه کا ديتره و ديڅيت:- نهز ب چ رهنگه کي هژمارا نه نياس ناراکم، ژبهړکو من نهفتت خو تووشی چ ناريشا بکهم، نهز دترسم نهو هژمارا بياني يا راکم دهر کهفت نه نياس و نيزعاجا من بکهت، من ژهندهک هه څالين خو گوه لي بوويه نهوان هژمارين نه نياس بين راکرين و پاشي يا بو وان بوويه ناريشه و نه زانپه چاوا خو ژ ناريشي خلاص کن، څيجا من نهفتت نهو چهنده ب سهری من بهيت.

ههر ل دوور نهفي چهندي ژنه کي ب نافي بشري گوت:- ل دهف من تشته کي نورماله نه گهر ههر هژماره کا بوو ته له فونا

کچا به خهئا خو رهش کره

سه یران شیخو

دهه سال دهر باز بوون و شهفین ل بهندا کو کاروان بیژن ته من تو دقتیت و دئی ته خوازم ، روژ ب روژ دهر باس بوون و سال ب سال دهر باس بوون و ژیی مهزن بوو ، و شهفین ژ کاروانی بی هیقی نه بوو ، ههر دکوته خو دئی بیه نه سبیبی من و گهلهک ناسته نک وزه حمه تی کیشان وهندی ژ هات به خودان کر کو کاروانی بوو خو قازانج بکته و کاروانی ل دهستپیکتی هیقی دابوو کو دئی بن بیی نیک و چ تشت وان ژ ههف دویر ناکتیت و لسهر فئی بنیاتی شهفین نیزیکی کاروان دبوو و ههمی خهم و خه یال خو بو دگوت و دهسال مه بی فه گریدای و شهفینی چ کسی دی بو نه هلبژارت ژ بلی چ کاروانی و مه ل هیقییا وی ههتا روژ دک هات و شهفین گو هلیبوو کو کاروانی بو خو ژن نییای و بوو وی نه هندئ گرینگه کو بگه پیرته شهفینی یان نه، یا گریگ بو خو ژن نییای کو چ جارن نه کهفتی د هزرا شهفینی دا، بهلی یا شهفین ژ دترسی چیبوو و قهومی و شهفین ما ل هیقییا هیقییت بی راستی و ده سال ژ بی وی چوون بی مفا نه بوو خو خیزان چیکر ونه ههفاله کی کو قه درئ وی بگریت بو خو پهیدا کر ونه دشیت هندهی سالتین ژ دهر باس بوون جاره کی دی بزقرینی و ما بته نی و ههمی تشت بهرزه کر و په لاف بوون و بختی خو بخو رهش کر ل دویش هندهک سوزین نیکی نه خودان سوز وی ژی نه مروقه کی باش بو خو هلبژیرا، و نوکه بی هیقی و نومید ژیان دکهی دگهل خهم و خه یالان یین کو چ جارن دهمی بو نازقرینن.

کچه کا نابینا و نه فینه کا بهئا وهئا و ژ وره

عبدالللا مه هدی شوشی

کچهک گهلهک یا جوان هه بوو، بهلی یا نابینا بو و گهلهک کهرب ژ خوژه دبوون، تنی ژ بهرکو یا نابینایه. ههروه سا کهرب ژ ههمی خه لکی فه دبوون ب تنی کورهک نه بیت کو کوری هه ژ وی دکر. نهو کور ههمی دهما د چو دهف وی و هاریکاریا وی دکر هه دهما وی هاریکاریا فیا با. هه دهه کچا نابینا دگوت نه گهر ب هیت و روژه کی چاقین من چیبونه فه و بشیم روونا هی بی بییم نیکسه ر دئی دگهل ته ژیا نا هه فزینی پیک نیم. پشتی بو رینا ده مه کی نیکی جووته کی چاقان دانه کچا نابینا و چاقین وی چیبونه فه. فیتچا نهو کورئ هه دهه هاریکاریا وی دکر و وی دگوت بهس نهز چیبونه فه دئی دگهل دهه، پرسیار ژئ کر و گو تی: چاقین ته چیبونه فه و تو نوکه یا نامادهی ژیا نا هه فزینی دگهل من پیک بینی؟ بهلی ل فیره کچا نابینا ما حه بیه تی دهما دیتی نهو کور ژی بی نابینایه و نیکسه ر رازی نه بول سه ر داخازیا وی و گو ت: نهز نه یا ناماده مه بیمه هه فزینا ته. کورئ هه ژار دهما نهف په یقه های ژئ بوین ما حه بیه تی و چاقین وی تژی رووندک بوون و چو. پشتی چهنده کی کوری نامهک بو وی کچی هنارت و دنامی دا نقیسی بوو "خوشتقی یا من هیقی دکمه ته ناگاه ژ چاقین من هه بیت و باش ب پاریزی، چونکه نهو چا ف دیاری بوون ژ دهف من بو ته"

خوتنده فانی هه ژا بهری خو بدنه هه لو تستی کوری و هه لو تستی فنی کچا نه بین کا چهند دجودا بوون، نهف چهنده مینا وان کهسانه کو د فه قیرن و چ نهی و ژ نشکه کی فه زهنگین دبن و فیتچا که سی نانیاسن و نهو که سین چاکی ژی دگهل کری پشت گو ه ده افین... فیتچا خوتنده فانی خوشتقی دهما ته سوز دا نیکی سوزا خو بجه سینه نه گهر خو چ گوهورین چیبووون و چاکی و باشی یین دگهل ته ژی هینه کرن ژ بیر نه که.....

دا خيزانه کا نارام و تښاد بغه مليتین .

ب/ عيما د مه لا ياسين

يا خوبايه نه فرو ل دد هه کسه کی ژ جفاکي مه، نه فین ب هه فرا دگه لیک دا دژین، کو خیزانه بناغ و هیلینا جفاکي مروقیه تیی، ویهزدانی کره بنگه هه کی نیمن و ته نا ژ پیخه مهت مروث تیدا بژیت و مهزن بییت هه ژقویناغا خوه یا زارو کینیی، و ژ ویری خوشی و بهخته و هری دهریکه شیت.

چونکه خیزانا شاد و بهخته و هه ردهم خوه دوبر دنیخیت ژ هه می نه خوشییت دهرونی نه و ژی، دژ دلپه، و ترسا نافخوبی یه، و ژبه ریک چۆن و گومان و هزرکرنیت خرابن و هتد ۰۰۰ بهلی نهف خیزانه ناغا دبیت ل سهر بنیاتی تیگه هشتتی و هاریکاری و قیان و دلوقانیی. چونکه بلا بومه یا ناشکراییت، نه و خیزانا هه ردهم ب ناریشه و هه فرکی و شهر و جره، دناث بهرا دهیک و بابا و نه ندامین خیزانی هه ی، دئی بینی خیزانا وان چ ردهشت و ساخله تین چاک و پاقر دناقدا نینن، و بییت فیری خرابیی بوین.

و ههروه سا سهر و سیمایین وان دگر تینه، و خودان ردهشتین نه رینی و نه شرینن، و چ قسه کا باش ژ دهقی وان دهرناکه فیت، ژبلی یا کریت و نه هه ژی .

دیسان هه مبهری قی خیزانی، خیزانه کا شاد و بهخته و هه یه،

کو یا نا قایه ل سهر بنیاتی قیان و لیبورین دلوقانی و وه که شیی، دناقبهرا هه می نه ندامین خیزانی هه ی، و نهف چهنده هه می ناغا کره ل سهر بنیاتیین په روه رده کرنا دروست، لهوا بهر هه می ویزی بو □ دوینده هه ک و بهر ده بابه کی چاک و قهنج

نه فجا بلا بو مه یا خوباییت، نه مازه نه وین کو همژ خوشیا ژیا نا بهخته و هه ر دکن، نه ری دئی چاوا خیزان یا شاد و سه رکه تی بییت. ؟ دجفاکیدا هه نه هزر دکن کو بنچینیت مالا بهخته و هه نه وه،

یا د تازه یی و بهر فده هیا خانیدا، دگهل ناغ

مالیه کا مودیرن، و نه و نه خشه بیین هه فچه رخ تیدا هه بن، و خوه بلا ب ددست که فته کی نه مشه رع ی ژی ناغا کریت.

لی جوبنه کا دی ودها هزر دکن کو بهخته و هریا خیزانی، یا دخارن و فه خارنیت خوش و لهزه تدا دهمی بو بهر هه ف دکمت، بهلی نه گهر تو بچی یه د ژورقه دئی بینی خیزانه کا ب خهم و ژبه ریک چۆیه، و چ شادی دناقدا نینه، و چیدبیت گلهک خملک ژدهر قه ی قی مالی حه سیدی ژی پی بیین دهمی ته ماشه دکنی.

لهوا گلهک فه کولهرین جفاکی ناشکرا کره کو نیک ژ نه گهرین ره قینا گهنجان ژ ژن نیانی، نه فیه کو دهمی دهیک و بابا دبینن چ هه فبهندی و هاریکاری و قیان و شادی دناقدا نینه، نه فجا نه فیت بکه فته دوئی شویتدا وهکی وانا، لهوا دئی بیترینه هه می دهیک و بابان: هزا خوه باش و هویر دمه رده ما سه رده کی یا ژن نیانیدا بکنن، و چاوانیا رتفه بهرنا خیزانداریی، پیخه مهت بزانشن ریکین ژیا نا خوشا خیزانداریی ویا بهخته و هریی، ل سهر سی هوکارانه:

یا نیکتی فه مویان و رده تیا ل دهف نیک و دوو، کو دهرونی مروقی ته نا دکن، ویا دوئی قیانه یا کو باو دریی ددلی هه ر دو یاندا په یاد دکمت، ویا سیی دلوقانیه کو نه و ژی کانی نه رماتیی و ردهشتیت پاک و جوانیی یا کو یهزدانی دلوقان ل دهف هه ر دو یان په ییدا کری.

نه فجا برایی هه فژین و خیزاندار، گلهک ردهشت و سالوخه تین نه رینی هه نه کو هه فژینا ته همژ تیا کمت، نه گهر ل دهف ته هه بن، لهوا ژی دوبر بکه فته و خو ژی فه دهرکه مینا: یی ددست گرتی و قهلس نه به، ژبه ر کو هندیکه ژنه همژ قی هه فژینی ناکهت، چونکه دیاری دئی پتر قیانا هه وه موکم که تن، کیماسیین هه فژینا خوه روی ب روی و ب شیوه کی نه جوان بهر چا ف نه که، وخیانه تی ب گوتن و کریارین خوه دگهل دا نه که، و بی راست به دگهلدا، چونکی نه خوشترین تشت ل دهف ژنی خیانه تا هه فژینی یه، پیترانکیا و لیبوکیی ب هه سستین وئی نه که، ژبه ر کو چیکر به کا نازکه و خول بهر برینداریی ناگرت و دیسا سه ردا

نه به و نه خاپینه، ژبه ر کو بهر دده وام پیدقی ب که سایه تیه کا باوهر پیکری هه یه، نه رک و پیدقیین خیزانی پشت گوه نه هاقیژه، چونکی بجهر کرنا وان دئی هه ست ب قیان و همژ تکرنا ته کهت، و نه و تشتی ژته دخازیت ژبیر نه که، چونکه نهف چهنده دئی هزه کا خراب ل دهف په ییدا دکمت، و دئی هه ست کهت کو وئی چ بها ل دهف ته نینه، چ جارا پینشیاژین وئی بو چاره کرنا ناریشین دکه فته درتیا هه ودها ب سشکی نه ودرگره، چونکه دئی ودها هزر کهت کو ره نیا وئی چ گرنگی یا خو نینه، سه ردهانا کهس و کاریت وئی بکه، و وئی نه فه گر ژ کهس و کارین وئی، ژبه ر کو ژنک بارا پتر یا گرتدایه ب کهس و کارین خو فه، ههروه سا ژبیر نه که کو ژنک دکا و دانین دهرونی یین دژوار دا دبوریت (دو گیانی و زاروک بوون و نه خوشیین هه یقانه... هتد) لهوا دقت چاقتیریا هه سستین وئی بکه ی د قان ده ماندا، و یا باشه گلهک مایئ خوه دکارو باریت ناقمالی نه که ی، دا کو باو هری ب خوه هه بییت کو ته نه و یا دانای شه ره زرا و خاتوین و رتفه بهرا مالی، و پیدقی یه نهف په ییتین ناقبری پشت گوه نه هاقیژی و پویته یی بده ی ودهک: (په سنا خارنا وئی - ریک و پتکیا مالی - جوانیا سهرو سیمایی وئی - جلیت وئی) و نه و کارین نه و نه شیت پی رابیت، نه بینه کو کیماسیه که بو وئی ژبه ر کو هه ر نیک ژ هه وه هندهک شیان هه نه ل دو یف هیزا لهشی، لی بییت زهلامی پترن هه ر وه کو زانستی دیار بوی: پشت گوه نه هاقیژه دیار کرنا قیان و دلوقانی و نیمنایا خو بو وئی، ژبه ر کو ژ سروشتی ژنکی یه پیدقی یا ب قی چهنده ی هه ی.

ل دو ماهیی دخازین ژ یهزدانی دلوقان خوشی و بهخته و هری و دلشادی ب نیخسته دناغ هه می خیزانین مه دا و بیینه نا قاکه رین مالی شاد و سه رکه فتی، و قی کارئ نه م پی رادین بکه ته هتیمایه ک و تیتالهک ژ پیخه مهت جفاکي مه یی کوردستانی ب سه ر په روه رده بیت، چونکه پیناسا خیزانا بهخته و هه ر، شه نگستین وئی یین هه ره گرنگ، قیان و دلوقانی و هاریکاری و لیبورینه (ه دناقبهرا هه می نه ندامین خیزانی دا.

كهر و بهستى

وهرگيران: عزت يوسف

چيروك: ليوناردو دانشى

چاره‌كئ كه ره‌كئ گه له‌ك واستي‌اي و گه مشو هه‌بوو، نه‌شيا ژ جهئ خو بلقشيت، هه‌تا كو بچيته د
 كولئ خو ژئ قه، ئينا زك و زك خو به‌ردا نه‌ردى.
 دهم زفستانه‌كا به‌فرينا قهرسى و سرۆكى بوو، هه‌مى رئ و ريبار به‌ستى بوون. هندی هاتنه
 كه‌رى كو ژ جهئ خو رابيت ئى يا بئ مفا بوو.
 چويچكه‌كا برسى دادا سهر سهرئ كه‌رى و هيدي د گوهئ وى دا گوت: (كه‌ر و، تويئ ل جهه‌كئ
 پر مه‌ترسى، تويئ ل سهر گومه‌كا جه‌مه‌دي، هلو له‌زكه رابه سهرخو، كي‌مه‌كا ماي دي گه‌هيه كولئ
 خو و پاشى ل ويئ پالده).
 ئى كه‌رى ههر گوهدارى نه‌كر و گوهين خو شوپ كر و ب يا خو كر، هه‌تا خه‌وي گرتى و
 نقشتى. تي‌هنا له‌شئ وى هيدي جه‌مه‌دا ل بن جه‌لاند و نه‌فه‌قوره‌كا مه‌زن تئ قه‌بوو و ترپ
 و كه‌ته د گوما نأق دا. كه‌ر تازه هشير بوو ئى فايدئ وى نه‌كر، خندقين بارا وى بوو.

چيروك

نيچيرقاني

جرفان خالد

هه‌بوو نه‌بوو كهس ژ خودي مه‌زنتر نه‌بوو، نيچيرقانه‌ك هه‌بوو
دگوتني نازاد نه‌ف مروقه هه‌مي روژان دچوو نيچيري، هه‌ر تشتي
گرتبا يي ب حالي خو رازي بوو، روژه‌كي ژ روژان نازاد چوو نيچيري
و چ ب ده‌ستقه نه‌هات، هه‌ر چوو چوو هه‌تا وه‌ستيايي و ل بن داره‌كا
خوش روينشته خاري، سه‌ري خو بلند كر سه‌حدكه‌تي، چ سه‌حدكه‌تي،
چه‌ندين چويچكين جوان ل سه‌ر قي داراي بوون و گه‌له‌ك فيقي ب داراي
قه هه‌بوو، بوو نازاد بوو ده‌ليشه و گوت نه‌ز قي ده‌رفه‌تي ژ ده‌ست خو
ناكه‌م، وي ژي هه‌ر چ ناميري قي هه‌ي ئينا دهر و چه‌ند چويچكه‌ك
گرتن و فيقي ژي تيرا مالا خو بو خو كر وبره مال، چو مال، مالا وي
پيوهره‌اتن كا چ بوو وان ئينايه، هه‌قژين و زاروكيت وي ديت كو نه‌ف
تشته ده‌ستي وي دانه، مانه راوه‌ستاي و چه‌يبه‌تي مان، چونكي چ
جاران تشتيت هوسا نه ئينا‌بوونه مال و پشتي هينگي هه‌قژينا وي نه‌و
تشت ژي وه‌رگرتن و بو خو چيكرن و حازر كرن بو خارني، نازاد هه‌ر
روژ دچوو نيچيري و هه‌ر يي به‌رده‌وام بوو، له‌وا دقيت هه‌ر كه‌سه‌ك
يي ب حالي خو و رزقي خو رازي بيت داکو خودي ژي به‌ره‌كه‌تي ب
نيخيته دناف كاري مروفي دا.

ریه و سمبیلین خو نه‌تراشن

ره‌قەند گوهرزی

ریه و سمبیل ئەگەرن ژبوو رێگرتن ل پیریوونێ و پاراستنا بۆریا هەناسی ژنەخوشیا، شارەزایین زانکوبا (گیونلاند)ی ئوسترالی دقەکولینەکا نویدا ئاشکەرا کر، ریه بتنی بوو جوانیی نینه، بەلکی ژ رویی ساخلمیی قە چەندین مفایین هەین، بوو نموونە زەلامان ژ شیرپەنجا پیستی و نەخوشیا رەبوویی دپارێزیت. دەهەمان دەمدا ناهیلیت تیشکا راستەوخویا روژی بکەقیته سەر پیستی ب رێژا (۹۰٪ تا ۹۵٪) رێگری ل وئ تیشکی دکەت، هەرودسا پیستی ل چرچی و زوی پیریوونێ دپارێزیت. ریه و سمبیل گەلەک ب مفانه بوو وان زەلامین نەخوشیا رەبوویی هەئە. چونکی رێگری ل هاتنا ناڤا توو و ماددەبێن بیانی دکەت بوو ناڤ پیستی ژبلی هەتاقی. ریه پیستی ژ رەشەبای و سەرمايي دپارێزیت و پیستی ب نەرمی دەهیلیت . شارەزایین وئ زانکوبی دبێژن بوو پاراستنا پیستی زەلامان ل دەمی چوونا دەرڤە بیی ب کارئینانا کریم و چ ماددەبەئەکی. دشین پشتا خو ب ریه و سمبیل بیهستن بوو پاراستنا پیستی خو ژ هەتاقی و ماددەبێن زیان بەخش . بەلێ بوو وان جەهین موی لی ناهین وەکی (ناڤ چاقا و گوو و دفتی) پیدقی یه ل دەمی چونا بەرەهەتاقی کریم دژی هەتاقی ب کاربێن و بوو هندی دا دویرین ژ پەنجشیرا پیستی.

کلوروفیل و گرنگیا وئ

تورین

ساخلمی سامانەکی مەزنە، بوو خو دەولەمەندکر ب قی سامانی هەئە، دقیت ئەم خو ژ پتریا وان نەخوشیان دویر بکەین ئەوئ دەمدرێژ و ب ترس، ل وی دەمی کو نوکە سەر دەمی زانستیت پزیشکا خو پاراستنی یه پتر ژ چاره‌کرنی.

کلوروفیل ماددەبەئەکی کیمیایی یی سروشتی یه، کو دکەسکاتی و گیایی و هەردیسان هەندەک کەفزا ژ دا هەیه، کریارا روناھی پیکهاتنی ژ ماددی کلوروفیلی دەست پیدکەت، ئەو ژی کو روناھی دگهوریت بوو کەرستەکی کیمیایی دا کو بیته خوارنا روو دەکان، کلوروفیلی بوو مروقی ژ گرنگیا ساخلمی هەیه، و مفایین وئ ژ ئەقەنه: هاریکاریکرنا لەشی بوو خلاس بوون ژ ماددین ب زیان، ریکخستنا لقینا رویشیکان و دویر کرن ژ قەزبێ، خوشکرنا با هەلکێشانێ، پتر بەهێزکرنا سیستەمی بەرگری لەشی، پەیداکرنا ئاستەکی باش ژ ماددیت دژی ئوکسینا کو گرنگیا مەزن هەیه د پاراستنا ساخلمیا لەشی مروقی دا، کلوروفیل دەمی وان گیایان دا هەیه ئەوئ کەسک، و هەندەک ژ بەلگان رێژیه‌کا پتر ژ کلوروفیلی دناڤدا هەیه، ژێدەریت دەولەمەندیت کلوروفیلی پیکهاتینه ژ:

بروکولی، کەسکاتیی کو رەنگی کەسکاتیان وان یی تاری وەکی سپیناغ و سلک و کەرەفس، هەردیسان کلوروفیلی حەلیایی ژ یی هەئە کو ئەف جورە ب ساناهی دناڤ ئاڤیدا د حەلییت کو مفایین قی دکیمن و نەوەکی مفایین کلوروفیلی دناڤ کەسکاتی دانە.

بـورج

کێقژاله : دقیت خو دگەل نابوری خو بگونجینی، ژبەرکو ته ده‌لووسته‌کی هه‌لاویستی دا ده‌یلت، باشترین تشت بوو ته ل خو زقرینه.

شیر : هێزا خو راگرتنی بهرامبەری هەندەک هەلچوونا ب پارێزە داکو ژ دەسکەفتین باش یی بەر نەبی، زوی باوەر ژ تشتا نەکە ب تایبەت دقئ هەقی دا.

کچ : باشترین ره‌وشت دئ ته پارێزیت ژ ترسه‌کا دژوار، هه‌لووستی ئەقینیی ب جدی وەربرگه ژ بەرکو بوو ته دوباره نابیته قە .

کافر : دهندهک کاودانا دا تونەشییی کونترولی ل سەر خو بکەیی و دبیتە ئەگەری لاواز بوونا ته، خو دگەل هەندەک بریارا ب گونجینه.

گا : ۵/۲۱-۴/۲۱ نێزیکترین هەقالی ته دئ ته سەردا بەت ب دەنگ و باسەکی دلخوشکەر، ب هشیاری سەر دەریی دگەل هەلوستان بکە..

جیمک : حەژیکرن هەندەک ریکان ل بەر سینگی ته دا دئیدخیت دقیت هەمبەری قان گوهورینا یی پوزەتیی بی.

جیتز و ۲۰۱۳

جلك، ل دويف جواني و ستايليت نوي دهينه ديار كرن، و ههر موديلهك رهنگهكی جوان ب خوفه دگريت، و ديسته موديلهكا ژ ههژی، كو جوانی و تازهيا خو دهرديئخيت و ههروهسان ديسته ديمهنهكی نازك، ئيك ژ وان جلكيت كو ههردهم ل جيهانى و كوردستانى گرنگى ههى و خانم دكهنه بهرخو، جينزى تهنگ و لاستيك، نهوى كو لهشى دگريت، موديلهكا بهربهلاف بوو، ههتا بو دهمهكی درتژ شيا ل سهري ههمى موديلان بمينيت، لى موديل ژى بگوهورينا وهرزان دهينه گوهورين.

دگهل هاتنا سهري سالا نوي موديليت نوي دهركهفتن، نهو موديلن نهويت كو بوو سالا ۲۰۱۳ هاتيه دانان، رهنگهكی كلاسيكى و ستايلهكی بالكتيش ههيه، كو نهو ژى بانترونى جينزى نازكه، كو ژ تهنگيى هاتيه دويركرن و هندهك قورمچين دناقدا ديار دبن، ب تاييهت دهمى دگهل باديهكى، يان بلوزهكى، دهيته ل بهر كرن، ههمان ستايل دى بهرهف خاى هيت و ههتا سهر پتيان ژى ب تهنگى و نازكى دهيته خوارى و نهقه ژى موديلهكا نوي و جوانه يا سالا ۲۰۱۳.

هندوڪ ڪهنايڻ ڪورڊي

